INDEX

Concert de cap d'any ——— 1.

Mort de Kurt Schindler ——— 2_3.

Festa íntima (Policiari) ——— 1

Junta General ——— 1

XIV. festival de la Societat Internacional per la música contemporanea i Congrés Internacional de Musicologia — 2-3-4. 5. 6. 7 8-9. 10. 11. 12 15_16 17 18. 19. 20. 21. 22. 23

Festes de la República 13.14.

Concert d'orgue Mtre Keller 24

Projecte d'excursio a Mallorca 25.26.

Miscelanea 27-28

Concert de cap d'any.

L'Instant 2 - Gener 1936.

ORFEO CATALA

El concert d'ahir de cançons i sardanes

Seguint el costum tradicional, ahir l'Orfeó Català, amb la cooperació de la Cobla Barcelona, va donar el tercer concert de la temporada al Palau de la Música Catalnaa.

La sala del palau no oferia, com en altres solemnitats, aquell aspecte magnífic, atapeïdes les butaques i seients d'una gran gernació, sinó que malauradament foren molts els buits a emplenar, i és llàstima, per tal com aquests concerts són dignes de la nostra més decidida cooperació pel seu valor musical en primer lloc, i ensems per ésser quelcom de casa nostra. Tot i així, el públic que hi assistí va saber aminorar en part aquesta falta, aplaudint amb entusiasme les cançons i sardanes més reeixides del repertori.

En el programa figuraven composicions ja conegudes del nostre públic, però que sempre dóna bo de sentir-les. Fem especial esment de la «Balada de Nadal» del mestre Pérez-Moya, cantada pel barítton senyor Crespo, amb cor i orgue; cançó de caire popular, fou molt ben rebuda. Les cançons «Quin fred», l'enjogassada «Les bèsties al Naixement», del mestre Pérez-Moya, i la deliciosa «El cant del ferrer», de Holst, hagueren d'ésser bisades a petició del públic que les va aplaudir llargament.

La tasca dels cantaires de l'Orfeó Català, fou portada a terme, esplèndidament i amb el desig fervorós de superar-se a si mateixos.

A la segona part, la Cobla Barcelona executà sis sardanes d'estrena amb un refinament i soronitat dignes de tota lloança. Les sardanes estrenades, obra dels mestres Comella, J. Serra, Samper, Lambert, E. Casals i F. Pujol, són totes bellament inspirades i dirigides de cara al poble que honora la seva dansa. La sardana «Gentil» del compositor senyor J. Serra, fou llargament aplaudida i obligada a repetir.

Per acabar, l'Orfeó Català i la Cobla Barcelona estrenaren dues cançons: a) «El Comte Arnau»; b) «El bon caçador», i c) «De cara a l'avenir», dels mestres Moya i Pujol, respectivament. Per la seva originalitat i bon gust, puix que ambdues són una delícia de concepció, el distingit públic va aplaudir-les frenèticament. Acabat el concert, les ovacions dedicades als mestres Millet i Pujol, cantaires i cobla, donaren fe de l'entusiasme que va regnar en aquesta tercera sessió.

El proper dilluns, dia 6, a les cinc de la tarda, festivitat dels Reis d'Orient, l'Institut Català de Rítmica i Plàstica, sota la direcció del mestre Joan Llongueres, donarà la sessió tradicional de Cançons i Jocs d'Infants. En el programa figuren sis estrenes i és d'esperar que el públic sabrà correspondre, en aquesta diada, assistint a la sessió i aplaudint l'eficaç i bella tasca de la nostra mainada.

J. P. D.

Veu de Catalunya
3.1.36

Concerts

Orfeó Català. Cobla Barcelona.— La diada de Cap d'Any tingué lloc, al Palau de la Música Catalana, la sessió, ja tradicional, que l'Orfeó Català i alguna de les nostres cobles dediquen cada any a la nostra música, a les nostres danses i cançons. A la primera part del programa (i també com cada any), l'Orfeó Català interpretà les produccions corals darrerament estrenades o executades amb èxit. Enguany, el mestre Millet dirigí les següents obres: «El cant de la Senyera», Millet; «Què ha passat?», Noyon; «Balada per a cantar-la els pirates de la mar», «Quin fred», Pérez Moya; «La pastora», Vinyeta; «Roses de tardor», «De bon matí», Lambert; «La barca vella», «Balada», Marimon; «Les bèsties al Naixement», Pérez Moya; «El cant del ferrer», Holst.

A la segona part del programa, la cobla Barcelona estrenà sis sardanes: «El pardal», Comella; «Gentil», Serra; «Hivern», Samper; «La meva nina», Lambert; «Una vegada era...», Enric Casals; «Jocs d'infants», Pujol.

Amb la sardana ja esmentada, el mestre Comella es serveix amb traça d'una ben coneguda cançó popular nostrada.

«Gentil», de Josep Serra, és eixerida, ben pròpia per a ésser dansada.

«Hivern», de Samper, és una de les millors sardanes que s'estrenaren. Es sentida i ben palesament personal.

«La meva nina», de Lambert, és també original, però apareix un xic desordenada.

«Una vegada era...», d'Enric Casals, és interessant. El seu autor furga (be prou que es veu) per tal de crear coses noves.

«Jocs d'infants», del mestre Pujol, revela l'existència d'una mà experta en l'art de servir-se dels elements emprats, seleccionats. I no hi ha res sobrer en l'esmentada producció. I tot sona bé i té un ben marcat caient de cosa nostra.

I la sessió acabà amb tres obres per a cor i cobla, amb tres estrenes: «El comte Arnau», «El bon cacador» (cançons populars catalanes), de Pérez Moya, i «De cara a l'avenir», de Pujol.

Les dues obres ja citades de Pérez Moya sonen bé, però algun cop el compositor hauria pogut potser donar més vida, més interès, a l'acompanyament.

Amb la seva composició: «De cara a l'avenir», Francesc Pujol ha musicat versos bonics de Maria Antònia Salvà. I la producció novella de l'incansable Pujol, té caràcter d'himne patriòtic, d'himne optimista.

L'Orfeó Català, dirigit pel mestre Millet, cantà amb la seva perfecció acostumada i hagué de repetir quelcom del seu programa.

Solament elogis mereix tambe la cobla Barcelona. Tocà molt bé les sardanes estrenades i collaborà ben encertadament, amb l'Orfeó Català, en executar-se les obres per a cor i cobla.

I cal fer constar que les tres obres per a cor i cobla, amb les quals acabà el programa, foren dirigides pel mestre Pujol.

F. LL.

16-1-36
Veu de Catalunya

Kurt Schindler.— Ha mort, també, Kurt Schindler, amic dels músics catalans. El mestre Schindler era nat a Berlín l'any, 1882. Estudià a Berlín i a Munic. Del 1902 al 1904, fou director dels teatres de la Cort de Stuttgart i de Würzburg. Fou, també, segon director, a Berlín, al costat de Ricard Strauss. L'any 1905, Schindler anà a viure a Nova-York i es naturalitzà nord-americà (era, però, profundament alemany). I fou segon director del Teatre Metropolità. L'any 1908 fundà el «Mac Dowell Club Chorus», que esdevingué, a partir del 1910, «Schola Cantorum». Schindler dirigí obres corals dels nostres músics i havia fet aplaudir, a Nova-York, més d'una obra del mestre Antoni Nicolau i més d'una de les nostres cançons populars harmonitzades.

Schindler viatjava molt. Cada any, durant les seves vacances, visitava Itàlia, Espanya, etc. I havia fins presidit alguna de les nostres festes de la Música Catalana. Schindler parlava el castellà, el català, i gairebé totes les llengües i dialectes d'Europa. Era un home simpàtic i extremadament correcte. I era, també, un bon músic. Algunes de les seves obres han assolit grans èxits en ésser interpretades pel nostre Orfeó Català. Schindler tenia ací molts amics que l'admiraven i que l'estimaven, i que agraïen la seva intelligent actuació, a Nova-York, a favor de l'art de la terra nostra.

La Veu 8/2/36

Festa íntima a l'Orfeó Català

La Comissió de Festes íntimes de l'Orefó Català ha organitzat per al vinent diumenge, dia 9, a la tarda, una sessió selecta que tindrà lloc a la sala del Palau de la Música Catalana i a la qual podran assistir els senyors socis de l'Orfeó i llurs familiars.

El programa ben apropiat a la sessió d'esplai organitzada, es compondrà d'unes interessants projeccions de cinema-amateur per l'intelligent animador Delmir de Caralt, que tants èxits ha assolit amb les seves filmacions, i d'unes representacions a càrrec del popular Didó, el gran artista del guinyol que amb el seu art i bon gust delecta tots els auditoris.

L'última part del programa anirà a càrrec del celebrat dansarí català Magrinyà i del pianista Màrius Montserrat. L'elegant dansarí farà interpretacions plàstiques d'obres d'Escarlatti, Debussy, Strawinsky, Mompou i Falla. Dansarà, també, «L'Empordanesa» del mestre Millet.

El pianista acompanyant interpretarà, a més a més, entre les danses, pàgines dels citats compositors.

Tenint en compte la duració del programa, la sessió començarà puntualment a les cinc, amb unes paraules del conegut folklorista i excantaire de l'Orfeó Aureli Capmany, sobre el teatre de titelles. Seguidament, Didó presentarà el seu «Circ».

Veu. 1.2.36.

Junta General de l'Orfeó Català

Diumenge passat, l'Orfeó Català celebrà la Junta general anunciada. Ocupà la presidència el senyor Albert Bastardas, acompanyat del president honorari senyor Joaquim Cabot, i dels individus de la Directiva, amb el mestre Millet, fundador i director de l'Orfeó.

L'acte seguí l'ordre acostumat: lectura de l'acta de la junta general anterior, pel secretari segon senyor Arajol; lectura de l'estat de comptes i pressupost, minuciós treball realitzat pel senyor Estany, i lectura de la Memòria de l'any transcorregut pel secretari senyor Pasqual Boada. Tot fou escoltat amb gran interès i d'una manera especial la Memòria, que despertà, com sempre, la més gran expectació, sobretot entre els socis coristes, puix que s'hi descriu la tasca artística de l'Orfeó i els actes íntims de la secció coral, amb el desembaràs, la minuciositat i l'humor que tant caracteritza l'estil del senyor Boada. Fou objecte d'una llarga ovació en acabar de llegir el seu saborós treball. També parlaren el president senyor Bastardas i el senyor Vicenç de Moragas. Llurs paraules plenes d'amor envers l'Orfeó Català foren acollides amb entusiasme.

La candidatura dels càrrecs que havien de renovar-se, proposada per la Directiva, s'acceptà per aclamació.

La Junta directiva per al present any ha quedat constituïda de la següent manera:

President, Albert Bastardas; vice-president, Vicenç de Moragas; secretari primer, Pasqual Boada; secretari segon, Josep M. Arajol; tresorer, Tomàs Millet; comptador, Martí Estany; bibliotecari primer, Francesc Pujol; bibliotecari segon, Mateu Piguillem; vocals, Joaquim Renart, Josep A. Gomis, Sever Roig Manuel Carreras; vocals coristes, Joan Codina i Josep Dalfó.

Seguidament, el president llegí els noms dels cantaires que amb més assiduïtat havien assistit a les tasques de la secció coral, així com els dels cantaires que per haver complert 20 anys de permanència al cor, eren nomenats socis coristes vitalicis, als quals fou lliurat un diploma, enmig d'aplaudiments.

Abans d'acabar prengué novament la paraule el senyor Bastardas per a exposar la situació brillant de l'entitat i el desig que l'element jove vingués a engrossir la llista de socis amb l'entusiasme i abnegació palesada pels que durant més de quaranta anys han regit l'entitat i també per la Secció coral que amb la seva activitat i perfeccionament constant han mantingut el prestigi artístic de l'Orfeó.

La cordialitat de l'acte deixà els concurrents satisfets i encoratjats, i hom es prometia la realització de noves manifestacions que mantinguin la glòria de l'Orfeó Català en el nivell envejable reconegut arreu.

2

Veu de Catalunya

3 Gener 1936

LA SOCIETAT INTERNACIONAL PER LA MUSICA CONTEMPORANIA

Durant aquests darrers dies de l'any s'han trobat reunits a Barcelona els mestres que formen el Jurat per al XIV Festival de la «Societat Internacional per la Música Contemporània» que tindrà lloc a Barcelona del 18 al 25 d'abril propvinents. Aquests mestres, que foren nomenats en la darrera assemblea de l'esmentada Societat, celebrada a Praga, el mes de setembre proppassat, són els següents:

Ernest Ansermet, el famós director d'orquestra, prou conegut a Barcelona per la seva actuació amb la Companyia de Ballets Russos quan els dirigia el malaurat Serge Diaghilew; el mestre Joan Lamote de Grignon, representant de la Secció Catalana de la S. I. M. C., que organitza i té la responsabilitat material i artística del vinent Festival, compartida per la Secció de Madrid, la qual collaborarà al Festival esmentat amb la participació de les orquestres Simfòniques i Filharmònica; el mestre Anton von Webern, un dels representants més autèntics i més ardits, amb el malaguanyat Alban Berg, de la jove escola vienesa que segueix les directrius estètiques del discutit i agosarat reformador de la música contemporània Arnold Schönberg, i el mestre Boleslas Woytowicz, jove compositor polonès, les obres del qual l'han fet remarcar en diversos festivals de la Societat. Ha presidit aquest Jurat internacional el professor de la Universitat de Cambridge Mr. Edward J. Dent, president, des de la seva fundació, de la S. I. M. C., i president també de la Societat Internacional de Musicologia que celebrarà també a Barcelona el seu Congrés reglamentari, fent-lo coincidir amb el Festival de la Música Contemporània.

Aquest Jurat ha examinat un conjunt de 150 partitures, aproximadament, que han presentat les seccions nacionals d'Anglaterra, Bèlgica, Dinamarca, Espanya, França, Holanda, Hongria, Japó, Iugoeslàvia, Lituània, Polònia, Suècia, Suïssa, Txecoeslovàquia, U. S. A. i U. R. S. S. a més de les partitures que han enviat individualment un nombre molt elevat de compositors residents en països que no tenen secció constituïda. Amb la selecció d'aquestes obres es formaran els tres programes simfònics, els dos programes de música de cambra i un programa per a conjunts d'instruments de vent, que estan previstos per al Festival.

Els concerts d'orquestra aniran a càrrec de la nostra *Orquestra Pau Casals*, de les *Orquestas Sinfónica i Filarmónica* de Madrid i de la nostra *Banda Municipal* (orquestra municipal d'instruments de vent). Ultra els directors d'aquestes meritíssimes corporacions prendran part en el Festival els diversos directors estrangers enviats per les seccions que estiguin representades en els programes. Les seccions enviaran, així mateix, els solistes i possiblement els conjunts de música de cambra. La crítica internacional serà invitada, com és ja costum en els Festivals de la S. I. M. C., per a assistir als concerts del mes d'abril. Els programes que el Jurat Internacional ha fixat per aquests Concerts seran donats a conèixer dintre breus dies.

Els mestres estrangers esmentats que junt amb Mr. Dent han estat aquests dies hostes de Barcelona, han fet grans elogis de la nostra ciutat, del nostre meritíssim *Orfeó Català*, que tingueren, alguns d'ells, ocasió d'escoltar, i de les nostres sardanes i de la *Cobla Barcelona*, oficial de la Generalitat, que sap executar-les amb un art i una vida tan remarcables.

Mr. Edward J. Dent, en la reunió que celebrà amb els crítics musicals, digué que era un honor per la S. I. M. C. de celebrar el seu XIV Festival a la ciutat de Barcelona, explicà les finalitats d'aquesta societat que, per damunt de tots els problemes polítics i religiosos, tendeix a establir vincles de fraternitat i de companyia entre els músics contemporanis d'arreu i obrir pas a la música d'avantguarda. Expressà la seva satisfacció de poder fer coincidir amb el Festival la celebració del Congrés de Musicologia que, sota la direcció de Mossèn Higini Anglès, reunirà a Barcelona els savis més eminents de tot el món, i acabà fent un elogi de les nostres danses i cançons populars, especialment de les nostres sardanes, tan belles i representatives del nostre poble.

J. LL.

Les Noticies 3 Abril 36

SOCIEDAD INTERNACIONAL DE MUSICOLOGIA

A medida que se acercan las fechas de celebración de esta magna asamblea de artistas, que se celebrará del 18 al 26 del actual, en nuestra ciudad y que coincidirá con el gran Festival de la Sociedad Internacional para la Música Contemporánea, se van intensificando de una manera extraordinaria los trabajos de preparación que vienen realizando las entidades que intervienen tanto en la organización como en la ejecución de los numerosos e importantísimos actos y manifestaciones musicales.

El Comité Ejecutivo del Congreso, bajo la presidencia del maestro Casals, y el Secretariado del Festival, trabajan incesantemente venciendo las dificultades y superando los obstáculos que una tan vasta organización de carácter musical presupone.

El Institut d'Estudis Catalans, que presta algunas salas de su nuevo local en la que antes era Casa de Convalescencia, para la celebración simultánea de las sesiones que han de celebrar las tres secciones de Musicologia, Canto gregoriano y Folklore musical y danzas populares en que se divide el Congreso, procede activamente a la habilitación y arreglo de las dependencias necesarias.

El Orfeó Catala ensaya intensamente las obras de musica vocal de los siglos XIV y XVI, de autores hispanicos que han de figurar en el programa del gran concierto que efectuarán en honor de los asistentes al Congreso y al Festival, en los cuales dará también a conocer, en la tercera parte del concierto mencionado, algunas de las obras más destacadas de la moderna escuela coral catalana.

Los orfeones Gracienc de Sans, Montserrat, de Gracia y Escola Cantorum de Sant Miquel, trabajan también en el estudio de las obras para coro y orquesta que han de figurar en los programas del Festival.

Asimismo están ya muy adelantadas las gestiones para la celebración de un gran Festival de Danza popular que se efectuará en el Pueblo Español de Montjuich, en el que tomarán parte grupos de danzarines de diversos lugares de Cataluña, Mallorca, Castilla, Basconia y otros.

(toda la prensa)

La Rambla 28/3/36

CRONICA DE MÚSICA

El XIV Festival de la Societat Internacional per la música contemporània

El XIV.è Festival de la Societat Internacional per la Música Contemporània tindrà lloc a Barcelona, del 18 al 25 d'abril del 1936, simultàniament amb el Congrés de la Societat Internacional de Musicologia.

Les obres que integren els programes oficials del Festival han estat escollides pel Jurat Internacional, que l'Assemblea de Delegats de la Societat elegí a Praga, constituït pels senyors: Ernest Ansermet, Ginebra; Joan Lamote de Grignon, Barcelona; Anton Von Webern, Viena; Boleslas Woytowicz, Varsòvia.

El senyor Knudage Riisager, membre del Jurat, no pogué assistir a les reunions del mateix. El senyor professor Edward J. Dent presidí les reunions del Jurat, que es constituí a Barcelona del 28 de desembre del 1935 al primer de gener del 1936.

Heus ací els programes:

Diumenge, 19 d'abril, a les 11'15: Palau de Belles Arts. Concert per la Banda Municipal de Barcelona. Wladimir Vogel (U. R. S. S., Zurich): "Devise"; Josep M.ª Ruera (Espanya-Catalunya): Tres moviments simfònics; Ricard Lamote de Grignon (Espanya - Catalunya): "Joan de l'Os), llegenda simfònica; Florent Schmitt (França): "Dionysiaques", poema simfònic.

Diumenge, 19 d'abril, a les 17'30: Palau de la Música Catalana. Primer Concert d'Orquestra. Edmund von Borck (Alemanya): Preludi i Fuga; Robert Gerhard (Espanya - Catalunya): "Ariel", suite de ballet; Ernst Krenek (Austria): Fragments de l'òpera "Carles V"; In Memoriam Alban Berg: a) Concert per a violí i orquestra. b) Fragments de l'òpera "Wozzeck". Orquestra Pau Casals, de Barcelona.

Dilluns, 20 d'abril, a les 22: Palau de la Música Catalana. Primer Concert de Música de Cambra. Robert Blum (Suïssa): Tres Psalms, per a soprano i petita orquestra; Ludwig Zenk (Austria): Sonata per a piano; Mark Brunswick (U. S. A., Austria): Dos moviments per a quartet de corda; Vàclav Kràpal (Txecoslovàquia): Cançons de bressol, per a soprano i petita orquestra; Jacques Ibert (França): "Concertino da Camera", per a saxofon i onze instruments.

Dimarts, 21 d'abril, a les 18: Casal del Metge. Segon Concert de Música de Cambra. Walter Piston (U. S. A.): Sonata per a flauta i piano; Egon Wellesz (Austria): Sonets per a soprano i quartet de corda; Benjamin Britten (Anglaterra): Suite per a violí i piano; André Souris (Bèlgica): "Quelques airs de Jurenville", per a mezzo-soprano i quartet de corda; Manuel Blancafort (Espanya - Catalunya-: Tres peces per a piano); Béla Bartók (Hongria): 5.è Quartet de corda.

Dimecres, 22 d'abril, a les 22: Palau de la Música Catalana. Segon Concert d'Orquestra: Carl Ruggles (U. S. A.): "Sun Treader"; Albert Roussel (França): 4.ª Simfonia; Frank Martin (Suïssa): Concert per a piano i orquestra; Rodolfo Halffter (Espanya - Madrid): "Don Lindo de Almería", divertiment coreogràfic; Marcel Mihalovici (Romania - París): Concert per a violí i orquestra; Roman Palester (Polònia): Danses poloneses. Orquestra Filharmònica de Madrid.

Dijous, 23 d'abril, a les 22: Palau de la Música Catalana: Tercer Concert d'Orquestra: Lennox Berkeley Anglaterra): Obertura; Karl Deutsch (Austria - París): Simfonia; Karol Szymanowski (Polònia): Segon concert per a violí i orquestra; Federico Elizalde (Espanya - Madrid): Simfonia amb piano concertant; Lars Erik Larson (Suècia): Obertura. Orquestra Simfònica de Madrid.

Els cors de l'Orfeó Català, Orfeó Gracienc, Orfeó de Sans, Orfeó Montserrat de Gràcia, Schola Cantorum de S. M. A., i els artistes següents, entre d'altres, collaboraran en el concerts del Festival:

Directors d'Orquestra: Karel Ancerl (Praga), Ernest Ansermet (Ginebra). Enrique F. Arbós (Madrid), Pau Casals (Barcelona). Joan Lamote de Grignon (Barcelona), B. Pérez Casals (Madrid), Pedro Sanjuàn (Madrid), Hermann Scherchen (Zurich), Anton von Webern (Viena).

Cantants: Concepció Badia d'Agustí (Barcelona), soprano; Fanny Cleve (Viena), soprano; Alice Frey (Zurich), soprano; Jarmila Vavdovà (Praga), soprano.

Pianistes: Benjamin Britten (Londres), Winifred Hooke (Barcelona), Walter Frey (Zurich), Georg Robert (Viena), P. Vallribera (Barcelona), Leopoldo Querol (Madrid), Alexandre Vilalta (Barcelona).

Violinistes: Anton Brosa (Londres). Louis Krasner (U. S. A.), Stefan Frenkel (Ginebra).

Instruments de Vent: Esteve Gratacós, flauta (Barcelona); Sigurd M. Rascher, saxofon (Copenhague).

Quartets de Corda: Galimir-Quartett (Viena), Neues Ungarischec Streichquartett (Budapest).

Programa de la setmana:

Dissabte, 18 d'abril. — Matí: Recepció al Secretariat. Tarda: Inauguració del Festival de la S. I. M. C. i del Congrés de la S. I. M. Recepció oficial al Palau de la Generalitat. Nit: Concert per l'Orfeó Català (Polifonia hispànica profana i religiosa dels segles XIV, XV i XVI).

Diumenge, 19 d'abril. — Matí: Concert per la Banda Municipal de Barcelona (S. I. M. C.). Tarda: Primer Concert d'Orquestra de la S. I. M. C.

Dilluns, 20 d'abril. — Nit: Primer Concert de Música de Cambra de la S. I. M. C.

Dimarts, 21 d'abril. — Tarda: Segon Concert de Música de Cambra de la S. I. M. C. Nit: "Una cosa rara", òpera de Vicenç Martín i Soler 1754-1806).

Dimecres, 22 d'abril. — Nit: Segon Concert d'Orquestra de la S. I. M. C.

Dijous, 23 d'abril. — Tarda: Audició de Música de "vihuela". Nit: Tercer Concert d'Orquestra de la S. I. M. C.

Divendres, 24 d'abril. — Matí: Sortida de Barcelona per a l'excursió a Montserrat. Tarda: Concert de música religiosa hispànica dels segles XI al XVII pels Monjos i Escolania de Montserrat. Tornada a Barcelona. Nit: Concert simfònic de música hispanyola moderna.

Dissabte, 25 d'abril. — Tarda: Festival de danses i ballets populars de les diverses regions hispàniques, al "Poble espanyol de Montjuïc. Nit: Representació de "zarzuelas" del segle XIX.

A la recepció oficial, al Palau de la Generalitat de Catalunya, l'Orfeó Gracienc, sota la direcció del Mestre Joan Balcells, donarà una audició de cançons populars catalanes al Pati dels Tarongers. A la plaça de la República, davant del Palau, una cobla de les millors cobles de Catalunya executarà un programa de sardanes que podran ésser dansades pel públic.

"Una cosa rara, ossia Belleza ed Onestà", òpera del mestre valencià Vicenç Martín i Soler (1754-1806), serà representada per un grup d'"amateurs" — la Secció Escènica de presentacions d'òpera que ha realitzat brillantment en les nombroses representacions d'òpera que ha realitzat fins avui. Componen el grup escènic de "Junior F. C." elements de la joventut universitària i esportiva de la nostra ciutat. Les seves realitzacions obeeixen sempre a un propòsit "amateur", en la més bella acceppció de la paraula.

Excursions. — La ciutat antiga i moderna i els voltants més pintorescos de Barcelona, podran ésser visitats en autocar.

Ultra l'excursió a Montserrat, seran ofertes als hostes del Festival i Congrés condicions especialment econòmiques per a visitar la Costa Brava, Sitges, Tarragona i el Monestir de Poblet, durant la setmana del Festival, i Mallorca, després del Festival.

Els hostes podran obtenir igualment avantatges econòmics per a continuar llur viatge per la Península.

Informacions. — Totes les informacions complementàries podran demanar-se (per escrit únicament) al Secretariat del Festival de la S. I. M. C., Biblioteca de Catalunya, Apartat 1977, Barcelona, i a partir del primer d'abril, a les Oficines del Festival, que seran obertes al públic al "Palau de la Música Catalana", Amadeu Vives, núm. 1.

Vida musical

Kurt Schindler

Con un retraso que no nos explicamos y aun únicamente por una nota facilitada por el ministerio de Estado, que vimos reproducida en las noticias de Madrid de este periódico, supimos la muerte prematura de un artista distinguidísimo, entusiasta y fiel amigo de España y en particular de Cataluña: Kurt Schindler. En tan triste coyuntura una voz interior dictame el mandato de consagrar un postrer homenaje al artista desaparecido, con quien, además, en un momento memorable de nuestras vidas coincidimos en horas de inolvidable intimidad.

Kurt Schindler, aunque calificado en los diccionarios modernos de música de director y compositor norteamericano por el hecho de haber desarrollado sus actividades fecundas en los Estados Unidos durante treinta años, habiéndole por otra parte convenido a él mismo disimular en lo posible sus orígenes durante los difíciles años de guerra mundial y los inmediatos siguientes; Schindler, digo, era alemán de nacimiento, exactamente hijo de Berlín, donde nació en 1882, y lo era más todavía por su formación intelectual y artística. Sus naturales disposiciones para la música fueron admirablemente desarrolladas y orientadas en Berlín y en Madrid. Los estudios preparatorios a la composición y la composición misma le fueron enseñados por tres personalidades muy representativas en los últimos años del pasado siglo y primeros del actual: Ludwig Bussler, reputado por sus escritos teóricos; Friedrich Gernsheim, que fomentó en Berlín una escuela de compositores que significaba un pronunciado avance sin romper, empero, imprudentemente los cánones académicos; y Ludwig Thuille, compositor meritísimo que fué alentador de un núcleo de músicos que constituyeron la llamada Escuela de Munich. Conrad Ansorge, uno de los más autorizados intérpretes de Beethoven, le había conducido hasta el último grado de perfeccionamiento en el estudio del piano. La música no le hizo olvidar otras disciplinas que completaron su formación, entre ellas la filosofía y la estética e historia de las demás bellas artes, que cursó en las universidades de las dos ciudades alemanas citadas.

A los veinte años comenzó Schindler su carrera de director de ópera en Stuttgart; fué director auxiliar de Strauss en la Opera de Berlín; y en 1905 trasladóse a Nueva York, donde fué segundo director del Teatro Metropolitano. En esta ciudad fijó su residencia, reintegrándose siempre a ella con agrado, después de largos viajes que emprendió recorriendo medio mundo.

En 1910 fundó una sociedad coral, el «Mac Dowell Club Chorus», que más adelante fué denominada «Schola Cantorum» y cuya actuación ulterior, digámoslo en seguida, fué verdaderamente notable y coronada por el éxito más completo. Schindler había descubierto la actuación que mejor convenía a sus aptitudes y a su sentir. Su vasta ilustración musical le hizo pensar al punto en una renovación total del repertorio corriente de los orfeones de aquel país, con la inclusión en las tareas de estudio y en los programas de concierto de las obras de los grandes maestros de la polifonía y de las canciones populares de los países que las han adaptado a su canto coral. En este género Rusia y Cataluña fueron sus predilectas. Entró en contacto con Rusia, con su lengua, su literatura, su música, en fin, con su alma, al objeto de realizar más cabalmente una suprema aspiración de su corazón. El mismo nos explicaba un día el estudio ahincado que hubo de hacer durante años para llegar a un dominio perfecto del ruso. Después de tamaño esfuerzo, nos decía, el conocimiento de cualquier idioma europeo sólo le ofrecía relativa dificultad. Por esto no le costó familiarizarse con las lenguas castellana y catalana, lo cual le permitió moverse holgadamente en nuestra península, en sus diferentes vertientes, percibir claramente las variadas facetas del complejo de los pueblos hispanos y contraer con nuestros artistas cordiales relaciones.

Schindler fijó su atención en Cataluña al tener noticia de la existencia en Barcelona de una institución similar a la que él mismo dirigía, el «Orfeó Català». Puesto en relación con el maestro Millet, en 1917 recibía de éste colecciones de canciones populares y una selección de nuestra producción para coro. La música catalana le fué una revelación. Y sintió por ella tal entusiasmo que sin demora puso en estudio algunas obras significativas: «Don Joan i don Ramon», de Pedrell; «La mort de l'escolà», de Nicolau; «Sant Ramon» i «Sota de l'om», de Morera; «Els tres tambors», de Lambert; «Cançó de Nadal», de mosen Romeu; «El cant dels ocells», de Millet, amplificado a ocho voces, y «Nit de vetlla», armonizada por él mismo. Estas obras fueron ejecutadas públicamente en Nueva York, a principios del 1918, en un concierto de la «Schola Cantorum», y alcanzaron el mayor éxito. Hay que consignar que todas fueron cantadas en catalán, con clarísima dicción, según testimonio de los catalanes establecidos en aquella metrópoli que asistieron al concierto. A ruegos de sus más fieles oyentes, Kurt Schindler hubo de dar a conocer muchas otras composiciones catalanas, en conciertos sucesivos. Algún otro orfeón de aquellos países tuvo también a gala apuntar en sus programas obras nuestras, con el texto vertido al inglés; y la «Cançó de Nadal», de Romeu, pasó a ser en muchos templos canto obligado del ciclo navideño.

Schindler hizo varias visitas a nuestra ciudad; la primera fué en 1919 y la última en 1930. Hallándose entre nosotros, en 1922, y debiéndose celebrar la IX Fiesta de la Música Catalana, fué nombrado presidente del jurado, corriendo a su cargo el discurso tradicional. Kurt Schindler no desperdició ocasión tan propicia para testimoniarnos el afecto que nos profesaba y la admiración que sentía por nuestro arte musical. Leyó su discurso en catalán, correctísimamente, y a tenor de su título: «La música mediterrània i la importància de l'expansió musical catalana a l'extranger», expuso su visión histórica y actual, muy justa, de nuestro movimiento musical, de su alcance y trascendencia; y fué un canto de amor y maravilla por todo lo nuestro; y fué una exhortación al apostolado que nos incumbía ejercer llevando doquier la buena nueva del arte luminoso y jocundo de nuestras riberas mediterráneas. El interés de este discurso no ha disminuído con los años; es hoy todavía una de las lecturas más reconfortantes que podemos hacer nosotros, músicos, y a la vez que más nos lleven a meditar nuestros problemas y nuestras responsabilidades.

Kurt Schindler, para corresponder al envío de música catalana que le hiciera el maestro Millet, remitióle buen número de canciones rusas armonizadas y glosadas por él mismo; algunas fueron interpretadas por el «Orfeó Català» y una de ellas fué la titulada «Kalinka», que se mantuvo largo tiempo en los programas. Schindler pudo escucharlas cuando, con motivo de su primera visita, el «Orfeó» organizó un concierto en honor suyo. El mismo hubo de dirigir la repetición de su «Kalinka», para acallar la ovación que se le tributó.

No le veremos más, pero su recuerdo perdura entre nosotros; yo espero que el «Orfeó Català», cuando termine la intensa labor que está realizando preparando próximas audiciones de la mayor importancia, dedicará al amigo ilustre desaparecido una sesión de homenaje en la que se podría leer su vibrante discurso e interpretar sus coros magistrales.

VICENTE M.ª DE GIBERT

3

La Vanguardia 29 febrero 1936

Vanguardia 28/3/36

EL CONGRESO DE LA SOCIEDAD INTERNACIONAL DE MUSICOLOGIA

A medida que se acercan las fechas de celebración de esta magna asamblea de los hombres de ciencia musical, que se celebrará del 18 al 25 de abril en nuestra ciudad, y que coincidirá con el gran festival de la Sociedad Internacional de Música Contemporánea, se van intensificando de manera extraordinaria los trabajos de preparación, que desde hace tiempo realizan las entidades y personas que intervienen, tanto en la organización como en la ejecución de los numerosos e importantísimos actos y manifestaciones musicales. El Comité ejecutivo del Congreso, bajo la presidencia del maestro Casals, y el Secretariado del Festival, trabajan incesantemente, venciendo las dificultades y superando los obstáculos que una tan vasta organización de carácter musical supone.

El «Institut d'Estudis Catalans», que graciosamente presta algunas salas de su nuevo local, en la que antes era Casa de Convalescencia, para la celebración simultánea de las sesiones que han de celebrar las tres secciones de Musicología, Canto gregoriano y Folklore musical y danzas populares, en que se divide el Congreso, procede activamente a la habilitación y arreglo de las dependencias necesarias.

El «Orfeó Catalá» ensaya intensamente las obras de música vocal de los siglos XIV y XVI, de autores hispánicos, que han de figurar en el programa del gran concierto que efectuarán en honor de los asistentes al Congreso y al Festival a los cuales dará también a conocer, en la tercera parte del concierto mencionado, algunas de las obras más destacadas de la moderna escuela coral catalana.

Los orfeones «Gracienc», de Sans; «Montserrat de Gracia» y «Escola Cantorum de Sant Miquel», trabajan también en el estudio de las obras para coro y orquesta que han de figurar en los programas del Festival.

Están ya muy adelantadas las gestiones para la celebración de un gran festival de danza popular, que se efectuará en el Pueblo Español de Montjuich, en el que tomarán parte grupos de danzarines de diversos lugares de Cataluña, Mallorca, Castilla, Vasconia y otros.

Estas breves notas que acabamos de dar son suficientes para demostrar la gran importancia de los actos que tendrán efecto en la semana del 18 al 25 de abril, siendo de esperar que el público barcelonés no regateará la aportación de su concurso y mostrará a los extranjeros que nos visitarán, cómo es intensa y hondamente sentido el amor a la música y cómo saben exteriorizarlo sus habitantes, cooperando en masa al esplendor de los actos que se preparan.

(Prensa)
La Rambla 14.3.36

Una gran setmana de música a Barcelona

La setmana del 18 al 25 d'abril vinent, serà una gran setmana de música per Barcelona. Amb motiu de celebrar-se el III Congrés de Musicologia de la Societat Internacional de Musicologia, que presideix l'illustre Edward J. Dent, conjuntament amb el festival anual de la Societat Internacional per a la Música Contemporània, tindran efecte diàriament diverses sessions, festes i concerts d'extraordinari interès.

Entre aquests darrers figuraran un concert de l'Orfeó Català dedicat a la Polifonia hispànica dels segles XIV, XV i XVI; un altre per la Banda Municipal de Barcelona (música contemporània per a conjunt d'instruments de vent); tres concerts simfònics de música contemporània, confiats, respectivament, a l'Orquestra Simfònica de Madrid, Orquestra Filharmònica de Madrid i Orquestra Pau Casals, de Barcelona; primera audició de l'òpera còmica en dos actes, del compositor, rical de Mozart, Vicenç Martín i Soler (1754-1806), "Una cosa rara"; sessió de música antiga, per a cant i "vihuela"; concert de polifonia religiosa hispànica dels segles XII i XVII, al Monestir de Montserrat, a càrrec dels monjos i escolania; festival de danses populars de les diverses regions hispàniques, per grups que vindran expressament de cada una de les regions; sessió de gala de "Zarzuela" al Gran Teatre del Liceu; diverses sessions de "Música Da Camera" en cases senyorials de la ciutat, etc.

(Prensa) 4.4.36

El Congrés de Musicologia

Inscripcions. — S'ha obert ja el període d'inscripció per al magne Congrés que la Societat Internacional dea Musicologia celebrarà a Barcelona en les dates compreses entre el 18 i el 25 del present mes d'abril.

Com ja és sabut, el Congrés, ultra les sessions diàries destinades a la lectura i discussió de les comunicacions que li són adreçades per musicòlegs d'arreu del món, sessions que interessen principalment als especialistes, celebrarà concerts i audicions diverses que, afb tot i ésser organitzades a honor dels congresistes, revestiran el més gran interès per al públic en general.

Entre aquests actes, de gran interès per a tothom que estimi la música, cal esmentar un concert històric, vocal i instrumental, per l'Orfeó Català, que abastarà des del tretzè segle fins a la moderna escola catalana d'art coral, una audició de música religiosa dels segles XIV, XV i XVI al Monestir de Montserrat, un concert de música de vihuela, executat amb aquest instrument pel gran guitarrista Pujol a l'Associació de Música Antiga, una representació de l'òpera «Una cosa rara», del mestre valencià set-centista Vicenç Martín i Soler, un festival grandiós de danses populars al Poble Espanyol de Montjuïc i d'altres.

Per a facilitar l'assistència a tots aquests actes, el Comitè Executiu del Congrés ha establert una tarja de congressista adherit, que permet inscriure's al Congrés pel preu de 50 pessetes. Aquesta inscripció, a més de l'avantatge de poder assistir a tots els actes del Congrés, alguns dels quals seran exclusivament reservats als posseïdors de targes, aquests podran assistir també als grans concerts orquestrals i «da Camera», del festival de la Societat Internacional per la Música Contemporània que itndran lloc aquells mateixos dies, alternant, i en combinació amb els actes del Congrés.

La inscripció resta oberta a la Majordomia de l'Orfeó Català, de nou a una del matí, de tres a set de la tarda i de nou a onze de la nit.

La Veu de Catalunya
4 - Abril 36

Barcelona, capital del món musical

XIV Festival de la Societat Internacional de Música Contemporània; III Congrés de la Societat Internacional de Musicologia. — Prossegueixen amb la més gran activitat els treballs de preparació del grandiós «Festival» i del «Congrés» internacionals, que tindran lloc a Barcelona durant la segona quinzena del mes en curs. Hom sap que aquests magnes esdeveniments musicals, la importància dels quals no cal subratllar, han estat organitzats per iniciativa del Comitè de Barcelona de la «Societat Internacional per la Música Contemporània», que presideix el mestre Joan Lamote de Grignon. El Govern de la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona han concedit el suport moral i econòmic indispensables per a la millor reeixida d'aquestes manifestacions de la nostra vitalitat musical.

Tenen a llur càrrec els concerts simfònics que integren el XIV Festival de la Societat Internacional per la Música Contemporània les prestigioses corporacions instrumentals «Orquestra Pau Casals» i «Banda Municipal de Barcelona», i orquestres «Simfònica» i «Filharmònica de Madrid», aquestes darreres enviades pel Govern de la República, a instàncies del Comitè de Madrid, del qual és president el mestre E. R. Arbós.

Les nostres entitats orfeòniques més destacades participaran, així mateix, en aquestes festes musicals. L'«Orfeó Català» obrirà marxa donant una interessant audició de música coral antiga i moderna, el dissabte 18 del corrent, al Palau de la Música Catalana. Aquest concert forma part dels actes organitzats pel Congrés de Musicologia.

El diumenge dia 19 del present, al matí, al Palau de Belles Arts, tindrà lloc el primer concert oficial del Festival de la Societat Internacional per la Música Contemporània, el qual ha estat confiat a la «Banda Municipal de Barcelona». Serà estrenat, en aquest concert, el poema «Joan de l'Os», compost pel mestre Ricard Lamote de Grignon per a orquestra d'instruments de vent, solistes vocals i cor mixt. La part coral anirà a càrrec dels Orfeons de Sants, Montserrat i «Schola Cantorum» de Sant Miquel Arcàngel, i els solistes seran la soprano Mercè Plantada, el baríton Ricard Fuster i el baix Conrad Giralt.

L'«Orfeó Gracienc», ultra l'audició de cançons populars harmonitzades que donarà al Pati dels Tarongers de la Generalitat, durant la recepció oficial que el Govern de Catalunya oferirà als Congressistes i als Festivalistes, el dia 18 a la tarda, tindrà al seu càrrec la part coral dels fragments del poema «El Comte Arnau», del mestre Felip Pedrell, que l'Orquestra Pau Casals donarà a conèixer, amb el concurs dels solistes Concepció Badia d'Agustí, soprano; Emili Vendrell, tenor; Ricard Fuster, baríton; i Domènec Sànchez i Parra, baix, en el concert de música hispànica que tindrà lloc el dia 24, a la nit, al Palau Nacional de Montjuïc, en el qual prendran part les Orquestes Simfònica i Filharmònica de Madrid.

* * *

Tots els actes del Festival i del Congrés, els programes dels concerts, excursions, preus d'inscripció, etc., es troben detallats en el prospecte general que ja ha sortit a llum. L'Oficina del Festival, installada al saló de descans del Palau de la Música Catalana, que és oberta al públic de 10 a 13 i de 16 a 19, admetrà inscripcions i atendrà degudament les peticions de prospectes, informació referent als Concerts del Festival i de la Societat Internacional per la Música Contemporània i actes anexos, i tots els detalls que puguin interessar els aficionats.

La Veu de Catalunya
8 - Abril 36

L'Orfeó Català i el Congrés de Musicologia

Ha estat ja publicat el programa del Concert que l'Orfeó Català ha organitzat, amb motiu del Congrés que la Societat Internacional de Musicologia celebrarà dins d'aquest mes, a la nostra ciutat, i que coincidirà amb el Festival de la Societat Internacional per la Música Contemporània.

Aquest Concert de l'Orfeó Català serà el primer dels actes públics que amb motiu del Congrés i el Festival es realitzaran a Barcelona, i tindrà lloc dissabte, dia 18 del present abril, a les 10 de la nit, al Palau de la Música Catalana. A les cinc de la tarda d'aquell mateix dia s'haurà fet la solemne sessió d'obertura del Congrés i el Festival al Palau de la Generalitat, i poques hores després les nombroses personalitats musicals i crítics que de tot Europa acudiran a la nostra ciutat, es posaran en contacte amb art coral genuïnament català, representat pel nostre Orfeó.

El programa que aquest ofereix i que en les dues primeres parts comprèn la música d'autors espanolys i catalans dels segles tretzè al dissetè, i en la tercera està dedicat a la moderna escola coral, és d'una varietat i una riquesa extraordinària i apte per a satisfer el gust dels coneixedores més exigents, com del gros públic, puix que les obres que l'integren han estat escollides, no per la seva antiguitat i valor històric solament, sinó pel seu valor artístic.

Aquest programa ha produït immillorable efecte, i és d'esperar que aquest concert serà plenament concorregut del públic barceloní, que voldrà acompanyar amb el seu entusiasme la nostra primera entitat coral davant els illustres estrangers que ens visitaran.

LA RAMBLA . 8. Abril 36

Robert Gerhard

ens explica el que serà el XIV Festival de la S. I. M. C.

A fi d'assabentar els nostres lectors dels esdeveniments musicals que se celebren a Barcelona hem tornat a visitar el nostre amic Robert Gherhard; d'aquesta manera complim un doble deure: el d'informació i satisfer el prec que ens havia fet aquest jove compositor; així podem assabentar els nostres lectors del que serà el XIV Festival de la S. I. M. C. a Barcelona, que tindrà lloc els dies 18 al 25 d'aquest mes.

Heus ací el que ens ha dit el secretari del Comitè organitzador Robert Gerhard:

—Primerament vaig a explicar-vos el que és la Societat Internacional de Música Contemporània. Es va fundar l'any 1921 en una reunió que tingueren els principals músics del món a Salzburg (ciutat natal de Mozart) sota la iniciativa dels músics vienesos. El motiu de la creació d'aquesta societat fou estrényer els llassos d'amistat entre els diferents països, fer desaparèixer la divisió d'esperits que podia quedar de la post-guerra i entaular relacions per mitjà d'un llenguatge universal com és la música.

Queda fixat en les conclusions de l'organització d'aquesta societat que la seva seu seria Londres i fou nomenat president Edward J. Dent, professor de la Universitat de Cambridge.

Des de llavors s'han fet tretze festivals, el darrer dels quals fou celebrat a Praga; després d'una lluita entre els representants de la U. R. S. S. i el Comitè de Barcelona fou concedit a Barcelona l'honor d'organitzar el XIV Festival. Les nacions tenen interès en que se celebrin festivals, ja que representa que la nació que l'organitza sigui reconeguda en la seva importància musical i fa honor als músics del país.

L'interès principal d'aquests festivals és més que posar en els programes els noms consagrats de la música en donar ocasió als joves de fer sentir llur producció més recent i oferir l'ocasió que siguin conegudes llurs obres per la crítica mundial. En aquests festivals es pot veure l'aspecte de la producció al dia—podríem dir—, ja que les obres que s'estrenen no poden tenir més de cinc anys.

Aquests festivals són una exposició de la situació de la Música contemporània i es seguida amb interès per la crítica, cases editores, reproductores i directors que estan a l'aguait dels valors nous a fi i efecte d'escollir obres que puguin formar part dels programes dels concerts. Les grans emissores estan simmament interessades — degut al consum fantàstic que fan de la música i la necessitat constant de renovar els seus programes—per poder donar una visió exacta de la música del nostre temps. La Ràdio Londres per donar-nos un exemple envia cada anys a aquests festivals un representant oficial, i com ella les altres emissores més importants del món.

Aquests festivals donen ocasió als països organitzadors de demostrar als hostes estrangers totes aquelles institucions musicals que són el seu orgull.

En els nostres festivals hi prendran part l'Orquestra Pau Casals, Banda Municipal, les orquestres Simfònica i Filharmònica de Madrid.

També hi prendran part: Els cors de l'Orfeó Català, Orfeó Gracienc, Orfeó de Sants, Orfeó Montserrat, de Gràcia, Schola Cantorum de S. M. A. i els artistes següents, entre altres, collaboraran en els concerts del Festival:

Directors d'orquestra: Karel Ancerl (Praga), Ernest Ansermet (Ginebra), Enric F. Arbós (Madrid), Pau Casals (Barcelona), Joan Lamote de Grignon (Barcelona), B. Pérez Casas (Madrid), Pere Sanjuan (Madrid), Hermann Scherchen (Zuric), Anton von Webern (Viena).

Cantants: Concepció Badia (d'Agustí (Barcelona), soprano; Fanny Cleve (Viena), soprano; Alice Frey (Zurich), soprano; Jarmila Vavrdovà (Praga), soprano.

Pianistes: Benjamí Britten (Londres", Winifred Hooke (Barcelona); Walter Frey (Zurich); Georg Robert (Viena); P. Vallribera (Barcelona); Leopoldo Querol (Madrid); Alexandre Vilalta (Barcelona).

Violinistes: Anton Brosa (Londres); Louis Krasner (U. S. A.); Stefan Frenkel (Ginebra).

Instruments de vent: Esteve Gratacós, flauta (Barcelona); Sigurd M. Rascher, saxofon (Copenhaguen).

Quartets de corda: Galimir-Quartet (Viena), Neues Ungarisches Streichquartett (Budapest).

S'estrenaran obres dels autors catalans Josep M. Ruera, Ricard Lamote de Grignon, que seran executades per la Banda Municipal.

4

Segueix

L'obra de Ricard Lamote de Grignon és un poema amb cors i solistes basat sobre el poema "Joan de l'Os" del poeta Josep M. de Segarra. En els concerts de música "da Camera" hi figuraran els autors catalans Manuel Blancafort, que estrenarà "Sonata", i jo que estrenaré el ballet "Ariel", inspirat de "Silf" de la "Tempesta", de Shakespeare; aquesta obra obtingué el premi de la Generalitat 1935.

Els autors espanyols estaran representats per Rodolfo Halffter, que estrenarà "D. Lindo de Almería", i serà interpretat per l'orquestra Filharmònica de Madrid i per Federico Elizalde que estrenarà "Simfonia amb piano concertant", interpretació de l'Orquestra Simfònica de Madrid.

(Ve de la primera columna)

He de fer notar que el primer concert d'orquestra està dedicat a la memòria del gran músic Alban Bergós interpretarà "Concert per a violí i orquestra", obra que obtingué un gran èxit mundial i que fou la seva obra pòstuma; després també s'interpretarà del mateix autor uns fragments de l'òpera "Wozzeck", que es considera com la creació més important del teatre musical del nostre temps després de Ricard Strauss.

Una altra obra important és l'estrena d'un fragment de l'òpera "Carles V", d'Ernst Krenek, com també no es pot deixar en oblit l'obra d'Albert Rousel, "4.ª Simfonia ", un dels autors moderns francesos més ben considerats. Una altra obra notabilíssima és el "Segon concert per a violí i orquestra", de l'autor polac Karol Szymanowski.

El màxim allicient del segon concert da Camera, és el "Cinquè Quartet de Corda", de l'autor hongarès Béla Bartok, per referències que ens han arribat referent a la seva estrena a Budapest i Viena, representa un dels punts culminants de l'obra d'aquest autor. Ens faríem potser pesats en detallar més el programa d'aquest festival, ja que les obres que en aquest es presenten són d'autors seleccionats i per tant gaudeixen d'un prestigi musical.

La selecció de les obres es fa mitjançant un Jurat internacional, els membres del qual són representants dels diferents països que formen part d'aquesta societat. Totes les obres que s'estrenaran són triades entre un centenar de partitures dels autors més destacats de la música contemporània i que molts d'ells, per no dir tots, gaudeixen d'un gran prestigi internacional.

L'interès principal d'aquests festivals és perquè en ell figuren els autors més joves de la música contemporània, i és sempre entre aquests que es troba la novetat, puix que són els que dicten el batec del moment i és en les seves obres on s'inicien les tendències de la música del nostre temps.

Naturalment, a part dels concerts de caràcter oficial, hi ha organitzat un concert regal per als hostes estrangers. Aquest concert tindrà molta importància puix que s'hi donarà a conèixer "El Comte Arnau", del mestre Pedrell, el patriarca de la nostra música. Aquesta obra injustament oblidada serà una sorpresa per als que la desconeixen. Serà interpretada per l'Orquestra Pau Casals, junt amb la col·laboració del benemèrit Orfeó Gracienc i com a solistes Concepció Badia, Sànches Parra, Fuster i Emili Vendrell.

A més d'aquest concert, hi haurà festes dedicades als hostes estrangers, com un festival de ballets populars, excursions, etc.

Com a nota destacadíssima d'aquest festival és la representació per primera vegada en els nostres temps de l'òpera "Una cosa rara", del mestre valencià Vicenç Martín Soler (1754-1806). Aquest músic gaudí d'una gran celebritat en el segle XVIII fins al punt que l'estrena d'aquesta obra a Viena eclipsà les "Noces de Fígaro", de Mozart. El mateix Mozart li reconeix el seu valor puix que en la seva òpera "Don Joan" cita l'òpera del mestre valencià; és en una escena on uns músics que toquen al palau on hi ha Don Joan, aquest va dient els autors dels fragments de les obres que aquests músics executen i arriba un moment que diu "...també ho conec, és "Una cosa rara", ço que demostra que el colpí vivament. La representació d'aquesta òpera va a càrrec del grup Junior F. C., prou conegut de nosaltres pels seus èxits obtinguts en altres representacions d'òpera "amateur". Com podeu veure el seu nom és per si sol una garantia per a aquesta obra.

No vull cansar-vos més. Per acabar us diré que, com a fi del festival, hi haurà una Gran Gala al Teatre del Liceu, on donarem a conèixer als nostres hostes estrangers una visió de la nostra típica sarsuela i el programa consistirà en la representació de "La verbena de la Paloma", "El barberillo de Lavapiés" i una obra del mateix gènere d'un autor català; que malaudarament ja és mort.

Tot el que us he dit és el que us puc avançar respecte al que serà aquest magne festival de música contemporània. Segons les nostres últimes notícies, la representació estrangera que assistirà al nostre festival serà moltíssima, ja que hem rebut avís de la vinguda de la major part dels invitats i respecte a l'assistència del nostre públic als festivals des d'aquest moment us puc dir que serà molt nombrosa, puix que contínuament rebem demandes de gent que vol assistir-hi.

Us regracio l'atenció que ens ha tingut el vostre diari, puix que d'aquesta manera podem orientar millor el nostre poble respecte al que serà el XIV Festival de la S. I. M. C.

JOAN ROIG

5

Del 18 al 25 de los corrientes

Prosiguen con la mayor actividad los trabajos preparatorios del grandioso Festival y del Congreso internacionales que tendrán lugar en Barcelona durante la segunda quincena del actual. Sabido es que dichos magnos acontecimientos musicales, la importancia de los cuales huelga subrayar, han sido organizados por iniciativa del Comité de Barcelona de la Sociedad Internacional para la Música Contemporánea, que preside el maestro Juan Lamote de Grignon. El Gobierno de la Generalidad de Cataluña y el Ayuntamiento de Barcelona han concedido el apoyo moral y económico indispensables para el mejor éxito de estas manifestaciones de nuestra vitalidad musical.

MAESTRO LAMOTE DE GRIGNON
Presidente del Comité de Barcelona de la Sociedad Internacional para la Música Contemporánea

Tienen a su cargo los conciertos sinfónicos que integran el XIV Festival de la S. I. M. C., las prestigiosas corporaciones instrumentales Orquestro Pau Casals y Banda Municipal de Barcelona y Orquestas Sinfónica y Filarmónica de Madrid, estas últimas enviadas por el Gobierno de la República a instancias del Comité de Madrid, del cual es presidente el maestro Enrique F. Arbós.

Nuestras entidades orfeónicas más destacadas participarán asimismo en estas fiestas musicales. El «Orfeó Catalá» abrirá marcha dando una interesante audición de música coral antigua y moderna, el sábado 18 del corriente, por la noche, en el Palau de la Música Catalana. Este concierto forma parte de los actos organizados por el Congreso de Musicología.

El domingo, 19, por la mañana, y en el Palacio de Bellas Artes, tendrá lugar el primer concierto oficial del Festival de la Sociedad Internacional de Música Contemporánea, el cual ha sido confiado a la Banda Municipal de Barcelona. Se estrenará en este concierto el poema «Joan de l'Os», compuesto por el maestro Ricardo Lamote de Grignon para orquesta de instrumentos de viento, solistas vocales y coro mixto. La parte coral irá a cargo de los Orfeones de Sans, Montserrat y Schola Cantorum de San Miguel Arcángel, y los solistas serán la soprano Mercedes Plantada el barítono Ricardo Fusté y el bajo Conrado Giralt.

El «Orfeó Gracienc» además de la audición de canciones populares armonizadas que dará en el Patio de los Naranjos de la Generalidad, durante la recepción oficial que el Gobierno de Cataluña ofrecerá a los Congresistas y festivalistas, el día 18 por la tarde, tendrá a su cargo la parte coral de los fragmentos del poema «El comte Arnau», del maestro Felipe Pedrell, que la «Orquestra Pau Casals», con el concurso de los solistas Concepción Badía de Agustí, soprano; Emilio Vendrell, tenor; Ricardo Fusté, barítono, y Domingo Sánchez Parra, bajo, dará a conocer en el concierto de música hispánica que tendrá lugar el día 24 del corriente, por la noche, en el Palacio Nacional de Montjuich, y en el cual tomarán parte, además, las Orquestas Sinfónica y Filarmónica de Madrid.

* * *

Todos los actos del Festival y del Congreso, los programas de los conciertos, excursiones, precios de inscripción, etc., etc. se encuentran detallados en el prospecto general que acaba de salir a luz. La Oficina del Festival instalada en el salón de descanso del Palau de la Música Catalana abierta al público de 10 a 13 y de 16 a 19 horas, admitirá inscripciones y atenderá debidamente las peticiones de prospectos, información referente a los conciertos del Festival de la Sociedad Internacional para la Música Contemporánea y actos anexos, así como todos los detalles que puedan interesar a los aficionados.

la Noche 8 Abril 36

BARCELONA, CAPITAL DEL MUNDO MUSICAL

Durante el III Congreso de la Musicología, que ha de celebrarse en nuestra ciudad

El Matí 12 Abril 36

El Congrés de Musicologia a Barcelona

Davant la propera inauguració del Congrés de Musicologia que tindrà lloc a Barcelona des del 18 al 26 d'aquest mes, hem demanat al nostre amic i erudit investigador Mn. Higini Anglès, director de la Secció de Música de la Biblioteca de Catalunya i professor de Musicologia de la Universitat de Barcelona, que ens donés un avenç del proper Congrés, del qual ell ha estat l'iniciador i és el veritable animador. Gràcies a la gentilesa del dilecte amic, els nostres lectors podran fer-se càrrec de l'origen i importància de l'esmentat Congrés, digne de l'atenció i consideració de tots els amants de les coses de casa nostra, moltes de les quals, després d'oblidades durant molts segles, va desenterrant l'esforç abnegat del meritíssim historiador de la música, Mn. Anglès.

FINS fa tres anys Espanya era una de les poques nacions que encara no tenia càtedra de música a les universitats. Aquest fet contrasta amb aquella Hispània medieval que anava a la capdavantera entre les nacions d'Europa quant a l'ensenyament musical en les universitats antigues. Ho demostra el fet que a les escoles aràbigues de Còrdova s'ensenyés la música científicament ja el segle XI. Amb més raó encara podem parlar de la càtedra de música a la universitat de Salamanca el segle XIII, i a la universitat d'Alcalà de Henares els segles XV-XVII. Fou per desfer aquest oblit inconcebible envers l'art i la ciència musical que, en constituir-se la nostra Universitat de Barcelona com a universitat autònoma, s'hi va encabir tot seguit una càtedra d'Història de la Música.

Arreu de les universitats d'Europa i del Nord-Amèrica l'ensenyament científic de la música — per dir-ho en el mot usual, la «musicologia» — hi té cabuda digna al costat de les altres assignatures de la Facultat de Filosofia i Lletres. Aquest fet quedarà ben palès en el pròxim Congrés Internacional de Musicologia que se celebrarà a Barcelona del 18 al 25 d'aquest mes. Els professors més illustres de la musicologia moderna de les diferents universitats d'Europa ens honoraran amb llur presència i collaboració personal al Congrés de Barcelona.

Per tal d'heure'n bé la transcendència grossa que aquest Congrés significa per a casa nostra, apuntem el següent fet: La Societat Internacional de Musicologia, fundada el 1899, celebrà el seu primer Congrés a Leipzic el 1904; el II a Basilea el 1906; el del 1909 a Viena; a Londres el del 1911, a París el del 1914. Desfeta la S. I. M. per la guerra mundial, es reuniren de bell nou els musicòlegs al Congrés de Basilea del 1924 i en el de Viena del 1927. Fou així on, a petició de França, es fundà de bell nou la S. I. M. En els seus Estatuts s'acordava celebrar cada tres anys un Congrés Internacional. El I Congrés de la Societat rediviva se celebrava a Lieja el 1930, el II del 1933 a Cambridge; ara el III a Barcelona. Cal només recordar aquestes dades per a donar-se compte de l'honor gran amb què hom ha volgut distingir la nostra ciutat.

Quan el 1933 els musicòlegs reunits a Cambridge triaven Barcelona per al Congrés del 1936, era natural que ens espantéssim i féssim avinent que Espanya tot just estava al començament dels estudis de musicologia. Encara que al nostre país comptàvem amb un Orfeó Català, amb els monjos i Escolania de Montserrat per a executar bellament la música antiga i amb artistes illustres de renom i de gran volada, la nostra història musical encara estava quasi per escriure. La resposta que ens feren, però, era ben justa: El gran professor de Berlín Johannes Wolf prenia la paraula en nom dels reunits i ens deia: «A Espanya teniu un passat musical que cal revalorar. La celebració d'un Congrés així a Barcelona us durà alenada nova i us crearà interès per l'estudi de la vostra música històrica i del vostre ric folklore musical. Qui primer en treuran profit seran les mateixes universitats espanyoles». Aquestes paraules ens feren acotar el cap i ens esperonaren a exposar el projecte al Sr. Ventura Gassol, llavors conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya, al Patronat de la Universitat de Barcelona, a l'Institut d'Estudis Catalans i Biblioteca de Catalunya i a les institucions cabdals de la nostra música. Tothom rebia la bella nova amb joia profunda. Qui, però, fou el decidit a tot i l'optimista per l'èxit del Congrés, fou l'illustre mestre Pau Casals. Atiats, doncs, per tanta ajuda, ens llançàrem a la tasca.

I així ens trobem ja en vigílies del Congrés. El Congrés consta de dues parts: una primera part consisteix en les sessions científiques sobre el passat musical d'Espanya i d'altres països, l'estudi del folklore dels diferents països hispànics d'altres d'Europa, Africa i Amèrica, i l'estudi aprofundit del cant gregorià. Com dèiem al començament, les personalitats que ens vénen representen el millor del professorat d'Alemanya, Anglaterra, Austria, Dinamarca, França, Grècia, Hongria, Itàlia, Iugoslàvia, Polònia, Portugal, Suïssa i altres. D'Espanya ens vénen també tots els homes més sobresortints avui en alguna de les qüestions esmentades. Un aspecte nou del Congrés serà la vinguda dels benedictins francesos i alemanys més illustres, els quals, presidits pel nostre P. Sunyol de Montserrat, duran la Secció de Gregorianisme. Les documentacions que duen seran discutides i aplegades després en un llibre que perpetuarà el bon nom de la nostra ciutat i el de les seves institucions públiques i particulars de la música a casa nostra.

Segrelia El Matí 12 Abril 36

6

El segon aspecte del Congrés consisteix a ofrenar als estudiosos i amateurs estrangers i nacionals un tast del que fou la nostra música peninsular des del segle XII fins el segle XVIII. Aquest aspecte fa encara molt més amable el nostre Congrés. L'Orfeó Català cantarà mostres de cantigues d'Alfons el Savi del segle XIII, models de balades a una veu i instruments escrites i cantades a Barcelona el segle XIV a la cort del rei Joan I; donarà un tast de la música cortisana i popular del palau d'Alfons IV a Nàpols; un bell rengle de cançons amoroses de la cort de Castella de finals del segle XV i començ del XVI. Una part del concert serà dedicada als madrigals, ensalades, villancets profans, etc., i a la polifonia religiosa dels grans mestres hispànics del segle XVI, i acabarà amb una part dedicada a la música coral catalana dels nostres temps.

L'òpera de Vicenç Martín i Soler, el català-valencià, contrincant de Mozart a Viena, a finals del segle XVIII, representada al Tivoli per la companyia d'amateurs del «Junior F. C.», causarà sensació, i segurament que quedarà com a repertori a Barcelona. L'Associació de Música Antiga oferirà un concert de música per a vihuela a càrrec de l'eminent guitarrista català Emili Pujol. La vihuela, amb la seva música amorosa tan característica de l'Espanya del segle XVI, reflorirà per primera vegada a casa nostra. Adhuc la vihuela — construïda de fresc per l'artista català dels instruments del gènere guitarra Sr. Simplici — hi serà estrenada.

El grup d'amateurs de l'«Ars Musicae» obsequiarà els musicòlegs amb un concert íntim a la Casa de l'Ardiaca, amb música de «camera» i amorosa de l'Espanya dels segles XV al XVII. En el te que el gran patrici Sr. Roviralta oferirà als congressistes hi serà presentada la música dels quintets del nostre P. Antoni Soler, fill d'Olot, del segle XVIII.

El concert que els monjos i Escolania de Montserrat dedicaran als congressistes té també un caire especial. Una part del concert no ha estat encara mai executada a Europa. Després d'unes peces a dues veus, del repertori de Santiago de Compostela, del segle XII, i d'una altra del repertori català del segle XIII, vindrà una obra que el segle XIV fou sovint cantada al palau reial de Barcelona, al monestir de Poblet i a la catedral de Girona. Les mostres de la música religiosa de les escoles d'Andalusia, de Castella i de la Catalunya dels segles XV XVI, executades com aquells monjos acostumen, tindrà un regust de benaurança; seran un record fidel de la tradició hispànica, i el qui pugui oirles en restarà profundament encisat.

Com que el Congrés consta d'una Secció dedicada principalment al folklore hispànic, ja el primer dia, a la sessió inaugural (el 18 d'abril) que es farà al Palau de la Generalitat, amb assistència de les nostres més altes autoritats civils i culturals, els estrangers podran fruir la bellesa de cançons populars cantades per l'Orfeó Gracienc, al pati dels Tarongers, i de la sardana ballada amplament a la plaça de la República. El darrer dia, 25 d'abril, es farà una festa al Poble Espanyol de Montjuïc, en la qual els estrangers i nacionals podran gustar a bastament les delicies de les danses tradicionals populars de Catalunya,

---

de Bascònia, de Mallorca i possiblement de Portugal. Ultra tot el que acabem de dir, a la sessió de folklore es donaran mostres típiques de melodies populars catalanes i principalment de les cançons de treballada de Mallorca, cantades pels mateixos treballadors del país. Una conferència pública, feta per l'eminent musicòleg Curt Sachs, sobre l'execució de la música medieval, aclarida amb discos, i una altra feta pel benedictí Dom Gajard, director de l'Escola de Solesmes, sobre el «Cant Gregorià», amb exemples pràctics, coronaran les execucions musicals del Congrés de Musicologia.

Per a millor lluïment de les sessions del Congrés, l'Institut d'Estudis Catalans ha posat a disposició nostra el seu nou estatge de la Casa de Convalescència al carrer del Carme, tocant a l'antic Hospital de la Santa Creu.

Com a representant del Comitè Executiu del Congrés, el president del qual és el mestre Pau Casals, fem una crida ben entusiasta ptr tal que vulgueu aidar-nos en tan bella tasca. Tota la propaganda us serà poca. No us creguéssiu pas que el Congrés és cosa de savis. No. el Congrés és de Catalunya tota i és també de tots els països hispànics. La música que es donarà en els concerts esmentats serà entenedora i amable per a tothom. Les inscripcions es fan ja des de dies a l'Orfeó Català. De tots nosaltres depèn que els estrangers i els nacionals que aquella setmana es trobin entre nosaltres, en sentir la nostra música antiga restin ferits d'amor i plens d'admiració per la Catalunya antiga i per la Catalunya d'ara. — HIGINI ANGLES, prev.

La Veu de Catalunya 11 Abril 36

EL III CONGRES DE LA S. I. M. I EL XIV FESTIVAL DE LA S. I. M. C., DE BARCELONA

per Frederic Lliurat

Cal subratllar la importància del Congrés de la *Societat Internacional de Musicologia* i del Festival de la *Societat Internacional per la Música Contemporània*, que tindran lloc, dels dies 18 al 25 del corrent, a la nostra ciutat. Talment com ha succeït, com succeeix regularment en altres grans ciutats europees, aquest cop es reuniran a Barcelona les més prestigioses personalitats del món vast de la música i de la musicologia. I oirem produccions interessants i escoltarem bells estudis.

Ultra les tres seccions ja assenyalades, a precs del professor canonge doctor F. X. Mathias, d'Estrasburg, President de la Societat Internacional d'orgue, i amb consentiment de Mr. Dent, President de la S. I. M., s'ha afegit al III Congrés de la S. I. M. una secció dedicada a la música per a orgue. I el Congrés barceloní de la S. I. M. constarà, doncs, de quatre seccions: musicologia, folklore musical, cant gregorià i orgue.

Llegiran treballs els següents senyors: Higini Anglès (Barcelona), Jesús Bal (Cambridge-Madrid), Heinrich Besseler (Heidelberg), Manfred Bukofzer (Basilea), A.-E., Cherbuliez (Zuric), P. Josep A. Donòstia (Lecaroz, Navarra), Dragan Plamenac (Zagreb, Iugoslàvia), Alfred Einstein (Viena), Hans Engel (Königsberg), Guido Gatti (Torino), Thras Geordiades (Atenes), Walter Gestenberg (Colònia), Willibald Gurlitt (Freiburg), Jacques Handschin (Basel), Emile Haraszti (París), Edgar Istel (Madrid), Knud Jeppesen (Copenhaguen), S. Kastner (Lisboa), Hermann Keller (Stuttgart), Rudolf Kokai (Budapest), F. Liuzzi (Roma), Elisabet Luin (Roma), P. M. Masson (París), Aloys Mooser (Ginebra), P. N. Otaño (Azcoitia, Guipúscoa), P. D. Pujol (Montserrat), J. Ricard-Matas (Barcelona), V. Ripollès, canonge (València), J. Subirà (Madrid), Mn. J. M. Thomàs (Palma de Mallorca), J. B. Trend (Cambridge), O. Ursprung (Munic), J. Wolf (Berlin), Josep Barberà (Barcelona), M. Bukofser (Basilea), C. del Campo (Madrid), J. Fara (Itàlia), Vicenç M. de Gibert (Barcelona), B. Bonifacio (Badajoz), K. Huber (Munic), A. José (Burgos), E. de Lima (Barranquillo, Rep. de Colòmbia), M. Merlier (Atenes), Francesc Pujol (Barcelona), B. Samper (Barcelona), J. Tiersot (París), E. Torner (Madrid), Joaquim Turina (Madrid), K. G. Fellerer (Friburg), Abat P. Ferreti (Roma), Dom J. Gajard (Solesmes), A. Gastoné (París), P. D. Johner (Beuron), F. Kosch (Viena), Dom Maur Sablayrolles (En Calcat. França), Dom Gregori M. Sunyol (Montserrat), G. Van (París), Egon Wellez (Viena), T. Gérold (Strasburg), F. X. Mathias (Strasburg), M. le Comte Bérenguer de Miramon (Neuilly sur Sene), M. L. Boellmann (París), Walter (Villefranche, França), N. Dufourg (París). F. Mockers (París), C. Sachs (París, A. Simon (Varsòvia).

Sota la direcció del canonge F. X. Mathias es tractaran, a més, els següents temes: *Le Chant Grégorien et l'orgue moderne, Le culte catholique et l'orgue moderne, Le Sanctuaire Catholique moderne et l'orgue moderne.*

I sota la direcció del Prof. Th. Gérold, president de les *Sections protestantes de la Société I. d'orgue*, es tractarà: *Le Choral protestant et l'orgue moderne, Le culte protestant et l'orgue moderne, Le Sanctuaire protestant moderne et l'orgue moderne.*

L'Associació de Música Antiga, de la nostra ciutat, dedicarà, en fi, als senyors congressistes, el dia 23 d'abril, una ben curiosa sessió, en la qual el conegut guitarrista Emili Pujol parlarà de *Le sens instrumental dans la tablature*, i tocarà la vihuela.

Pel que es refereix al Festival de la S. I. M. C., recordarem que les obres executades han estat escollides pel Jurat Internacional que l'Assemblea de Delegats de la Societat elegí a Praga, constituïtp els senyors Ernest Ansermet (Ginebra), Joan Lamote de Grignon (Barcelona), Anton von Webern (Viena), Boleslas Woytowicz (Varsòvia).

S'executaran produccions de Wladimir Vogel (Zuric), J. M. Ruera (Catalunya), R. Lamote de Grignon (Catalunya), F. Schmitt (França), Robert Gerhard (Catalunya), Ernest Krenek (Austria), Alban Berg (Austria), Robert Blum (Suïssa), Ludwig Zenk (Austria), Mark Brunswick (Austria), J. Ibert (França), W. Piston (U. S. A.), Eon Wellesz (Austria), B. Britten (Anglaterra), A. Souris (Bèlgica), M. Blancafort (Catalunya), Bela Bartók (Hongria), C. Ruggles (U. S. A.), Albert Roussel (França), F. Martin (Suïssa), R. Halffter (Madrid), M. Michalovici (París), L. Berkeley (Anglaterra), K. A. Deutsch (Austria), K. Szymanowski (Polònia), F. Elizalde (Madrid), L. E. Larson (Suècia), Edmund von Bork (Alemanya), Václáv Kapral (Txecoslovàquia), R. Palester (Polònia).

I, per tal de precisar una mica, heus aci el *Programa de la setmana:*

Dissabte, 18 d'abril. — Matí: Recepció al Secretariat. Tarda: Inauguració del Festival de la S. I. M. C. i del Congrés de la S. I. M. Recepció oficial al Palau de la Generalitat. Nit: Concert per l'Orfeó Català (Polifonia hispànica religiosa i profana dels segles XIV, XV i XVI).

Diumenge, 19 d'abril. — Matí: Concert per la Banda Municipal de Barcelona. Tarda: Primer Concert d'Orquestra de la S. I. M. C.

Dilluns, 20 d'abril. — Nit: Primer concert de Música de Cambra de la S. I. M. C.

Dimarts, 21 d'abril. — Tarda: Segon concert de Música de Cambra de la S. I. M. C. Nit: *Una cosa rara*, òpera de Vicenç Martin i Soler (1754-1806).

Dimecres, 22 d'abril. — Tarda: Audició de música de *vihuela*. Nit: Tercer concert d'Orquestra de la S. I. M. C.

Dimecres, 24 d'abril. — Matí: Sortida de Barcelona per a l'excursió a Montserrat. Tarda: Concert de música religiosa hispànica dels segles XII al XVII, pels monjos i Escolania de Montserrat. Tornada a Barcelona. Nit: Concert simfònic de música espanyola moderna.

Dissabte, 25 d'abril. — Tarda: Festival de danses i ballets populars de les diverses regions hispàniques, al *Poble espanyol*, de Montjuïc. Nit: Representació de *zarzuelas* del segle XIX.

A la recepció oficial, al Palau de la Generalitat de Catalunya, l'Orfeó Gracienc, sota la direcció del mestre Balcells, donarà una audició de cançons populars catalanes. A la Plaça de la República, una de les millors cobles de Catalunya executarà sardanes, que podran ésser dansades pel públic.

Collaboraran a l'execució dels programes dels concerts del Festival de la S. I. M. C., la Banda Municipal de Barcelona, l'Orquestra Pau Casals, l'Orquestra Simfònica de Madrid, l'Orfeó Català, l'Orfeó Gracienc, l'Orfeó de Sants, l'Orfeó Montserrat, la Schola Cantorum de S. M. A. i els artistes següents: Directors d'orquestra: Karel Ancerl (Praga), Ernest Ansermet (Ginebra), E. F. Arbós (Madrid), Pau Casals (Barcelona), Joan Lamote de Grignon (Barcelona), B. Pérez Casas (Madrid), Pere Sanjuan (Madrid), Hermann Scherchen (Zuric), Anton von Webern (Viena). Cantants: Concepció Badia (Barcelona), Fanny Cleve (Viena), Alice Frey (Zuric), Jarmila Vavrdovà (Praga). Pianistes: B. Britten (Londres), W. Hooke (Barcelona), Walter Frey (Zuric), G. Robert (Viena), P. Vallribera (Barcelona), L. Querol (Madrid), A. Vilalta (Barcelona). Violinistes: Anton Brossa (Londres), L. Krasner (U. S. A.), Stefan Frenkel (Ginebra). Instruments de vent: Esteve Gratacós, flauta (Barcelona), Sigurd M. Rascher, saxofon (Copenhaguen). Quartets de corda: *Galimir-Quartett* (Viena), *Neues Ungarisches Streichquartett* (Budapest).

Cal subratllar la importància (tornem-ho a dir), del Congrés de la S. I. M. i del Festival de la S. I. M. C., que tindran lloc aquests dies entre nosaltres. Repetirem també que, ultra els artistes ja esmentats, vindran a Barcelona els més coneguts musicòlegs. Caldria, doncs, que les festes que s'apropen assolissin un èxit franc, esclatant. I en desitjar això, no defensem pas únicament la música i la musicologia, defensem, oi més, el bon nom, la dignitat de Barcelona. Es necessari assistir, doncs, a les sessions del Congrés de la S. I. M. i als concerts de la S. I. M. C.

L'Orfeó Català i el Congrés de Musicologia

El programa del concert que l'Orfeó Català donarà el dissabte, dia 18, a les deu de la nit, amb motiu del III Congrés de Musicologia i el XIV Festival de Música contemporània, ha estat molt ben acollit pel públic intelligent de la nostra ciutat, i això és auguri que satisfarà també les personalitats musicals que de fora casa acudiran a aquestes magnes solemnitats.

Per a la majoria d'aquestes personalitats serà tot ell d'una novetat colpidora, car la música antiga espanyola és ben poc coneguda pràcticament, com ho és ben poc també la moderna escola coral catalana. El concert de l'Orfeó Català, que dóna abundoses i molt variades mostres de música hispànica dels segles XIII al XVII i de la moderna escola coral catalana, és altament illustratiu i del més viu interès.

Llevat de la sessió inaugural, aquest concert de l'Orfeó Català serà el primer dels actes musicals que tindran lloc amb motiu del Congrés i del Festival.

Ha quedat obert el despatx de localitats a l'Orfeó Català.

La Veu de Catalunya 11 Abril 36

La Vanguardia 16. Abril 36

EL «ORFEO CATALA» Y EL CONGRESO DE MUSICOLOGIA

El programa del concierto que el «Orfeó Català» celebrará el sábado, día 18 de los corrientes, a las diez de la noche, con motivo del III Congreso de Musicología y el XIV Festival de Música Contemporánea, ha sido favorablemente acogido por el público inteligente de nuestra ciudad, y esto es augurio de que satisfará también a las personalidades musicales que de fuera acudirán a estas magnas solemnidades.

Para la mayoría de estas personalidades será todo el concierto de una novedad sorprendente, por ser la música antigua española muy poco conocida prácticamente, como lo es muy poco también la moderna escuela coral catalana. El concierto del «Orfeó Català», que ofrece abundantes y muy variadas muestras de música hispánica de los siglos XIII al XVII y de la moderna escuela coral catalana, es altamente ilustrativo y del más vivo interés.

Exceptuando la sesión inaugural, este concierto del «Orfeó Català» será el primero de los actos musicales que se efectuarán con motivo del Congreso y del Festival.

Ha empezado en el «Orfeó Català» el despacho de localidades.

La Vanguardia 11. Abril 36

DETALLES ACERCA DE LOS FESTEJOS

El Comité organizador de las fiestas de la República ha hecho pública la siguiente nota:

«El Comité de fiestas de la República, integrado por elementos de la Generalidad de Cataluña y del Ayuntamiento de Barcelona, al finalizar los trabajos de organización se complace en manifestar su satisfacción por la forma con que han respuesto a la llamada todos los estamentos que han sido requeridos, y esto ha permitido dar un relieve extraordinario a las fiestas que mañana empezarán.

Por sugerencia directa del honorable señor presidente de la Generalidad, el Comité ha tenido especial interés en acentuar el motivo popular de los principales actos, en el sentido de que sean absolutamente gratuitos para el pueblo.

Por este motivo, cabe poner de relieve la extraordinaria importancia artística del concierto sinfónico que tendrá efecto el próximo día 13, por la noche, en el Gran Teatro del Liceo, en el que participarán el «Orfeó Català», «Orfeó Gracienc» y la «Orquestra Pau Casals», cuyo ilustre maestro, accediendo a súplicas del Comité, no sólo llevará la dirección de la «Novena sinfonía», sino que también tomará parte como ejecutante. De tal actuación supondrá un acontecimiento del cual no ha gozado desde hace muchos años el público de Barcelona y que en esta ocasión toma un relieve extraordinario por la significación de las fiestas.

El triunfo que supone el haber conseguido la organización de un acto tan importante, nos inclina a hacer justicia, en primer lugar, al ilustre maestro Pablo Casals, por su gentileza, sin olvidar los beneméritos orfeones «Català» y «Gracienc», y muy particularmente a todos los señores propietarios del Gran Teatro del Liceo, la generosidad de los cuales ha permitido disponer de todas las localidades del teatro.

Asimismo, serán también gratuitos el concierto que la Orquesta Filarmónica de Barcelona ofrece a la Asociación Obrera de Conciertos y el festival popular, con el concurso de la Federación de Coros de Clavé, «Catalunya Nova», La Violeta de Clavé, Banda Municipal, Cobla Barcelona y grandes órganos. Ambos actos tendrán efecto en el Palacio Nacional de Montjuich.

Por este orden, pueden citarse igualmente la fiesta del mar, la «revetlla de la República» en el Parque de Montjuich, las sesiones de cinema infantiles, la función de teatro catalán en el Gran Teatro Español y en particular el torneo de boxeo en la Monumental.

Por otro lado, hemos de hacer resaltar el éxito conseguido en el concurso de escaparates e instalaciones comerciales, cuyas inscripciones son ya considerables, dando a la ciudad una nota alegre y decorativa.

Todo hace suponer que las fiestas de la República tendrán este año no sólo el apoyo oficial, sino el calor del entusiasmo popular.»

Diluvio 18. Abril 36

Sobre el Congreso de Musicología

Para el señor consejero de Cultura

Hoy comienza sus tareas el Congreso de música contemporánea. Esta noche el Orfeó Catalá ofrece un magnífico programa de música polifónica. Mañana la banda municipal, en el Palacio de Bellas Artes, y la orquesta Pau Casals por la tarde. Para la próxima semana están anunciadas las meritísimas orquestas matritenses Sinfónica y Filarmónica. Personalidades de diversos países y críticos de los principales rotativos europeos serán nuestros huéspedes durante unos días; nuestras destacadas entidades se han unido para dar el mayor realce a los festivales. En fin, todo lo que en arte músico representa algo en nuestra ciudad se ha sumado a las fiestas; todo, absolutamente todo, menos la Junta de propietarios del Liceo.

Gracias a la mezquindad de los alfonsinos que rigen los destinos de aquella casa no podrá celebrarse una de las fiestas que constan en el programa general: la representación de zarzuelas del siglo XIX.

Los organizadores, con muy buen tino, habían acordado ofrecer a los congresistas una sesión de arte lírico y, como es natural, pensaron en el Liceo. Pero los de la Comisión organizadora no tuvieron en cuenta que rigen el Liceo unos señores con los cuales siempre se ha topado desde que hay República en España.

Fueron ellos los que boicotearon el régimen cerrando palcos y localidades; fueron ellos los que sisearon al glorioso Maciá; fueron ellos los que dejaron el primer piso en blanco la noche que se presentó Companys, cuando fué elegido presidente; en fin, para qué seguir, si los catalanistas y republicanos nos sabemos de memoria todas las tretas de aquellos señores.

Pero lo que nos extraña, lo que nos sorprende, es que nuestras autoridades catalanistas republicanas las toleren y soporten.

Por eso nos dirigimos a nuestro amigo Ventura y Gassol para rogarle que ponga a raya a aquellos ricos pobres que han negado subvención a una fiesta netamente española, que debía celebrarse en lo que por ahora aún es su casa.

No hay derecho, amigo Gassol, a seguir tratando con toda clase de consideraciones a unos señores que siempre han hecho lo que han podido para boicotear el régimen y a la cultura.

Se tiene que ir a la incautación del teatro, y sin pérdida de tiempo, pues a unos señores que lo administran tan mal y por ende aún sabotean a los poderes constituídos, no debe tenérseles miramiento alguno.

ALARD

Heraldo Universal 18-Abril

EL CONGRESO INTERNACIONAL DE MUSICOLOGIA

A la hora de cerrar esta edición están llegando a la Generalidad las diversas personalidades e invitados que han de asistir a la sesión inaugural del Congreso Internacional de Musicología y al festival de la Sociedad Internacional de Música ontemporánea.

El acto tendrá efecto en el salón de sesiones de la Generalidad, siendo presidido por el señor Companys, en nombre propio y en el del Presidente de la República. Asistirá, también, el Director General de Bellas Artes, señor Orueta, en representación del ministro de Instrucción Pública y el consejero de Cultura de la Generalidad, don Ventura Gassol.

A este Congreso asisten, como es sabido, las más significadas personalidades de la música contemporánea.

Después del acto inaugural se celebrará en el Patio de los Naranjos, un concierto a cargo del "Orfeó Gracienc", bajo la dirección del maestro Balcells, y simultáneamente actuarán las coblas "La Principal", de La Bisbal, y "La Principal", de Barcelona, ejecutando un programa de sardanas en la Plaza de la República, con asistencia de las entidades sardanísticas de Barcelona.

Esta noche el Orfeó Catalá, bajo la dirección del maestro Millea, dará en el Palau de la Música Catalana un concierto dedicado a la polifonía hispánica y religiosa de los siglos XIV, XV y XVI, con obras que serán dadas en primera audición. Una parte del concierto está dedicado a los compositores catalanes contemporáneos Este concierto es uno de los actos más importantes del Congreso.

La Noche 18. Abril 1936

LA MUSICA Y LOS MUSICOS

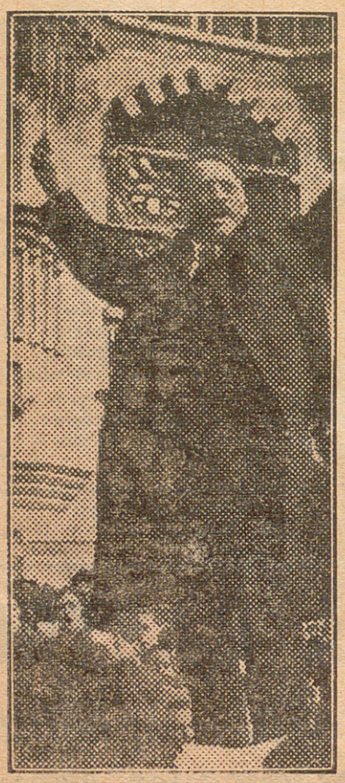
El programa que interpretará esta noche el «Orfeó Catalá»

Con motivo del III Congreso de Musicología

He aquí el programa íntegro que interpretará el «Orfeó Catalá» hoy sábado, día 18 de los corrientes, a las diez de la noche, en el Palau de la Música Catalana con motivo del III Congreso de Musicología:

Primera parte:

«Santa María, astre del dia». Canto

EL MAESTRO MILLET
Ilustre director del «Orfeó Catalá»

de loor. Coro y órgano, Rei Anfós el Savi; «En soumillant». Balada dedicada a la expedición de Juan I contra Cerdeña el año 1393. Soprano señora Fornells de Sayós con acompañamiento de dos violas, Trebor (Roberto); «Las mis penas, madre», J. Escobar. Sopranos señora Fornells y señorita Salvadó, tenor señor Gibert, barítono señor López; «Enemiga le soy, madre», Juan de Espinosa. Soprano señorita Salvadó, con acompañamiento de dos violas; «O quam pulchra es», Antonio Marlet. Tres voces de hombres solos; «¡Ay triste que vengo vencido de amor!», Juan del Encina. Cuatro voces mixtas solas; «Adorámoste, Señor», Francisco de la Torre. Cuatro voces de hombres solos; «Torre de la niña», Juan Ponce. Sopranos señora Fornells y señorita Salvadó; «Ora baila tú», anónimo. Soprano señorita Salvadó, tenor señor señor Gibert y barítonon señor López; «¡Oh dulce y triste memoria!», Millán. Soprano señora Fornells, con acompañamiento de viola y violoncelo; «S'm levi un bon matí», anónimo. Coro mixto.

Segunda parte:

«Amb molt gran dret», Rey Anfós el Savi. Canto. Coro misional; «O Crux, ave spes unica», Pedro Albert Vila. Coro de hombres; «Soy contento y vos servida», Juan del Encina. Soprano señora Fornells con acompañamiento de viola y violoncelo; «Lir entre cards», madrigal, Juan Brudieu. Coro mixto; «Camino de Santiago», Alonso de Mondéjar. Soprano señorita Salvadó con acompañamiento de dos violas y violoncelo; «Ai, quin dolor!», Juan Cererols. Villancico a la Pasión de Jesús. Coro mixto y órgano (maestro Gibert); «La Negrina», Mateu Fletxa, sen. (Ensalada). Coro mixto; «Caligaverunt oculi mei», Tomás Luis de Victoria. Responsorio. Coro mixto; «O magnum Mysterium», Tomás Luis de Victoria. Motete para el día de Navidad. Coro mixto.

Tercera parte:

«El Cant de la Senyera», Luis Millet. Himno de los Orfeones de Cataluña; «El fill de Don Gallardó», J. Sancho Marraco. Canción popular. «La sesta», Antonio Nogvera. Sobre temas populares mallorquines; «El maridet», Antonio Pérez Moya. Canción popular; «El cant dels ocells», Luis Millet. Canción popular. Soprano señora Fornells y coro de hombres; «Quin fred», Antonio Pérez. Canción navideña; «Roses de tardor», Juan B. Lambert; «Canta i vola que fa sol», Amadeo Vives. Idilio; «Oda a la mar llunyana», Amadeo Vives; «La mare de Déu», Antonio Nicolau. Glosa de la canción popular; «Divendres Sant», Antonio Nicolau. Poema a 14 voces en cuatro coros.

ASOCIACION DE MUSICA ANTIGUA

En la reunión general celebrada por esta Asociación, después de la reglamentaria aprobación de la memoria del secretario y del estado de cuentas, fué renovada parte de la Junta Directiva y ésta quedó constituída por los siguientes señores: Presidente, Luisa Bosch y Pagés; vicepresidente primero, José Muset; vicepresidente segundo, J. Pous y Pagés; tesorero, Salvador Mayolas; secretario, Denisa Dumora de Roca; vicesecretario, Marcela Estelle de Grobety; vocales: América Cazes de Coma, Francisco Baldelló, María Carratalá, Federico Lliurat, Antonio Gallardo, Aurelio Capmany, Juan Salvat y Juan Molinari.

Inmediatamente la nueva Junta tomó posesión de sus respectivos cargos y tomó acuerdos, la realización de los cuales tendrá verdadera importancia para el mundo musical barcelonés.

LOS CONCIERTOS SINFONICOS DE LA BANDA MUNICIPAL DE BARCELONA

Mañana domingo, día 19 del corriente, tendrá lugar en el Palacio de Bellas Artes el 114 Concierto Sinfónico Popular de nuestra orquesta de instrumentos de viento.

Esta audición que forma parte del XIV Festival de la Sociedad Internacional de Música Contemporánea, comprende los estrenos de «Tres movimientos sinfónicos» de José María Euera; «Devise» de Wladimir Vogel; del poema «Joan de l'Os» de Ricardo Lamote de Grignon. Colaborarán en esta última obra: los solistas: Mercedes Plantada, soprano; Ricardo Fusté, barítono, y Conrado Giralt, bajo y los Orfeones de Sans, Montserrat, y Schola Cantorum de San Miguel Arcángel de los cuales es director el maestro Antonio Pérez Moya.

La entrada será libre, como es costumbre y el concierto empezará puntualmente a las once de la mañana.

Humanitat 18 Abril 36

· LA MUSICA ·

A la Generalitat, avui tindrà lloc l'acte inaugural del III Congrés Internacional de musicologia

EL CONSELLER DE CULTURA DONA COMPTE ALS PERIODISTES DE LA IMPORTANCIA QUE PER A CATALUNYA TE LA CELEBRACIO A BARCELONA DEL CONGRES I DELS FESTIVALS INTERNACIONALS DE MUSICA

Aquest matí tindrà lloc al Palau de la Generalitat l'acte inaugural del III Congrés de la Societat Internacional de Musicologia.

El Comitè executiu presidit per l'eximi mestre senyor Pau Casals ha ultimat els detalls del programa de festes que es celebraran com a complement de les sessions del Congrés i que tindran el caràcter de veritables esdeveniments en la nostra vida musical i artística. L'Orfeo Catalá ha preparat amb bona cura un concert d'interes extraordinari, puix que, després de desgranar una tria de les mes belles i característiques produccions de la polifonia hispánica, executará algunes de les composicions de la moderna escola catalana mes celebrades. Cal esmentar, també, d'una manera essencial el concert del grup amateur «Ars Musicae», la representació de l'òpera «Una cosa rara», de Vicenç Martín i Soler eminent compositor valencià, contemporani de Mozart, la qual representació anirà a càrrec del prestigiós grup, també amateur, «Junior»; el concert que donaran els monjos i l'escolania de Montserrat, sobre música religiosa hispánica dels segles XII al XVII i, finalment, el gran festival de danses i ballets populars que tindrà lloc al Poble Espanyol i en el qual, ultra les manifestacions mes típiques i representatives del nostre folklore, com «La Patum», de Berga, els Xiquets de Valls, el ball de bastons i altres, hi haurà una exhibició de balladors i xistularis bascos.

EL SENYOR GASSOL REMARCA LA CELEBRACIO D'AQUESTES MANIFESTACIONS D'ART

El Conseller de Cultura de la Generalitat senyor Gassol, parlant ahir amb els periodistes de les festes de musica, digué:

—Ha estat de cridar-vos per a demanar la vostra collaboració cordial, per a subratllar a l'atenció del poble de Catalunya el que representa la celebració a Barcelona d'aquestes dues manifestacions d'art que hi coincideixen: els Festival Internacional de Música Contemporània i el Congrés de Musicologia. Fa dos anys, la Generalitat sollicitava per conducte dels seus delegats, als anteriors congressos de Musicologia i Festivals Internacionals de Música Contemporània que volguessin acceptar la invitació del Govern de Catalunya per a celebrar a Barcelona aquestes dues manifestacions, que tant d'honor al prestigi artístic del nostre poble. Catalunya —ho veureu pel programa que em plau de donar-vos— farà honor amb els actes que té organitzats, als primers prestigis del món musical que seran hostes seus aquests dies. Les nostres Institucions Musicals han collaborat amb tot fervor per a donar una idea exacta del nostre art musical. Espero i agraeixo —ha acabat dient el senyor Gassol— tot el que fareu per a valorar els actes del Congrés Internacional de Musicologia i els Festivals Internacionals Musicals de Música Contemporania, que comencen demà amb la recepció que ofereix als seus participants, en aquest Palau, el President de la Generalitat.

El primer concert del III Congrés de la Societat Internacional de Musicologia

El comitè executiu del Congrés de Musicologia, sota la presidencia de l'illustre mestre Pau Casals ha organitzat una serie d'actes d'una importancia cabdal. El primer dels actes anunciats es el concert de Musica Hispanica dels segles XIV, XV i XVIè que donara el nostre glorios Orfeo Catala avui la nit. Les dues primeres parts del programa són dedicades a les obres dels musics catalans i castellans de l'época esplendorosa de la historia musical hispánica; aquests musics pertanyien en llur majoria a la cort dels comtes-reis de Catalunya i a la cort del rei de Castella.

La musica religiosa d'aquella epoca ocupa entre nosaltres el lloc que li correspon, puix que el mateix Orfeó Catalá ens ha familiaritzat amb aquestes obres, veritables monuments de la polifonia vocal religiosa del segle XVI. En canvi la musica profana d'aquell temps no ens és tan coneguda. En el programa del concert de l'Orfeó Catalá, al costat d'algunes obres de musica religiosa figuren nombroses composicions de música cortisana: cançons amoroses per a una o diverses veus, algunes acompanyades d'instruments. L'ultima part del programa ha estat combinada per tal de donar als senyors congressistes una bella mostra de la moderna escola coral catalana. Podem dir que el programa del concert que donará l'Orfeó Catalá avui a 1. nit és un programa excepcional, tal com correspon a la importància del III Congres de la Societat Internacional de Musicologia que enguany es celebra a Barcelona.

Humanitat 18 Abril 36

9

XIV.è Festival de la Societat Internacional per la Música Contemporània

«JOAN DE L'OS»

POEMA DE JOSEP M.ª DE SAGARRA, MUSICA DEL MESTRE RICARD LAMOTE DE GRIGNON

EL QUE ENS DIU L'AUTOR DE L'OBRA I DELS SEUS EXECUTANTS

Ricard Lamote de Grignon és, a més d'un excellent compositor, un bon amic i un home de paraula.

Ens havia promès parlar-nos de «Joan de l'Os», la seva darrera obra que demà estrena al primer concert oficial del XIV.è Festival de la Societat Internacional per a la Música Contemporània i d'acord amb la paraula donada, ha volgut avançar als nostres lectors uns mots interessantíssims referents a l'obra i als executants que aquesta tindrà demà a la seva estrena al Palau de Belles Arts.

No volem preguntar perquè és ell més que nosaltres el que sap allò que més pot interessar. A nosaltres ens toca, doncs, escoltar-lo. Ricard Lamote de Grignon té la paraula

«PER QUE HE ESCOLLIT «JOAN DE L'OS», DE JOSEP MARIA DE SAGARRA»

«Fa temps, em sentia adolorit per les lluites i els odis que empesten el món: tenia necessitat de rebelar-m'hi cercava un text que satisfés aquest anhel meu de germanor i bona voluntat.

Em desanimava veure que fins els «Salms» (a excepció de dos o tres, ja musicats per César Franck, Florent Schmitt i algú altre), eren plens d'ira i mals desigs contra l'«enemic».

I quan desesperava ja de trobar ço que cercava, vaig recordar-me dels meus estius de noi, passats a Gualba.

Cada tarda, finida l'excursió del dia, cantàvem cançons tot tornant a casa a l'hora foscant.

Erem una bona colla de mainada i, entre els que eren un xic més grans que jo, Sagarra hi era moltes vegades.

Quan callaven els cants, brollaven els versos, de boca d'ell o d'algun dels amics quese 'ls sabia de cor. I un dels passatges preferits per l'adient de l'hora, era precisament el de «Joan de l'Os».

«I quan eren ja foscos els camins
i la lluna rient per les taulades,
jo caminava al meu flotó de pins.»

* * *

Fa sis anys, vaig rellegir aquell poema i, meravellat, vaig veure que era precisament el que jo cercava. La forma, totalment ideal per a ferne un poema simfònic amb solistes i cors. El fons vessant d'amor i bona voluntat, sintetitzat amb tota senzillesa en els mots de «Joan de l'Os».

«Germà Llop, perdonaràs a aquells
que m'han ofès i que m'han avorrit

I, ple d'entusiasme, vaig treballar tres anys, sense defallir, fins a deixar llesta la partitura definitiva el maig del 1933.

Per cert que quan em mancava només que el final, em va passar un cas força curiós.

Em vaig trobar encallat, tot d'una sense poder seguir endavant: em mancava un «toc de morts». Això sembla una cosa molt fàcil d'inventar, però el fet és que no se m'acudia.

I la Providència (que té una gran intervenció en les meves coses), la Providència en forma de «nadó» va venir a ajudar-me.

Pels volts de Reis vaig anar a bateig del menut d'uns parents que viuen a una masia al Maliol, i el dia que havia de tornar vaig sentir unes campanes molt lluny: la suggestió del paisatge, blanc de neu, en un dia de sol espléndid, i aquell so purissim em féu pressentir que allò era el que em mancava per al «Joan de l'Os». En efecte, tocaven a morts per una velleta del poble. I aquelles campanes clouen l'obra.

PARTICULARITATS DE L'OBRA

La forma del poema de Josep M. de Sagarra és tant reeixida, que jo no he fet altra cosa que cenyir-m'hi en tot moment. Són perfectament definits els personatges i les intervencions del cor (a la manera de la tragèdia clàssica), semblen ja pressentides pel poeta.

Jo he tingut bon compte a posar per damunt de tot la lletra: he tingut cura que sempre arribi amb claredat a l'oient. Són molts els moments en els quals em serveixo d'una veritable «recitació cantada» d...unt dues o tres notes.

INFLUENCIES QUE S'HI TROBEN

No tinc la pretensió d'ésser personal. Aquesta qualitat és, potser, la més difícil d'adquirir; no us sorprengui, doncs, si us dic que en «Joan de l'Os» hi sentireu, per damunt de tot, l'alè de dos grans creadors: Ricard Strauss i Debussy.

No he volgut imitar-los, certament, no he defugit, però, la seva influència, considerant-la beneficiosa per a la realització d'aquest poema.

DELS EXECUTANTS

Estic ben content de tots els executants; els companys de la Banda Municipal s'han adonat de l'esforç i del treball que hi ha en «Joan de l'Os» i s'han identificat per complet amb l'esperit de l'obra.

Mercè Plantada, Ricard Fusté i Conrad Giralt, són uns bons collaboradors, comprensius i entusiastes com no podia trobar-ne de millors; interpreten amb tanta veritat els personatges, que sento com si fos jo mateix que canto per boca d'ells.

Els cantaires de l'Orfeó de Sants, Montserrat, de Gràcia, i Schola Cantòrum, de Sant Miquel Arcàngel, han resistit amb veritable heroisme els llargs mesos de preparació minuciosa, i ha estat el seu mestre l'amic Pérez Moya, que ha sabut infiltrar-los aquell entusiasme, sense el qual no és possible l'obra d'art. Ell té, a més de la intel·ligència, la qualitat que per a mi té més valor en el món: la bona voluntat.»

I... AFEGIM NOSALTRES

Després del que ens ha manifestat l'autor de «Joan de l'Os» hem volgut assaborir-ne un tast. Ja haviem llegit d'antuvi la partitura, que és quelcom admirable, ara, però, hem escoltat els fragments més importants amb l'aditament interessantissim del comentari del mestre. Es una musica sapientissima que avalora la bellesa del poema de Josep Maria de Sagarra. El domini orquestral del compositor no era pas cap descobriment per a nosaltres, tampoc no ho era la part escomanada als cantants —coneixíem les seves cançons—, el que ignoravem era, doncs, com tractaria Ricart Lamote de Grignon la part coral i els grans conjunts vocals i instrumentals. Hem de confessar que els efectes són decisius i que pel que hem pogut constatar a la partitura i pel que hem sentit en audició privada, «Joan de l'Os» és obra que per si sola prestigiaria el nom d'un compositor absolutament dotat si aquest no gaudís ja dels prestigis sòlidament guanyats i que demà seran novament consagrats al primer concert oficial del XIV.è Festival de la Societat Internacional per a la Música Contemporània.

Camil OLIVERAS

RICARD LAMOTE DE GRIGNON
autor del poema «Joan de l'Os», que demà s'estrenarà al XIVè. Festival de la Societat Internacional per a la Música Contemporània
(Foto Centelles)

Humanitat 18-4-36

NOTICIARI

EL XIV FESTIVAL DE LA SOCIETAT INTERNACIONAL PER A LA MÚSICA CONTEMPORÀNIA

Han arribat aquests dies a Barcelona els mestres Ernest Ansermet, Antoni von Webern, Ernst Krenek i Hermann Scherchen i han començat ja els assaigs de les obres que han de figurar en els interessants programes dels grans concerts simfònics que tindran lloc al Palau de la Música Catalana els dies 19, 22 i 23 del corrent mes.

Entre aquestes obres sobresurten per la seva excepcional importància, les primeres audicions del «Concerto», per a violí i orquestra i fragments de l'òpera «Jozzeck», del malaguanyat mestre Alban Berg; de l'opera «Carles V», d'Ernst Krenek i de la Suite de Ballet «Ariel», del mestre català Robert Gerhard.

La Banda Municipal de Barcelona prepara amb la major activitat l'estrena de les obres «Devise», de Wladimir Vogel; tres «Moviments Simfònics», de Josep Maria Ruera i la llegenda simfònica «Joan de l'os», del mestre Ricard Lamote de Grignon amb la valuosa col·laboració dels orfeons de Sants, Montserrat, de Gràcia i Escola Cantorum, de S. M. A. i els solistes Mercè Plantada, Ricard Fuster i Conrad Giralt.

Barcelona serà aquests dies el centre musical del món i no cal dir com tots els nostres filarmònics voldran retre als nombrosos compositors, directors i artistes estrangers, que seran els hostes honorables de la nostra ciutat, l'homenatge entusiasta i decidit que ells indubtablement mereixen.

ALS SARDANISTES DE BARCELONA

La «Lliga Sardanista de Catalunya», prega i crida a tots els sardanistes de la nostra ciutat per tal que acudeixin avui, dissabte, dia 18, a les sis de la tarda, a la plaça de la República i prenguin part a la ballada pública de sardanes que, amb la col·laboració de les cobles oficials de la Generalitat de Catalunya «La Principal de la Bisbal» i «Barcelona», tindrà lloc amb motiu de la inauguració del «Festival de la S. I. M. C., del Congrés de la S. I. M. C.» i de la recepció oficial dels compositors, delegats i congressistes estrangers que acudeixen cada dia més nombrosos a Barcelona, als quals el Govern de la Generalitat vol fer ofrena de l'admirable i bell espectacle de la nostra sardana, la dansa nacional de Catalunya.

La «Lliga Sardanista de Catalunya», espera que totes les entitats tota la seva cooperació decidida per tal que aquest acte resulti del tot brillant i concorregut i sigui una forta manifestació de la nostra catalanitat.

CONCERTS VESPERTINS

Avui, dissabte, a la Sala Ribas, a l'hora de costum, 7'15 de la tarda, es celebrarà el quart concert vespertí de la sèrie de Primavera.

La sessió anirà a càrrec del tenor Eduard Matheu, el qual interpretarà un interessant programa, constituït per cançons i per romances d'òpera.

L'acompanyarà al piano la senyoreta Maria Serra.

Las Noticias 19-4-36

LA MUSICA

III CONGRESO DE LA SOCIEDAD INTERNACIONAL DE MUSICOLOGIA

—

«Orfeó Català»

El "Orfeó Catalá" ofreció ayer noche en su casa, el Palau de la Música Catalana, un concierto a los congresistas de la S. I. M.

Este fué el primer acto — después del de su inauguración realizada el mismo día por la tarde — que celebró el III Congreso de la S. I. M.

El "Orfeó Catalá" dedicó dos partes del programa a obras de autores españoles anteriores al siglo XVIII, y la tercera parte a obras corales de autores modernos catalanes.

Entre las obras antiguas había: "Cántigas", de Alfonso el Sabio — una de ellas, la dedicada al Monasterio de Montserrat, tiene una tierna y sencilla emoción, que el "Orfeó Catalá" tradujo con expresión dulce y sugestiva —; hermosos villancicos de Juan de la Encina; un motete de Pere Albert Vila, organista de la catedral de Barcelona, en el siglo XVI, composición de un carácter profundo, expresado en una armonía severa; un villancico del compositor catalán Cerevols, "Ai, quin dolor!", interesante de polifonía y de intensa expresión; y dos motetes del más grande de los antiguos músicos españoles, y uno de primeros compositores de su tiempo. Tomás Luis de Victoria, cantados por el "Orfeó Catalá" con un matizado extraordinariamente expresivo y como todas las obras con la más perfecta pureza de ejecución, aunque, acaso, con poca severidad, lo cual puede resultar en perjuicio de la grandeza y la penetrante unción de la música del gran compositor castellano.

Como muestra de la moderna escuela coral catalana, figuraban en la tercera parte obras de Millet, Sancho Marraco, Noguera, Pérez Moya, Lambert, Amadeo Vives y Nicolau, composiciones todas ellas que forman parte del repertorio de nuestra primera entidad coral.

El público, en el que abundaban los congresistas del resto de España y del extranjero, aplaudió con entusiasmo al Orfeó Catalá, por su admirable interpretación, y a su maestro, alma y vida del mismo, Luis Millet.

Jaime Pahissa

Correo Catalán 19.4.36

10

VIDA MUSICAL

EL XIV.° FESTIVAL DE LA SOCIEDAD INTERNACIONAL PARA LA MUSICA CONTEMPORANEA

SALUTACION

Avezado ya nuestro público a las puras esencias de la música que en sus varias manifestaciones forma parte de sus gustos y de sus mismos hábitos, ha recibido con el mayor agrado el XIV Festival de la Sociedad internacional para la música contemporánea.

En la reunión, oportunamente convocada de los críticos musicales de la Prensa barcelonesa y de la cual ya dimos cuenta, juramentáronse todos ellos para apoyar esta manifestación artística, elevada fórmula de turismo cultural que encaja en diferentes sectores de la música, los cuales ya en conciertos sinfónicos, vocales, de música de cámara y, también, religiosa, tienen constante representación en nuestro ambiente.

Nos place que el propio Festival se celebre, simultáneamente, con el Congreso de la Sociedad Internacional de Musicología, porque ello nos presta ocasión para mencionar a un insigne y malogrado musicólogo, don Felipe Pedrell, quien hizo apreciar este aspecto de los estudios musicales a una generación todavía no pretérita, y al despertar en ella los anhelos de un arte musical (ya de tipo dramático, ya de otro género), racialmente nuestro, lanzóse, además, con denuedo a fomentar la reforma de la música religiosa con el ejemplo de su sagaz investigación y con paciencia que le valió el dictado de «benedictino con hongo».

En este sentido no carece de gran interés la semana excepcional que hoy empieza para los cultivadores y amantes del llamado arte divino.

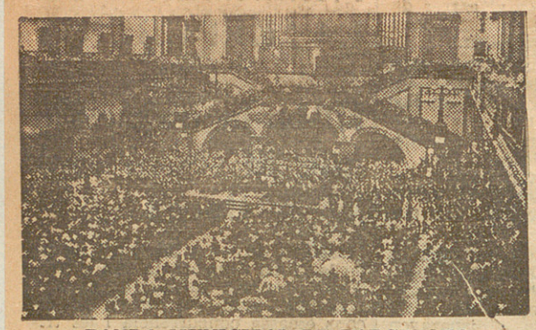
El tesoro de polifonía vocal que nuestro arte patrio puede ostentar y que —como nadie puede poner en duda—, lo es también del repertorio del «Orfeó Català», lleva ya en sí mismo la sanción del público entusiasmo tantas como cuantas veces honra los carteles de conciertos. La audición magna dispuesta en Montserrat para que la Rda. y benemérita Comunidad del secular cenobio, con su famosa Escolanía, tengan la alternativa, es esperada ya con deleite por los «gourmets» de la música.

La Orquesta Pau Casals, la «Filarmónica», de Madrid, que dirige el maestro Pérez Casas, y la «Sinfónica», de Madrid, bajo la dirección del maestro Fernández Arbós; los Orfeones Català, Gracienc, de Sans, Montserrat, de Gracia, la Schola Cantorum de S. M. A., y los directores, algunos muy reputados, que se enumeran en el fascículo informativo de las audiciones de estos días, son garantía del éxito que, probablemente, conseguirá el doble acontecimiento musical de la presente semana en Barcelona.

El cronista ha de guardar una actitud expectante con respecto a ella. Pero le anima el deseo de poder tributarla cumplidos elogios mientras dá la bienvenida a las importantes personalidades extranjeras que vienen a visitarnos y a actuar en las importantes manifestaciones artísticas asiduamente preparadas para enaltecer el buen nombre musical de nuestra ciudad.

J. B. de P.

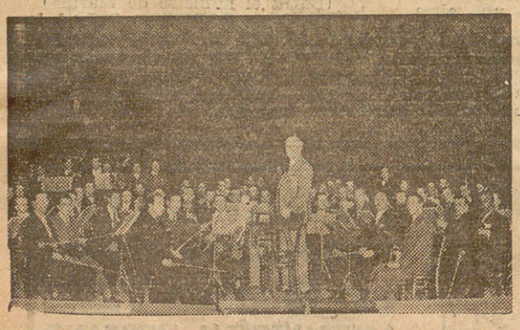
L'Instant 18 Abril 36

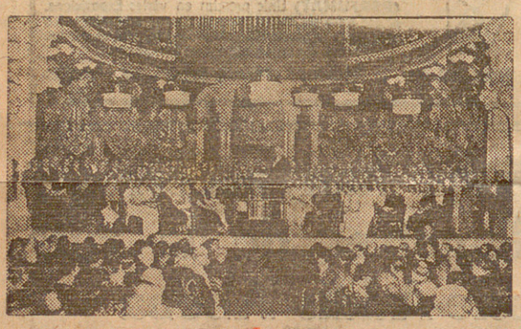
BANDA MUNICIPAL DE BARCELONA

ORQUESTRA SIMFONICA DE MADRID

ORQUESTRA FILHARMONICA DE MADRID

ORFEO CATALA

ORFEONS MONTSERRAT, DE SANTS I SCHOLA CANTORUM

XIV FESTIVAL DE LA S. I. M. C.
III CONGRÉS DE LA S. I. M.

Ràdio Associació de Catalunya, per tal de contribuir al major esplendor d'aquests Grans Festivals Internacionals de Música, ofereix als radiooients de Catalunya, les següents retransmissions:

Dia 18, a les 6 de la tarda: Recepció oficial al Palau de la Generalitat.

Dia 18, a les 22'10 h.: Concert per l'Orfeó Català, sota la direcció del mestre Lluís Millet. Palau de la Música Catalana.

Dia 19, a les 11 h.: Concert per la Banda Municipal de Barcelona, dirigida pel mestre Joan Lamote de Grignon i amb la collaboració de Mercè Plantada, Ricard Fuster, Conrad Giralt i Orfeons, dirigits pel mestre Antoni Pérez Moya. Palau de Belles Arts.

Dia 21, a les 6 de la tarda: Concert de música de cambra, a càrrec d'eminents solistes i conjunts vocals i instrumentals. Casal del Metge.

Dia 22, a les 22 h.: Concert per l'Orquestra Filharmònica de Madrid, amb la collaboració del violinista Stefan Frankel i el pianista Walter Frey. Direcció a càrrec dels mestres Bartolomé Pérez Casas, Pedro Sanjuan i Ernest Ansermet. Palau de la Música Catalana.

(Aquest concert començarà puntualment a les 22 h. per tal d'ésser retransmès per Ràdio Associació de Catalunya a la xarxa d'emissores de la Columbia Broadcasting System dels Estats Units.)

Dia 23, a les 22'10 h.: Concert per l'Orquestra Simfònica de Madrid, amb la collaboració del violinista Stefan Frenkel i el pianista Leopold Querol. Direcció a càrrec dels mestres Enrique Fernàndez Arbós, Lennox Berkeley, Karel Ancerl, Ernest Ansermet i Federico Elizalde.

A més a més d'aquestes importants retransmissions oferirem als radiooients de Catalunya una audició des del nostre Estudi pel famós «Quartet Galimir», de Viena, i una altra audició pel cèlebre saxofonista Sigurd M. Rascher, de Copenhaguen, acompanyat pel pianista vienès Georg Robert.

11.

Correo Catalán 19.4.36

PALAU DE LA MUSICA CATALANA

CONGRESO DE MUSICOLOGIA

No podía ser más grato a los «gourmets» de la música que hemos de suponer lo son los congresistas forasteros (y ya no decimos los nuestros porque bien los conocemos), el concierto dado anoche por el «Orfeó Catalá» en su casa solariega, erigida en palacio de la música desde su construcción, que marca una fase del entusiasmo de nuestro público por el mismo arte.

La sala del «Palau» presentaba ayer magnífico golpe de vista, y la presencia del maestro Millet, el ilustre director de nuestra primera entidad vocal, fué saludada con caluroso aplauso por el auditorio, que le festejó especialmente a la terminación de tan magna velada coral.

Con la brevedad que impone lo adelantado de la hora hemos de consignar el éxito de esta audición que hace honor al doble acontecimiento artístico a que aludimos en otro lugar de esta edición.

Las producciones de música hispánica antigua, rico venero de temas que son vibraciones de un arte erudito formado con las puras esencias de una melodía ingenua y penetrante, tuvieron amplia representación en el programa cuya primera parte dirigió el maestro Pujol con el mordente y fineza escolásticos en el «Orfeó Catalá» consiguiendo como fruto de un estudio paciente y prolijo sobre elementos aislados, casi siempre, de la masa, una perfecta fusión y transparencia en la sonoridad.

La Sra. Fornells, la Srta. Salvador Roca, señores Gibert, Cubí, Sales, Tou, López y Valls alcanzaron significados aplausos con dicho maestro repetidas veces. Al maestro Gibert confióse la parte orgánica de la velada.

El maestro Millet empuñó oportunamente la batuta y dió con la energía y ductilidad de su brazo todo el relieve a las obras que representan la pujanza de los grandes polifonistas vocales del siglo XVI y en esta sesión el avance musical desde el XIII.

Esta centuria y alguna siguiente venían aludidas, también ora en alguna cantiga del Rey Sabio, ora en múltiples páginas líricas de variada e ingenuísima forma debidas a los que podrían ser llamados exquisitos poetas ibéricos de la música y las cuales no podemos mencionar por falta de espacio.

En la tercera parte del concierto el admirable efecto de la ejecución vocal subyugó más y más a la concurrencia que con gran avidez saboreaba uno a uno todo el encanto de las producciones anunciadas.

La ovación culminó en «La Mare de Déu» y «Divendres Sant», de Nicolau que puso término a este primer concierto del festival y Congreso que atraen actualmente la atención del mundo filarmónico hacia nuestra ciudad.

J. B. de P.

Correo Catalán 19.4.36

El III Congreso Internacional de Musicología

SESION INAUGURAL

En el Salón de Sesiones del Palacio de la Generalidad celebróse a última hora de ayer tarde la sesión inaugural del III Congreso Internacional de Musicología y de Festivales de Música Contemporánea

Presidió el señor Companys, quien ostentaba además la representación del presidente de la República, sentándose a sus lados el consejero de Cultura, señor Gassol; rector de la Universidad, señor Bosch Gimpera; el presidente de la Sociedad Internacional de Música Contemporánea y de la Sociedad Internacional de Musicología, M. Dent; M. Masson, que representaba a la Sociedad francesa de Musicología; M. Teodor Kroyer, representante de la Sociedad alemana de Musicología; el maestro Pau Casals, presidente del Comité Ejecutivo y en representación de los músicos españoles; señor Carbonell, representando al Ayuntamiento de Barcelona; señor Urueta, director general de Bellas Artes, en representación del ministro de Instrucción pública, y los maestros señores Lamotte y Arbós.

Asistió numeroso público, que llenaba por completo el salón de sesiones y buena parte del Patio de los Naranjos.

Entre la concurrencia figuraban representaciones de toda Europa.

Abierto el acto por el presidente de la Generalidad, hizo uso de la palabra M. Dent, presidente de la S. I. de Música Contemporánea y de la S. I. de Musicología. Dijo que es un honor para él representar dichas entidades en el Congreso y dió las gracias por la acogida entusiasta que les ha dispensado Barcelona.

Añadió que es honor el venir a España y luego hizo un elogio del folk-lore catalán y español, que es desconocido —dijo—por estar arrinconado en el fondo de las Bibliotecas. Hizo resaltar la importancia que tiene el unir la música antigua con la moderna, pues deben saber las jóvenes generaciones que no es fácil comprender la segunda sin poseer el conocimiento de la primera. Finalmente, después de afirmar que las sociedades que representa son absolutamente apolíticas, hizo un elogio de la Sardana y dió las gracias al Gobierno de la Generalidad por las atenciones que ha tenido con los congresistas.

Hablaron a continuación los señores Masson, representante de la Sociedad francesa de Musicología, y Kroyer, representante de la Sociedad alemana de Musicología, quienes hicieron un elogio de la capital de Cataluña y agradecieron las atenciones que les han dispensado las autoridades y la Generalidad.

Seguidamente, el maestro Pau Casals pronunció unas palabras de salutación y bienvenida dirigidas a todos los congresistas, deseándoles que les sea grata su estancia en Barcelona y dió luego las gracias al Gobierno de la Generalidad por las facilidades que ha dado para la celebración del Congreso en nuestra ciudad.

Pronunció también unas palabras alusivas al Congreso.

Seguidamente lo hizo el consejero de Cultura, señor Gassol, quien, en nombre del Gobierno de la Generalidad, dió la bienvenida a los congresistas y expresó el deseo de que el Congreso alcance los mayores éxitos.

A continuación, el señor Companys dijo que, como presidente de la Generalidad y en representación del presidente de la República, declaraba abierto el Congreso Internacional de Musicología y Festivales Internacionales de Música Contemporánea.

El «Orfeó Gracienc» interpretó después diversas composiciones en el Patio de los Naranjos, terminando el acto a las ocho de la noche.

* * *

El señor Carcton Sprague Smith, jefe de la Sección de Música de la Biblioteca de Nueva York, que asistió al Congreso de Musicología, ha traído de Norteamérica un busto de Pablo Casals, obra de la escultora Brenda Putnam, costeado por todos los violoncelistas norteamericanos y que ofrecen a la ciudad de Barcelona.

Diario de Barcelona 19.4.36

III CONGRESO INTERNACIONAL DE MUSICOLOGÍA

SESION INAUGURAL

Ayer a las seis y media de la tarde se celebró en el Salón de Sesiones del Palacio de la Generalidad la sesión inaugural del III Congreso Internacional de Musicología y de los festivales de Música Contemporánea.

Presidió el señor Companys que ostentaba la representación del Presidente de la República; acompañándole el consejero de Cultura; el presidente de la Sociedad Internacional de Música Contemporánea y de la Sociedad Internacional de Musicología, señor Dent; por la Sociedad Francesa de Musicología, el señor Masson; por la Sociedad Alemana, don Teodoro Kroyer; por los músicos españoles, don Pablo Casals, presidente del Comité Ejecutivo; el presidente de la Asamblea Municipal; el director general de Bellas Artes, señor Urueta, delegado del ministro de Instrucción Pública y los señores Lamote y Arbós.

El público, numeroso, llenaba el espacioso salón y gran parte del Patio de los Naranjos, asistiendo representaciones de todos los países de Europa, entre ellos los profesores Gajard, de Solesmes; Sachs, de París; Aloys Mooser, de Ginebra; Geordiades, de Atenas; Gestenberg, de Colonia; Bukofzer, de Basilea; señorita Luin, de Roma; señora Souza Pedroso, de Lisboa; Santiago Kastner, de Lisboa; Mathies, de Estrasburgo; Egon Wellez, de Viena; J. B. Trend, de Cambridge; Rodolfo Kokai, de Budapest; Jeppsen, de Copenhague; Besseler, de Heidelberg; Huber, de Munich; Haraszti, de París; Cherbulier, de Zurich; P. Gregorio Suñol, en representación de los PP. Benedictinos de Montserrat; P. Johner, por los PP. Dominicanos de Beuzon; P. Mauer Sabragolles; Fellerer, de Friburgo; Engel de Konisberg; Hadschin, de Basilea; Kosch, de Viena; Subirá, de Madrid; Juan José, de Burgos, P. José Antonio Donostia, de Navarra; P. Nemesio Otaño, de Guipuzcoa y Thomas, de Mallorca.

Abierto el acto por el presidente, el señor Dent saludó a los congregados, expresó su gratitud por la buena acogida que se les ha dispensado en Barcelona y dedicó un elogio a la música y folk-lore españoles. A continuación hablaron los señores Masson, Kroyer, Casals, Uruete y Gassol, ponderando todos ellos las tareas del Congreso que se inauguraba, lo que también hizo el señor Companys en breves palabras.

Terminada la sesión inaugural, el "Orfeó Graciene" dió un selecto concierto vocal en el Patio de los Naranjos y las coblas "La Principal", de La Bisbal, y "La Principal" de Barcelona, ejecutaron un programa de sardanas en la Plaza de San Jaime.

REPRESENTACION DE LA OPERA "UNA COSA RARA"

El Junior F. C. continúa las representaciones de ópera por aficionados, en las que ha obtenido éxitos tan legítimos. Después del "Barbero" de Rossini, del "Tsar Saltan", de Rimsky Korsakoff, de "La novia vendida" de Smetana y del "Barbero" de Paisiello, presenta el día 21 por la noche en el Teatro Tívoli, una obra de un compositor valenciano contemporáneo de Mozart, Vicente Martín y Soler, titulada "Una cosa rara, ossia bellezza ed onestá" obra que obtuvo cuando se estrenó en Viena, hace ciento cincuenta años, un éxito tan extraordinario, que eclipsó el de las "Bodas de Fígaro" de Mozart, y que conserva hoy una maravillosa gracia.

La representación de esta obra ha sido encargada al "Junior F. C." por los organizadores del III Congreso de la Sociedad Internacional de Musicología que se celebra estos días en nuestra ciudad. Para corresponder a este encargo tan honorífico, los elementos del "Junior F. C." han realizado un enorme esfuerzo de preparación bajo la dirección competísima del maestro José Sabater y han puesto un cuidado especial en la presentación escénica, a cargo de Bartolomé Llongueras.

UN BUSTO DE CASALS

El señor Caretón Svrague Smith, jefe de la sección de Música de la Biblioteca de Nueva York, que asiste al Congreso de Musicología, ha traído de Norte América un busto de Pablo Casals, obra de por todos los violoncelists norteamericanos para ser ofrecido a la ciudad de Barcelona.

PROGRAMA PARA HOY

A las once y cuarto en el Palacio de Bellas Artes, Concierto por la Banda Municipal de Barcelona, según el siguiente programa:

Wladimir Vogel (U. R. S. S.-Zurich): "Devise". — José María Ruera (España): "Tres movimientos sinfónicos". — Ricardo Lamote de Grignon (España): "Joan de l'Os", leyenda sinfónica. — Florent Schmitt (Francia): "Dionysiaques", poema sinfónico.

A las cinco y cuarto de la tarde, en el "Palau de la Música Catalana", Primer Concierto de Orquesta, con sujeción al siguiente programa:

Edmund von Borck (Alemania): "Preludio y Fuga". — Roberto Gerhard (España): "Ariel", suite de ballet. — Ernst Krenek (Alemania): Fragmentos de la ópera "Carlos V". — In memoriam Alban Berg: a) Concierto para violín y orquesta; b) Fragmentos de la ópera "Wozzeck". Orquesta Pau Casals, de Barcelona.

EL DIRECTOR GENERAL DE BELLAS ARTES

Llegó a Barcelona el director general de Bellas Artes, don Ricardo de Urueta, para asistir, en nombre del ministro de Instrucción pública a la ceremonia de apertura del Congreso de Musicología y de los Festivales de Música Contemporánea.

Por la mañana visitó la instalación definitiva de los Museos de Arte de Cataluña y de Arqueología; a medio día comió con el Consejero de Cultura, el presidente de la Junta de Museos, el direc-

III CONGRESO INTERNACIONAL DE MUSICOLOGÍA

CONCIERTO POR EL "ORFEO CATALA"

Anoche se celebró en el "Palau" el primer concierto de los organizados con motivo del III Congreso de la Sociedad Internacional de Musicología. Corrió a cargo del "Orfeó Catalá" dirigido en la primera parte por el maestro Pujol, y en las dos últimas por el maestro Millet.

Los polifonistas de los siglos XIII a XVI tuvieron amplia representación, así como una interpretación perfecta en ajuste, en afinación y en destaque de las líneas melódicas que forman la severa polifonía de aquella época.

La primera parte del programa, aparte de dos obras para coro mixto, una del Rey Alfonso el Sabio, en la que también intervino el órgano, y otra de autor anónimo del siglo XV, las demás eran a una voz solista con acompañamiento de violas o viola y violoncelo, o bien a tres o cuatro voces solistas. Los autores eran Trebor, J. Escobar, Juan de Espinosa, Antonio Marlet, Juan de la Encina, Francisco de la Torre, Juan Ponce, Millan, Alonso de Mondéjar y una de autor anónimo. Destaquemos de entre ellas la de Juan de la Encina (siglo XVI) "Ay triste que vengo vencido de amor". Es esta composición, a tres voces, de una frescor y gracia deliciosas. Fué bisada, lo mismo que otra de J. Escobar, muy bella también. Ambas fueron muy bien cantadas.

Dos solistas actuaron la soprano señora Fornells de Sayós, la señorita Salvadó y los señores Gibert, Cubí, Sala, López y Valls. Todos estos intérpretes con el maestro Pujol fueron muy aplaudidos.

La segunda parte, que como hemos dicho, la dirigió el maestro Millet, la componían obras para coro. En esta parte figuraban dos obras del gran Tomás Luis de Victoria el más grande, con Palestrina de los polifonistas. En Victoria la música adquiere una expresión de acento más humano, la emoción se intensifica enormemente, es el genio que resume toda una época, época que desde los primeros balbuceos polifónicos, sin casi interés musical desde el punto de vista emocional y artístico, va desarrollándose incesantemente hasta adquirir la grandeza que le proporcionaron Victoria y Palestrina en el siglo XVI, sin olvidar a otros ilustres nombres como Brudieu, del que anoche se cantó un bellísimo Madrigal y a Hafeo Fletxa, cuya "Ensalada", interpretada también anoche es llena de gracia y flexibilidad.

La tercera parte del programa estaba compuesta de algunas obras de la moderna escuela coral catalana representada por Luis Millet, Sancho Marraco, Noguera, Pérez Moya, Antonio Pérez, Lambert, Vives y Nicolau.

Todas las composiciones, ya conocidas, fueron subrayadas con aplausos, ovacionándose al terminar el concierto al maestro Millet y a sus cantores.

Asistió al concierto un auditorio numerosísimo que prestó brillantez a esta primera sesión musical del Congreso.—A. M.

12

Dia Grafico 19.4.36

ANOCHE, EN EL PALAU Y EN HONOR DE LA SOCIEDAD INTERNACIONAL PARA LA MUSICA CONTEMPORANEA, EL "ORFEÓ CATALA", INTERPRETO UN IMPORTANTE CONCIERTO

Motivado por la celebración del XIV Festival de la S. I. M. C., anoche, nuestro "Orfeó Catalá" interpretó un admirable concierto dedicado a la polifonía hispánica profana y religiosa de los siglos XIV, XV y XVI.

Constituyó la interpretación algo asombroso íntimamente ligado con el espíritu de aquellos excepcionales compositores que integran el tesoro musical hispánico. Sería nuestro interés dedicar columna tras columna a cada músico de aquellos tiempos y a nuestros sinceros entusiasmos agotar elogios encauzados a enaltecer una vez más la figura del insigne Luis Millet.

Porque verdad es que lo que anoche oímos en el Palau a los cantores del "Orfeó Catalá" nos codean con las grandes manifestaciones culturales de Europa. Pasmó a cuantos congresistas de la S. I. M. C. se congregaron en aquella sala, lo que de manera impecable, honda y eficaz realizaron los orfeonistas. Enmudecimos al oir "La Negrina", de Fletxa; el dramático responsorio "Calixtinos". Enmudecimos al oír "La Negrina", Mysterium", que eran carne viva del imponderable Tomás de Victoria. La polifonía de aquel genio abulense nos impelía a la recordanza de aquel que en nuestros años mozos nos inició a ampararnos de la inmensa obra de Victoria. Imprima nuestra reconocida pluma el nombre imperecedero de Felipe Pedrell, el musicógrafo que para todos fué nuestra certera guía y quien, con sus sabios aleccionamientos ocasionó que años más tarde diéramos con la flecha en el blanco.

"Ai, quin dolor!", para coro mixto y órgano, de Juan Cererols, es del todo magnífico, y "Ay, triste, que vengo vencido de amor", de Juan de la Encina, algo que roza lo divino. ¿Y qué escribir acerca de aquel "Adorámoste, Señor", del maravilloso Francisco de la Torre, que no equivaliera al asombro? Que no diera yo, por oir cotidianamente "Las mis penas", de Escobar, y "Enemiga le soy, madre", de Juan de Espinosa, que anoche nos arrobaba. Admiración sin límites sentí yo por Millet y sus cantores, quienes me obligaron a palmotear incesantemente, ya que al abrir los brazos para cerrarlos luego en el aplauso, me causaba la impresión de que abrazaba al maestro e interpretadores. ¡Noche imborrable la que consiguió el "Orfeó Catalá"!

En la moderna escuela coral catalana, el auditorio aplaudió en grande las composiciones de Millet, Nicolau, Sancho Marraco, Pérez Moya, Lambert y Vives.

RAFAEL MORAGAS

La Rambla 17.4.36

El Congrés de Musicografia i els Festivals Internacionals de Música a la nostra ciutat

Unes paraules del conseller de Cultura senyor Ventura Gassol, sobre la seva importància

En un altre indret publiquem unes manifestacions del senyor Gassol respecte a l'obra realitzada al seu Departament; però com que en la visita que els periodistes li han fet aquest migdia ha parlat també del Congrés de Musicologia, hem cregut oportú publicar les seves declaracions en dos temps.

Respecte d'aquests festivals musicals el senyor Gassol ha dit:

—M'ha plagut parlar-vos per demanar la vostra collaboració cordial, per tal de subratllar a l'atenció del poble de Catalunya el que representa la celebració a Barcelona d'aquestes dues manifestacions d'art, que hi coincideixen: els Festivals Internacionals de Música Contemporània i el Congrés de Musicologia. Fa dos anys, la Generalitat sollicitava, per conducte dels seus delegats als anteriors Congrés de Musicologia i Festivals Internacionals de Música Contemporània, que vulguessin acceptar la invitació del Govern de Catalunya per a celebrar a Barcelona aquestes dues manifestacions, que fan tant d'honor al prestigi artístic del nostre poble.

Catalunya — ho veureu pel programa que em plau de donar-vos — farà honor amb els seus actes que té organitzats, als primers prestigis del món musical, que seran hostes seus aquests dies. Les nostres institucion musicals han collaborat amb tota fervor per a donar una idea exacta del nostre art musical.

Espero i us agraeixo ja des d'ara tot el que fareu per a valorar els actes del Congrés Internacional de Musicologia i els Festivals Internacionals de Música Contemporània, que comencen demà amb la recepció que ofereix als seus participants, en aquest Palau, el President de la Generalitat.

Dit això, el senyor Gassol ha lliurat uns programes als repòrters, tot destacant la importància d'aquestes manifestacions artístiques que tenen per escenari la nostra ciutat.

La Publicitat 18-4-36

L A M U S

El tercer Congrés de la Societat Internacional de Musicologia i els Festivals de la Societat Internacional per la Música Contemporània

En el Congrés de Cambridge de l'any 1933 fou acordat que el següent Congrés de la Societat Internacional de Musicologia se celebraria a Barcelona. Després de laboriosos preparatius per tal d'organitzar dignament tan important reunió, ha arribat el moment que Barcelona haurà de rebre un estol altament prestigiós de personalitats destacades entre les que dediquen a tots els països del món llur activitat a l'estudi dels nombrosos problemes que ofereix actualment la història de la Música. Seguint l'exemple del Congrés de Lieja de l'any 1930, fou decidit que juntament amb el Congrés de Musicologia tindria lloc el festival que anualment celebra la Societat Internacional per la Música Contemporània, i el conjunt d'aquests actes, que tindran lloc la setmana entrant, des d'avui, dissabte, fins al dissabte vinent, dia 25, donen a la nostra ciutat un extraordinari relleu en el món de la música, que cal fer remarcar per tal que tothom senti el deure de contribuir al major esplendor d'aquest esdeveniment.

Amb els concerts organitzats amb motiu del Congrés i amb els que donarà la S. I. M. C. els nostres aficionats a la música tindran una magnífica perspectiva de l'evolució de l'art musical a través dels segles, partint del cant gregorià, fins a les més avançades composicions dels músics avantguardistes contemporanis.

No cal dubtar que la nostra ciutat sabrà apreciar l'abast d'aquesta manifestació i que la presència, inexcusable més que mai, d'un nombrós públic en tots els actes justificarà la fama de ciutat musical que té Barcelona, ensems que honorarà com cal les illustres personalitats que ens visitaran i collaborarà així eficaçment a l'enorme esforç que ha exigit l'organització.

Les sessions del Congrés, en el qual funcionaran tres seccions: "Musicologia", "Folklore musical i danses populars" i "Gregorianisme", és evident que no poden interessar el gros públic, i solament oferiran atractius als iniciats en aquestes matèries, però els concerts són d'un interès vivíssim per a tothom, donada la novetat dels programes i la vàlua dels elements que hi prendran part.

Cal remarcar que en els concerts de la S. I. M. C. seran estrenades obres dels compositors catalans Ricard Lamote de Grignon, Josep M. Ruera, Robert Gerhard i Manuel Blancafort.

Donem a continuació el programa complet dels festivals, que diu eloqüentment llur importància.

El XIV Festival de la Societat Internacional per la Música Contemporània tindrà lloc a Barcelona del 18 al 25 d'abril del 1936, simultàniament amb el Congrés de la Societat Internacional de Musicologia.

Les obres que integren els programes oficials del Festival han estat escollides pel Jurat Internacional, que l'assemblea de delegats de la Societat elegí a Praga, constituït pels senyors: Ernest Ansermet (Ginebra); Joan Lamote de Grignon (Barcelona); Anton Von Webern (Viena), i Boleslas Woytowicz (Varsòvia).

El senyor Knudage Riisager, membre del Jurat, no pogué assistir a les seves reunions. El senyor professor Edward J. Dent presidí les reunions del Jurat, que es constituí a Barcelona del 28 de desembre del 1935 al primer de gener del 1936.

13

la humanitat
Data 14 ABR. 1936 BARCELONA

Festes de la República

Barcelona, capital del món musical

EL XIV.è FESTIVAL DE LA SOCIETAT INTERNACIONAL PER A LA MUSICA CONTEMPORANIA I III.r CONGRES DE LA SOCIETAT INTERNACIONAL DE MUSICOLOGIA

Prossegueixen amb la més gra activitat els treballs de preparaci del grandiós Festival i del Congrés internacionals que tindran lloc a Barcelona durant la segona quinzena del mes en curs. Hom sap que aquests magnes esdeveniments musicals la importància dels quals no cal subratllar, han estat organitzats per iniciativa del Comitè de Barcelona de la «Societat Internacional per a la Música Contemporània», que presideix el mestre Joan Lamote de Grignon. El Govern de la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona han concedit el suport moral i econòmic indispensables per a la millor reeixida d'aquestes manifestacions de la nostra vitalitat musical.

Tenen a llur càrrec els concerts simfònics que integren el XIV Festival de la Societat Internacional per a la Música Contemporània les prestigioses corporacions instrumentals l'Orquestra Pau Casals, la Banda Municipal de Barcelona i les orquestres Simfònica i Filharmònica de Madrid, aquestes darreres enviades pel Govern de la República a instàncies del Comitè de Madrid, del qual és president el mestre E. F. Arbós.

Les nostres entitats orfeòniques més destacades participaran així mateix en aquestes festes musicals. L'Orfeó Català obrirà marxa donant una interessant audició de música coral antiga i moderna, el dissabte dia 18 del corrent, al Palau de la Música Catalana. Aquest concert forma part dels actes organitzats pel Congrés de Musicologia.

El diumenge, dia 19, al matí, al Palau de Belles Arts tindrà lloc el primer concert oficial del Festival de la «Societat Internacional per a la Música Contemporània», el qual ha estat confiat a la Banda Municipal de Barcelona». Serà estrenat en aquest concert el poema «Joan de l'Os», compost pel mestre Ricard Lamote de Grignon, per a orquestra d'instruments de vent, solistes vocals i cor mixt. La part coral anirà a càrrec dels orfeons de Sants, Montserrat i Schola Cantorum de Sant Miquel Arcàngel. Els solistes seran la soprano Mercè Plantada, el barítion Ricard Fusté i el baix Conrad Giralt.

L'Orfeó Gracienc, ultra l'audició de cançons populars harmonitzades que donarà al Pati dels Tarongers de la Generalitat, durant la recepció oficial que el Govern de Catalunya oferirà als Congressistes i als Festivalistes, el dia 18 a la tarda, tindrà al seu càrrec la part coral dels fragments del poema «El comte Arnau», del mestre Felip Pedrell, que l'Orquestra Pau Casals donarà a conèixer, amb el concurs dels solistes Concepció Badia d'Agustí, soprano; Emili Vendrell, tenor; Ricard Fusté, barítion; i Domènec Sànchez Parra, baix, en el concert de música hispànica que tindrà lloc el dia 24 a la nit, al Palau Nacional de Montjuïc, en el qual prendran part les orquestres Simfònica i Filharmònica de Madrid.

* * *

Tots els actes del Festival i del Congrés, els programes dels concerts, excursions, preus d'inscripció, etcètera, es troben detallats en el prospecte general que ja ha sortit a llum. L'oficina del Festival, installada al saló de descans del Palau de la Música Catalana, oberta al públic de 10 a 13 i de 16 a 19 hores, admetrà inscripcions i atendrà degudament les peticions de prospectes, informació referent als concerts del Festival de la «Societat Internacional per a la Música Contemporània» i actes anexes i tots els detalls que puguin interessar els aficionats.

Ultima Hora 14.4.36.

Dos grans èxits musicals: Palau Nacional i Gran Teatre del Liceu

No voldríem deixar de fer constar des d'aquesta secció la nostra satisfacció pel gran èxit que han assolit aquests dies els festivals musicals organitzats amb motiu de les Festes de la República. Abans d'ahir, el Palau Nacional de Montjuïc, ple de gom a gom d'un públic atent i entusiasta que aplaudí fervorosament el mestre Fontbernat davant de la seva Orquestra Filharmònica de Barcelona.

Anit, al Gran Teatre del Liceu, amb un aspecte de solemnitat com no li havíem vist mai, el triomf esclatant del mestre Casals, de la seva Orquestra i de l'Orfeó Català. Volem consignar aquests dos fets perquè entenem que posen molt alt el prestigi de ciutat culta de la nostra Barcelona.

Noticiero Universal 14.4.36

EL FESTIVAL DEL LICEO

Anoche se celebró en el Liceo el festival conmemorativo del V aniversario de la proclamación de la República.

El acto resultó brillantísimo y la labor artística que en él se llevó a efecto cabe calificarlo de magistral, de insuperable.

El Liceo se vió lleno a rebosar, figurando entre los concurrentes las autoridades locales, muchos consejeros de la Generalidad y del Ayuntamiento y representaciones de gran número de entidades artísticas y culturales.

El presidente de la Generalidad que llegó a las diez y media, fué recibído en el vestíbulo por una representación de la Junta de propietarios del Gran Teatro, por el empresario, señor Mestres, por los consejeros de la Generalidad, señores Gassol y Mestres y por el alcalde, señor Pi y Suñer.

Al aparecer en el palco presidencial el señor Companys, el Orfeó Catalá, que estaba ya en el escenario entonó "Els Segadors". El presidente fué objeto de una gran ovación.

Seguidamente empezó el Concierto, interpretando el Orfeó Catalá, bajo la batuta del insigne Millet, uno de nuestros más grandes artistas, que en su especialidad nadie ha superado, obras de Millet, Sancho Marraco, Noguera, Pérez Moya, Vives, Nicolau y Morera.

El glorioso Orfeó Catalá rayó en todas las obras a la gran altura de siempre, consiguiendo matices de expresión y de sonoridad realmente pasmosos. Se le aplaudió con verdadero entusiasmo.

En la segunda parte la Orquesta Casals, bajo la dirección expertísima de Enrique Casals y actuando de solista el soberbio artista Pablo Casals, interpretó el Concierto en re mayor para violoncello y orquesta de Haydn.

Pablo Casals, con su incomparable violoncello, manifestó nuevamente ser único, en su arte. Se le tributaron después de cada tiempo y en especial al terminar la obra entusiastas y prolongadas ovaciones. La orquesta ejecutó muy bien bajo la batuta de Enrique Casals, la parte acompañante.

Terminó el magno concierto con la Novena Sinfonía, de Beethoven, en cuya ejecución que fué excelente, tomaron parte la Orquesta Casals, el benemérito Orfeó Gracienc, bajo la dirección del reputado maestro Balcells, y los celebrados solistas vocales Concepción Badía de Agustí, Concepción Callao, Emilio Vendrell y Ricardo Fuster.

Dirigió la obra con su habitual dominio el maestro Pablo Casals.

El público, al terminar la ejecución de la Novena Sinfonía, tuvo para los intérpretes delirantes aplausos.

En resumen una gran fiesta de arte.

Lliura Hora 14. Abril 36

UN CONCERT MEMORABLE

Pau Casals escoltà, al Liceu, una de les ovacions més entusiastes de la seva vida d'artista

De festa magna, d'esdeveniment artístic sense precedents pot qualificar-se la gran sessió d'ahir. El poble, la seva més autèntica expressió, el poble que commemorava la data gloriosa del 14 d'abril, el cinquè aniversari del recobrament de les llibertats de Catalunya, fou congregat al nostre primer teatre. El Liceu s'obrí de bat a bat a tothom. Llotges, butaques, galeries albergaren per un dia, i per una gran diada d'art, tots els qui volguessin celebrar la commemoració gloriosa d'una manera altíssima i digna. Enlloc d'Espanya, enlloc del món, hom no podia organitzar un festival de més to. Les emissores que retransmetien el concert hauran proclamat ben alt el nom de Catalunya, hauran evidenciat que un poble que celebra d'aquesta manera unes festes populars és un poble major d'edat, d'una cultura i d'un civisme que el capaciten per a les empreses més altes.

Perquè de festes, en aquesta setmana de celebracions, n'hi ha hagut de molt variades i de molt populars. Però, quan tot hagi passat —tret d'aquelles que tenen una alta significació política—; quan tornem a reprendre la vida normal, la festa cim, la festa més grandiosa haurà estat aquest gran Festival Commemoratiu que anit es celebrà al Liceu.

¡Que poques vegades haviem vist un públic tan amatent i tan entusiasta! Plena la sala de gom a gom, hom veia a tots els rostres la gran expectació de la jornada. ¡I a fe que no defraudà pas!

Orfeó Català! Orquestra Pau Casals! Casals, solista!

Ja l'Orfeó Català, amb la seva cohesió absoluta, amb la perfecció de sempre, obedient no a la batuta, sinó a les més lleugeres insinuacions del mestre Millet, arrencà aquells aplaudiments que palesen la satisfacció de l'auditori. Les cançons populars nostres foren cantades com sempre. Els Segadors, El cant de la senyera, no cal dir si enardiren tothom.

Però l'ovació grossa de la nit fou per a Casals solista, fou per a l'intèrpret insuperable i únic del Concert de Haydn. Ja des del primer moment, Casals s'imposà amb la seva dicció absoluta, amb aquella transcendència que respira el seu art excels. A cada temps l'ovació era grandiosa. I en finalitzar, tothom a peu dret, tot el teatre en pes, li tributà una de les ovacions més extraordinàries que hagi escoltat en la seva vida d'artista.

A continuació, el mateix mestre Casals dirigí la Novena Simfonia de Beethoven. Tot allò que hom pugui dir d'aquesta execució és poc. Portada d'una manera intensa i segura, amb una interpretació personalíssima, pel mestre Casals, l'obra aparegué d'una gran claredat i plena de grandesa, d'encís i de matisos. A cada moment hom veia la intervenció sobre l'orquestra, del geni interpretatiu de Casals, que donà, indubtablement, com si tota l'Orquestra fos un sol instrument a la seva mà, una de les millors Novenes que s'han sentit mai.

El públic que, a desgrat de l'hora tardana, seguí amb un interès vivíssim tot el llarg desenvolupament de l'obra, premià la tasca de Casals amb una ovació imponent.

Fou també molt aplaudit el mestre Balcells per la seva collaboració intel·ligent davant la massa de l'Orfeó Gracienc, que cantà amb la decisió i la mestria de sempre.

La senyora Fornells, que cantà, a la primera part, la part de sopran solista d'El cant dels ocells amb l'Orfeó Català, comparti amb aquesta benemèrita institució nostra i el seu gran director, mestre Millet, els aplaudiments de l'auditori.

També fou aplaudit Enric Casals en dirigir el Concert de Haydn, que el seu germà, l'illustre Pau Casals, executà com a solista.

I mereixeren, també, els fervorosos aplaudiments del públic els solistes de la Novena, senyores Concepció Badia d'Agustí i Concepció Callao, i senyors Emili Vendrell i Ricard Fuster. Aquest, en el «solo» de començ del «Presto», es distingí notablement.

Fou objecte d'una calorosa ovació d'admiració i de simpatia el mestre Morera, que assistí al Concert i al qual el públic, després de l'audició de La sardana de les monges, descobrí en una llotja.

Al Concert, organitzat sota el patronatge de la Generalitat i de l'Ajuntament de Barcelona, hi assistiren les autoritats de Catalunya. En entrar a la llotja l'Honorable President de Catalunya, senyor Lluís Companys, el públic, a peu dret, li tributà una xardorosa ovació d'adhesió i de simpatia, mentre l'Orfeó Català entonava Els Segadors. En finalitzar l'acte i retirar-se el nostre President, tothom, també a peu dret, l'acomiadà amb una llarga ovació, mentre l'Orfeó Gracienc, dirigit pel mestre Balcells, cantava Els Segadors.

En resum: Un Concert, per molts conceptes, memorable. Un gran èxit per als organitzadors, als quals felicitem sincerament.

J. A.

A NOCHE
16 ABR. 1936 BARCELONA

La música en las fiestas de la República

La Orquesta Filarmónica de Barcelona en el Palacio Nacional

Y el «Orfeó Catalá» y el maestro Pablo Casals, con su orquesta, cantantes solistas y el «Orfeó Gracienc» en el Gran Teatro del Liceo

La Música ha constituído en estas fiestas de la República, no solo la manifestación más selecta, sinó también la más entusiasta. El pueblo barcelonés ha tenido una representación fervorosa en el concierto que organizado por la «Associació Obrera de Concerts» celebró en el Palacio Nacional de Montjuich la «Orquesta Filarmónica» de Barcelona y en el Concierto de gala del Gran Teatro del Liceo.

En el festival de Montjuich, la «Orquesta Filarmónica» bajo la dirección inteligente y entusiasta del maestro J. Fontbernat interpretó «Peer Gynt» de Grieg; «L'Arlesienne» de Bize; «Obertura de «Las bodas de Fígaro» de Mozart; Obertura de «Coriolano» de Beethoven, y Obertura de «Los maestros cantores» de Wagner, logrando el maestro Fontbernat y los profesores de la orquesta un triunfo magnífico.

También al Liceo acudió una enorme multitud que llenó totalmente el Gran Teatro. Al entusiasmo patriótico popular se sumó el interés artístico suscitado por la figura cumbre de nuestra Música el maestro Pablo Casals, que ofrecía a la devoción de los filarmónicos barceloneses sus dos facetas más prestigiosas la de violoncelista y la de director orquestal.

Como violoncelista interpretó con arte insuperable la parte solista del «Concierto en re mayor» de Haydn, dirigiendo la orquesta con gran inteligencia y musicalidad su hermano el maestro Enrique Casals.

Como director, demostró una vez más Pablo Casals su profundo concepto de la Música y su sensibilidad excepcionalmente aguda, valorizando de una manera maravillosa la «Novena Sinfonía» de Beethoven, que halló en la «Orquestra Pau Casals», en los magníficos cantantes Concepción Badía de Agustí, Concepción Callao, Emilio Vendrell y Ricardo Fuster y en el «Orfeó Gracienc» una interpretación sencillamente perfecta de concepto, de estructura precisa y matizada y de expresión hondamente sentida.

El público se desbordó en ovaciones a los intérpretes y a los maestros Pablo Casals y J. Balcells.

Inició este gran festival de gala del Liceo, el glorioso «Orfeó Catalá», que, después de cantar «Els Segadors», cuando entró en el teatro el honorable Presidente de la Generalidad, interpretó diversas composiciones de los maestros Millet, Sancho Marraco, Noguera, Pérez Moya, Vives, Morera y Nicolau.

En el éxito rotundo obtenido por el «Orfeó Catalá» en este concierto, merece destacarse, además del conseguido por el maestro Millet, que lo dirigió, como siempre, lleno de fervor y por la soprano Andrea Fornells, feliz intérprete de la parte solista de «El cant dels ocells», el logrado por la «Sardana de les monges» del maestro Morera, por el «Cant de la Senyera» del maestro Millet, y por «La mort de l'escolá» del maestro Nicolau.

Al final de la primera parte, el «Orfeó Catalá» volvió a cantar «Els Segadors» entre cálidos aplausos y al finalizar el concierto, este himno de Cataluña fué cantado de nuevo, cuando el Presidente Companys abandonaba la sala, por el «Orfeó Gracienc».

LUIS GONGORA.

TEATRO NUEVO
APLAUDA "LA CIBELES"

TEATRO NUEVO
Matilde Martín en "LA CIBELES"

TEATRO NUEVO
Gloria Alcaraz en "LA CIBELES"

EL CORREO CATALAN
Data 14 ABR. 1936 BARCELONA

EL CONCIERTO DEL LICEO

A hora avanzadísima ha terminado el concierto conmemorativo en el Gran Teatro del Liceo.

El glorioso «Orfeó Català», bajo la dirección del eminente maestro Millet ha sido ovacionado, especialmente en «La mort de l'escolà», de Nicolau y en «La sardana de les monges», de Morera, quien ha sido objeto de una personal ovación.

El insigne Pablo Casals en el concierto en «re mayor» de Haydn, con su orquesta que ha dirigido su hermano Enrique Casals alcanzó ruidosísimas y prolongadas aclamaciones de parte del numeroso público que llenaba el teatro; y que no cesaba de admirar al incomparable artista del violoncello.

La «Novena Sinfonía», de Beethoven, la tercera parte de aquella fué un nuevo triunfo para el maestro Pablo Casals, que la dirigió. Los solistas señoras Badía y Callao y señores Vendrell y Fusté también muy aplaudidos y el «Orfeó Gracienc», bajo la dirección del maestro Balcells, sostuvo felizmente la parte coral.

B.

Vanguardia 14.4.36

El festival sinfónico en el Liceo

Tal como se había anunciado, se celebró anoche el festival sinfónico en el Gran Teatro del Liceo. El aspecto de la sala era brillantísimo.

Ocuparon los palcos destinados a las autoridades el presidente de la Generalidad, señor Companys, junto con los consejeros, y el alcalde de la ciudad, señor Pi y Sunyer.

El público premió con ovaciones la interpretación de las obras que figuraban en el programa, y que corrió a cargo del «Orfeó Català», «Orfeó Gracienc» y «Orquestra Pau Casals».

Asimismo, fué objeto de prolongados aplausos el insigne maestro Pablo Casals, tanto en su labor de director como de ejecutante.

Veu de Catalunya 15.4.36

GRAN TEATRE DEL LICEU

Festival commemoratiu

Ultra el concert del matí, al Palau Nacional de Montjuïc, la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona patrocinaren el Festival Commemoratiu del V Aniversari de la República. Festival que fou organitzat al Gran Teatre del Liceu, al qual collaboraren Pau Casals, l'Orfeó Català, l'Orfeó Gracienc, l'Orquestra Pau Casals i els coneguts artistes Concepció Badia, Concepció Callao, Emili Vendrell i Ricard Fusté.

El públic emplenà el Gran Teatre del Liceu, i les autoritats (President de la Generalitat, senyor Lluís Companys, alcalde, senyor Pi i Sunyer, Ventura Gassol), presidiren el Festival.

L'Orfeó Català, sota la direcció del mestre Millet, cantà, per a començar (i després del ja tradicional «Cant de Senyera», de Millet), un enfilall de produccions sempre aplaudides, de Sancho Marraco, Noguera, Pérez Moya, Millet, Vives, Nicolau i Morera. I l'Orfeó Català interpretà, per a acabar, «Els Segadors», del mestre Millet.

L'Orfeó Català cantà, com sempre, amb la seva justa afinació, amb el bell timbre de les veus dels cantaires i amb l'estil just, ple de vida, que tots li coneixem, i fou aplaudit, ovacionat. I en cantar «El cant dels ocells», la senyoreta Salvadó lluí, també un cop més, la seva veu bonica i el seu bon gust. En fi, després de l'audició de «La sardana de les monges», el mestre Morera fou ben aplaudit.

A la segona part del programa, i acompanyat per la seva orquestra, Pau Casals executà, de manera mestrívola, el Concert de Haydn. I encisà, com sempre, els auditors. I hom no oblidarà pas el bell so del violoncel de Pau Casals en tocar, l'esmentat gran artista, l'«Adagio» del concert ja esmentat.

Pau Casals fou ovacionat.

I el Festival acabà amb l'execució, dirigida pel mestre Casals, de la Novena Simfonia de Beethoven. Ultra l'Orquestra Pau Casals, collaboraren a l'execució de l'obra mestra de Beethoven, l'Orfeó Gracienc i els solistes ja citats.

Pau Casals dirigí bé la Novena Simfonia, i l'«Oda a la joia», fou ben cantada pel sempre aplaudit Orfeó Gracienc. I els solistes C. Badia, C. Callao, E. Vendrell i B. Fusté, cantaren, també, de manera segura, el «soli» de la Novena Simfonia.

I el Festival obtingué, doncs, també, un bell èxit. Hom no es cansà pas d'aplaudir.

F. Ll.

Humanitat 15.4.36

ECOS

El Mestre Millet ret homenatge, sempre que ve a tomb, al gran Bach, fent que l'Orfeó Català interpreti les seves obres.

No li plau, però, del tot, el caire estricte, solemnial, un xic dur de l'incomparable mestre i s'esforça perquè els seus orfeonistes hi donin un ritme més a to amb el meridià artístic del nostre director.

Aixi, un dia d'aquests, en començar un assaig d'envergadura, el mestre Millet s'adreçà als cantaires i els digué:

—Ja ho sabeu, eh? ¡Vull Bach a la catalana!

* * *

Humanitat 15.4.36

Les Festes de la República

Palau Nacional: L'Orquestra Filharmònica de Barcelona a l'Associació Obrera de Concerts. - Gran Teatre del Liceu: Concert de Gala amb assistència del President Companys i del Govern de la Generalitat

Com era de suposar, el Palau Nacional aparegué diumenge totalment atestat, malgrat els diversos actes que al matí es celebraven. Un concert a gran orquestra és sempre interessant, i és per això i pel fet d'ésser gratuita l'entrada que hom s'aplaudir entusiàsticament com es costum en aquests públics que pel seu nombre inusitat no posseeix els coneixements necessaris per a judicar i extreure valors o rebutjar allò que no li plau. Hi ha sempre la predisposició, i, a més, allò espectacular que resta a l'art tot allò que aconsegueix el bullici i la nota de color, animada, imponent, que té de tot menys de musical.

Per això l'èxit fou veritablement notable, i hom no pot fer altra cosa que registrar el festival com una de les més brillants festes de la República, sense detenir-se a analitzar artísticament allò que no està en caràcter ni artísticament l'abona cap circumstància.

L'Orquestra Filharmònica de Barcelona interpretà o executà «Peer Gynt», de Grieg; «L'Arlesienne», de Bizet; «Obertura de Les Noces de Fígaro», de Mozart; «Obertura de Coriolà», de Beethoven, i «Obertura d'Els Mestres Cantaires», de Wagner, i foren aplaudidíssims tots els components de l'Orquestra i d'una manera especial el seu cap, senyor Josep Fontbernat.

* * *

Això mateix, pel que es refereix a la multitud que assisteix a aquestes festes, veritablement populars, podríem manifestar pel que toca al Concert de Gala del Gran Teatre del Liceu, si bé la categoria artística dels components que formaven el programa, mereix una atenció especial que, naturalment, cal remarcar. Això no vol dir que aquests elements, potser influenciats per la nerviositat que de bon antuvi imposen aquestes generacions extraordinàries, no es trobessin possiblement en condicions de desavantatge per assolir aquelles perfeccions que en altres concerts haurien assolit sense esforçar-se gaire. Podrien anotar-se deficiències en la «Novena Simfonia», com en el «Concert» d'Haydn, ambdues obres excellentment interpretades en recents audicions donades i que ahir sofriren els efectes de l'ambient bullicios que donà a la vetllada un caire solemnial, propi d'una solemnitat, però que artísticament es ressentí en absolut de les veritables essències musicals que no anaven precisament destinades al públic aciençat que podia recollir-les amb tota la seva integritat.

L'Orfeó Català començà el concert en arribar l'honorable senyor President de la Generalitat, Lluís Companys, amb l'«Himne Nacional de Catalunya» escoltat dempeus per tota la concurrència i per les autoritats, el qual fou rebut amb una nodrida i perllongada ovació.

A continuació l'Orfeó Català, sota la direcció del mestre Lluís Millet, interpretà diverses composicions de Millet, Sancho Marraco, Noguera, Pérez Moya, Vives, Morera i Nicolau, i cal remarcar el gros èxit aconseguit amb «El Cant de la Senyera», escoltat així mateix dempeus; «La Sardana de les Monges», de Morera; i «La Mort de l'Escolà, de Nicolau. El mestre Millet fou aplaudidíssim, com també el mestre Morera, que es trobava a la sala. Aquesta part acabà novament amb la repetició del nostre «Himne Nacional».

A la segona part, el mestre Pau Casals executà, acompanyat de la seva orquestra, al cap de la qual hi havia el seu germà Enric Casals, el «Concert en re major», d'Haydn, magnífic «Concert», el qual provocà una torrentada d'aplaudiments que obligaren el mestre Casals a sortir al prosceni una infinitat de vegades.

El Concert donà fi amb una audició de la monumental «Novena Simfonia», de Beethoven, que la mateixa orquestra, amb el concurs de l'Orfeó Gracienc, de Concepció Badia d'Agustí, Concepció Callao, Emil Vendrell i Ricart Fuster, interpretà sota la direcció del mestre Pau Casals. Aquesta nova audició de la gran obra beethoviana donà ocasió a una imponent ovació dedicada als mestres Casals i Balcells, als solistes vocals i a tots els executants.

En abandonar la llotja principal el President Companys i el Govern de la Generalitat, l'Orfeó Gracienc, dirigit pel mestre Joan Balcells, interpretà altra vegada el nostre «Himne Nacional», enmig d'una imponent ovació que es reproduí en ésser acomiadat el President i les autoritats populars al vestíbul del gran teatre.

La festa, en conjunt, brillantíssima a més no poder, acabà prop de les dues de la matinada enmig del més gran entusiasme.

Camil OLIVERAS

15

Noticiero Universal 20.II.36

XIV Festival de la Sociedad Internacional para la música contemporánea y III Congreso de la Sociedad Internacional de Musicología

Los inauguró, solemnemente, el señor Companys, como presidente de la Generalidad y en representación del de la República

SESION INAUGURAL

Conforme indicamos en nuestra última edición, el sábado pasado, a última hora de la tarde, efectuóse la sesión inaugural de los festivales internacionales de música contemporánea y del Congreso Internacional de Musicología. El acto llevóse a efecto en el salón de sesiones de la Generalidad y resultó solemnísimo. Entre la numerosa concurrencia figuraban elegantes damas y señoritas.

Presidió la sesión inaugural del Congreso, por delegación expresa del Presiednte de la República, el de la Generalidad, señor Companys, quien tenía a sus lados: el consejero de Cultura de la Generalidad don Ventura Gassol; señor Bosch Gimpera, rector de la Universidad; Mr. Dent, presidente de la Sociedad Internacional de Música Contemporánea y de la Sociedad Internacional de Musicología; Mr. Masson, en representación de la Sociedad Francesa de Musicología; Mr. Teodor Kroyer, representante de la Sociedad Alemana de Musicología; maestro Pablo Casals, presidente del Comité Ejecutivo y en representación de los músicos españoles; señor Carbonell, de la Asamblea Municipal; señor Urueta, director general de Bellas Artes, delegado del ministro de Instrucción Pública, y los maestros Lamote y Arbós.

Entre los concurrentes figuraban los profesores Gajard, de Solesmes; Sachs, de París; Aloys Mooser, de Ginebra; Geordiales, de Atenas; Gestenberg, de Colonia; Bukofzer, de Basilea; señorita doctor Luin, de Roma; Mm. Souza Pedroso, de Lisboa; Santiago Kastner, de Lisboa; Mathies, de Estrasburgo; Egon Wellez, de Viena; J. B. Trenc, de Cambridge; Rudolf Kokai, de Budapest; Yeppsen, de Copenhague; Besseler, de Heidelberg; Huber, de Munich; Haraszti, de París; Cherbuliez, de Zudich; P. Gregorio Sunyol, en representación de los PP. Benedictinos de Montserrat; Johuer, en representación de los PP. Dominicos de Beuron; P. Mauer Sabragolles; Fellerer, de Fribourgo; Engel, de Konigsberg; Handschin, de Basilea; Kosch, de Viena; José Subirá, de Madrid; Juan José, de Burgos; P. José Antonio Donostia, de Navarra; P. Nemes Otaño, de Guipúzcoa, y Juan M. Thomas, de Mallorca.

Abierto el acto por el presiden-, Mr. Dent, dijo que era un hor para él representar las dos ociedades mencionadas en el Con-reso, Sociedad de Música Contem-oránea y de la S. I. de M., y dió s gracias por la acogida entu-asta con que les ha honrado Bar-elona. Agregó que era también un onor venir a España, y elogió al olklore catalán y español, de los ue dijo que no son conocidos su-icientemente por haber quedado n el fondo de las bibliotecas.

Después de manifestar que las ociedades que representaba en el acto están libres de toda tendencia política, elogió la sardana y agradeció al Gobierno de la Generalidad las atenciones que se les estaban dispensando.

A continuación habló el representante de la Sociedad Francesa de Musicología, M. Masson, quien manifestó que desde su infancia ha tenido la ilusión de visitar Barcelona y que aquel viejo deseo se había convertido, en el día de ayer, en realidad. Dedicó elogios a la capital catalana, de la que dijo es parecida a varias poblaciones de la Provenza, y a continuación trató del interés que reviste el III Congreso que va a celebrarse en Barcelona.

Terminó agradeciendo igualmente las atenciones que habían recibido los congresistas, y afirmando que la música es el último refugio de las almas sensibles.

Después habló el representante alemán Herr Kroyer, quien después de unos elogios a las culturas catalana y castellana, se refirió a la música y a la influencia que tiene en la cultura de los pueblos.

También habló el maestro Pablo Casals, quien dió la bienvenida a los participantes en el Congreso y agradeciendo al Gobierno de la Generalidad las facilidades dadas para la celebración en Barcelona de esta magna reunión.

El director general de Bellas Artes, señor Urueta, pronunció a continuación unas palabras afirmando que la música española, antes de la República, había sido descuidada por los Poderes públicos, pero que en la actualidad no puede decirse lo mismo, por cuanto el actual ministro de Instrucción Pública, señor Domingo, ha demostrado siempre gran afición al mejoramiento de este arte. Elogió la significación del arte musical — su importancia en la vida, y reclamó la atención de los asistentes al Congreso Internacional respecto a la falsedad de las noticias que hace circular determinado sector de Prensa extranjera en relación con el estado de la vida pública española, pidiéndoles que al terminar su estancia en España y regresar a sus respectivos países sean portavoces de cuanto hayan visto en nuestra tierra.

Después hizo uso de la palabra el consejero de Cultura, don Ventura Gassol, quien pronunció las siguientes palabras en francés:

—Con la mayor alegría os recibo, en nombre del honorable presidente de la Generalidad de Cataluña y de su Gobierno, en este Palacio histórico, palpitante aún de su restauración interna y luminoso del nuevo amanecer de Cataluña. En cada piedra resuena un eco lejano, cada muro lleva el acorde de recuerdos históricos y de nuevas esperanzas. Cuando el mundo se agita y tiembla es alentador congregarse en la intimidad de los pueblos pequeños, como nuestra Cataluña de hoy. Nueva, con aquella novedad de las cosas eternas que no envejecen. No le falta tampoco un sentido altamente simbólico, al hecho que el motivo de esta asamblea sea la música, esa maravilla del espíritu, el arte divino que aproxima más a los hombres y a los pueblos con su lenguaje universal, el verdadero lenguaje de la paz.

Sed, pues, bienvenidos a nuestra casa, que es la vuestra, amigos, ilustres representantes de todos los países hermanos, y trabajad para que la música triunfe, seguros de que trabajáis por el imperio—por encima de la crisis de valores morales que azota a la humanidad—del reino del espíritu y de la belleza.

Cataluña, la gran hospitalaria de siempre, se siente hoy alegremente orgullosa de poder colaborar con vosotros, señoras y señores del Congreso Internacional de Musicología y del Festival de la Sociedad Internacional de la Música Contemporánea. Cataluña no desea más que hacer sentir el acento joven de su voz, la palabra nueva de un pueblo que renace bajo el signo de la República.

Y permitidme ahora que me dirija en catalán a los hermanos de Cataluña y que, así, os haga sentir nuestra lengua materna la música más pura y más fervorosa que ha creado el alma de Cataluña. Esta lengua, para la cual sentimos todo nuestro amor y todo nuestro agradecimiento, puesto que ella ha sido como el grano de sal que nos ha preservado, en angustiosos momentos históricos, y la chispa que ha encendido la gran hoguera de nuestro renacimiento nacional.

Ahora, vosotros, hermanos en Cataluña, permitid que os felicite y os agradezca, en nombre del Gobierno de la Generalidad, por el fervor que habéis puesto en la celebración del Congreso Internacional de Musicología y del Festival Internacional de Música Contemporánea. No ha sido bastante para vosotros, ilustres artistas e instituciones, aquí representados, gloria de nuestra Cataluña renaciente, dar a conocer su nombre en vuestros viajes triunfales a través del mundo. Habéis querido reunir, en Cataluña, las primeras figuras de la música internacional para hacerles sentir todos los anhelos y todos los fervores de nuestra patria, cuanto más catalanes, más ardientes, de este sentido universalista que abre nuestros corazones y nuestros brazos a todos los hombres y a todos los pueblos.

Que este Congreso y este Festival, que inaugura el honorable Presidente de la Generalidad de Cataluña, sea como una llamada de paz por encima de todas las fronteras y como un voto, el más calido, de fraternidad entre todos los hombres y todos los pueblos, bajo el signo de los grandes maestros que ahora me place invocar—porque me siento gozoso, de un gozo inefable—en un solo nombre: Beethoven.

Por último, el Presidente de la Generalidad pronunció las siguientes palabras:

—Como Presidente de la Generalidad de Cataluña, y en representación de S. E. el Presidente de la República, declaro abierto el Congreso Internacional de Musicología y los Festivales Internacionales de Música Contemporánea.

AUDICION DE MUSICA POPULAR

Terminada la sesión inaugural, el benemérito "Orfeó Gracienc" dió en el Patio de los Naranjos, bajo la dirección del maestro Balcells, un concierto de música popular, interpretando con su habitual maestría diversas canciones catalanas que fueron escuchadas por el presidente, señor Companys, y los congresistas. Después de cada pieza el auditorio tributó al "Orfeó Gracienc" y a su director muchos aplausos.

En la plaza de la República, las coblas La Principal de la Bisbal y La Principal de Barcelona interpretaron con gran acierto varias sardanas, que fueron danzadas por gran número de aficionados al típico baile catalán.

OBSEQUIO DE UN BUSTO DE CASALS A LA CIUDAD

El señor Careton Sprague Smith, jefe de la sección de música de la Biblioteca de Nueva York, que asistió al Congreso de Musicología, traía de Norteamérica un busto de Pablo Casals, obra de la escultora Brenda Putnam, costeado por todos los violoncelistas norteamericanos, y que lo ofrecen a la ciudad de Barcelona.

CONCIERTO POR EL "ORFEO CATALA"

En el Palau de la Música Catalana celebróse el anunciado concierto del "Orfeó Catalá" dedicado a la polifonía hispánica y religiosa de los siglos XIV, XV y XVI y a los autores catalanes contemporáneos.

Figuraban en el programa deliciosas páginas del rey Alfonso el Sabio, Trebor, J. Escobar, Juan de Espinosa, Antonio Marlet, Juan de la Encina, Francisco de la Torre, Juan Ponce, Millán, Pedro Albert Vila, Juan Brudien, Alonso de Mondéjar, Juan Cererols, Mateo Fletxa, Tomás Luis de Victoria, Millet, Sancho Marraco, Noguera, Pérez Moya, Lambert, Vives y Nicolau.

La primera parte fué dirigida por el subdirector del "Orfeó Catalá" y reputado músico maestro Francisco Pujol, el cual realizó una labor depuradísima y segura. El resto del programa se ejecutó bajo la batuta del glorioso Millet, el gran artista catalán.

El "Orfeó Catalá" interpretó todas las páginas maravillosamente, produciendo su labor verdadera admiración en los congresistas extranjeros. Las muchas personalidades musicales de fuera de Cataluña que acudieron a la sesión no ocultaban su entusiasmo por la perfección con que fueron interpretadas todas las páginas.

Los aplausos después de cada pieza fueron muy entusiastas.

Nuestra primera entidad coral inauguró con toda solemnidad las sesiones musicales del Congreso y puso a la vez de relieve, con las obras ejecutadas, la importancia suma de la música polifónica hispánica de la antigüedad, y el grado de esplendor que en Cataluña ha conseguido la música coral, a la que tanto impulso dió Clavé y que nuestro magnífico "Orfeó Catalá" ha elevado a las más altas esferas del arte musical.

CONCIERTO SINFONICO POPULAR POR LA BANDA MUNICIPAL

Nuestra admirable Banda Municipal, que tanto honra nuestra ciudad con su magnífica labor, celebró en el Palacio Municipal de Bellas Artes el concierto sinfónico popular, correspondiente al XIV Festival de la Sociedad Internacional para la Música Contemporánea.

El inmenso salón de actos del Palacio de Bellas Artes resultó insuficiente para contener la enorme cantidad de público que acudió al concierto, pues fueron muchas las personas que tuvieron que quedarse en el vestíbulo por no haber lugar libre en dicho salón, y no pocas, además, las que, por carecer de sitio incluso en el vestíbulo, no pudieron ni entrar siquiera en el indicado Palacio. Entre los concurrentes figuraban todos los músicos extranjeros que han acudido a las manifestaciones internacionales de música que se están celebrando en Barcelona.

La Banda Municipal, bajo la batuta eminente de Lamote de Grignon, ejecutó soberbiamente, como en ella es peculiar, tres movimientos sinfónicos de José M.ª Ruera, muy interesantes, de los cuales se destaca el primero "Pastoral"; una pieza para instrumentos de metal, titulada "Devise", de Vladimir Vogel, obra de muy curiosa factura, y el poema sinfónico "Dionisicas", ya conocido, de Florent Schmitt.

Completaba el programa un poema de Ricardo Lamote, titulado "Joan de lOs", para banda, solistas vocales y coro. La letra de este poema, que es muy bello, es debido al popular poeta José M.ª de Sagarra.

El poema "Joan de l'Os", es de grandes vuelos y en él el joven y ya concienzudo maestro Ricardo Lamote, ha demostrado grandes alientos para la composición y una preparación técnica notable.

Cooperaron en la ejecución de la obra, que mereció muchos aplausos, y fué dirigido por su autor, Mercedes Plantada, Ricardo Fuster, Conrado Giralt y los Orfeones de Sans, Montserrat, de Gracia y Schola Cantorum de San Miguel Arcángel, que dirige el maestro Pérez Moya. Todos cumplieron su cometido artístico exquisitamente.

RECEPCION EN EL AYUNTAMIENTO

Anoche tuvo lugar en el Ayuntamiento la recepción en honor de los participantes en el XIV Festival de la Sociedad Internacional Pro Música Contemporánea y al III Congreso de Musicología, ofrecido por el alcalde de la ciudad y el Ayuntamiento.

La fiesta, que alcanzó gran brillantez, se vió concurridísima. Asistieron la mayoría de los congresistas, gran número de músicos y literatos catalanes, además de otros invitados y la representación de todas las autoridades de la ciudad.

Entre los asistentes figuraban el presidente delegado de la Generalidad, señor Gassol, y el alcalde de la ciudad, señor Pi y Suñer.

La recepción alcanzó mayor realce por la asistencia de gran número de bellas y distinguidas damas y señoritas.

En el antedespacho de la Alcaldía, el señor Pi y Suñer dió la bienvenida a los asistentes a la fiesta.

En el Salón de Ciento la orquesta de la "Associació Obrera" dió un concierto, interpretando obras de Mozart, Back, Gluck, Wagner y Schubert, que merecieron el aplauso de los asistentes.

El maestro Lamotte de Grignon hizo la presentación de esta orquesta, la cual fué dirigida por su maestro don Juan Pich Santamaría.

PRIMER CONCIERTO DE ORQUESTA

En el Palau de la Música Catalana se celebró el primer concierto de orquesta de estos festivales.

Además de los congresistas, asistieron al concierto significadas personalidades, entre ellas el consejero de Cultura de la Generalidad, señor Gassol.

De la interpretación de las obras cuidó y con gran perfección la Orquesta Pablo Casals.

Dirigieron las diversas obras que integraban el programa von Scherchen, Anton von Webern y Ernest Ansermet. Actuaron también la soprano Leonor Meyer y el violinista Louis Krasner.

Las obras interpretadas fueron: "Praeludium und Fuge", de Edmund von Borck (Alemania"; "Ariel", de Robert Gerhardt (Cataluña); "Drei Fragmente aus den Buhnenwerk", de Ernest Krenek (Austria); "Violinkonzert" (estreno mundial), de Alban Berg (Austria), y "Drei Bruchstucke aus der Oper" "Wozzeck", de Alban Berg. Estas dos últimas obras fueron ejecutadas "in memoriam" Alban Berg.

La ejecución de todas las composiciones fué premiada con prolongadas ovaciones, muy merecidas.

Todas las obras ejecutadas son de mucho interés técnico y también musical. La de nuestro paisano Roberto Gerhardt es realmente exquisita y gustó extraordinariamente.

PROGRAMA DE EXCURSIONES

Con motivo del XIV Festival de la S. M. I. C. y el III Congreso de la S. I. M. se ha organizado el siguiente programa de excursiones a fin de que las personalidades que se encuentran en Barcelona con ocasión de estos actos puedan conocer lo más notable de Cataluña desde el punto de vista turístico y arqueológico:

Miércoles, día 22: Excursión en autocar a la Costa Brava.

Viernes, día 24: Excursión en autocar a Montserrat.

Sábado, día 25: Excursión en autocar a Sitges.

Domingo, día 26: Excursión en autocar a Tarragona y Poblet.

Desde el 27 al 30: Excursión a la Isla de Mallorca.

Pueden tomar parte en estas excursiones todos los que lo deseen, inscribiéndose en las oficinas del festival, salón de descanso del Palau de la Música Catalana.

DE MUSICA

Carmen Bau Bonaplata y el Sexteto Toldrá : : : : :

Se celebró el tercero y último de los conciertos de la eminente soprano Carmen Bau Bonaplata en el Salón Doré de la Granja Royal. El prestigio de esta ilustre artista y el precedente del éxito de los conciertos anteriores, motivaron que se congregara en el Salón Doré un público numerosísimo, ávido de gustar las excelencias de tan excepcional sesión de arte.

Las ovaciones se prodigaron durante el concierto en forma entusiasta y espontánea y cada obra interpretada acrecentó la admiración de los oyentes hacia la ductilidad, hermoso timbre, potencia y extensión de la voz de la señora Bau, la cual posee, además, todos los recursos técnicos y de escuela que la convierten en artista excepcional completa. Interpretó obras de Schumann, Puccini, Alvarez, García Robles y Tabuyo, algunas de las cuales fueron bisadas. Al final del concierto se vió obligada a interpretar dos obras fuera de programa, que fueron dos canciones del maestro Toldrá, bien conocido ya del público de tales conciertos. Cantó "Cocorococ" y "Romanç de Santa Llúcia", esta última acompañada al piano por el propio maestro Toldrá. Autor e intérprete recibieron el más cordial homenaje del auditorio.

Concierto Miró - Casulleras

Con numerosa concurrencia se celebró en las Galerías Oasis un concierto de violín a cargo del joven y distinguido violinista J. Casulleras a quien acompañó al piano la celebrada concertista Pilar Miró, bajo el siguiente programa: Concierto en do mayor, adagio enérgico, andante doloroso, allegro molto de Vivaldi. Rondó, de Mozart-Kreisler; Moderament animé, de C. Lavin; Romanza en fa mayor, de Beethoven, Siciliano; Rigodón, de Francoeur, y Czardas, de Martí. El joven Casulleras interpretó las piezas admirablemente y es un muchacho que le aguarda un brillante porvenir. El numeroso público aplaudió insistentemente, teniendo que repetir algunas piezas.

Fué, asimismo, muy aplaudida, Pilar Miró, quien, como siempre, acompañó magistralmente al joven concertista.

Instant 20-4-36

RETRANSMISSIONS EXTRAORDINARIES DE RADIO ASSOCIACIO DE CATALUNYA

XIV Festival de la S. I. M. C.
III Congrés de la S. I. M.

per Joan Salvat

Tot el món musical té aquests dies els ulls fits a Barcelona pel fet de celebrar-se a la nostra ciutat els importants actes que integren el III Congrés de la Societat Internacional de Musicologia, i el XIV Festival de la Sicietat Internacional per a la Música Contemporània. Ambdues societats foren creades després de la gran guerra, per tal d'establir un contacte periòdic entre els musicòlegs i els compositors del dia, i expandir els primers el coneixement i recerca d'obres i documents que arreu del món restaven encara ignorats, i donar ocasió als segons per a l'audició de llurs obres, escrites en un afany de renovació que, és clar, no sempre troben l'aprovació general. Això darrer no és obstacle perquè els «gourmets» de la música s'interessin pel coneixement d'aquests valors que solament el temps ha de consagrar o arreconar per sempre més. Seria temerari, doncs, judicar avui, sota la primera impressió, el mèrit d'aquestes temptatives que el tenen, almenys, per a expressar un caire, dintre les belles arts, de la inquietud regnant arreu del món, i de l'afany d'innovació que l'esperit humà ha sentit sempre. Ja és sabut que, en molts casos, el revolucionari d'avui esdevé el clàssic de demà. Per altra part, si escoltem asserenats les gosadies i els atemptats al bon gust que sovint hem de suportar, fruirem després amb un goig major les obres musicals que el temps ha consagrat, tot reconeixent llur bellesa immarcescible.

Per les raons que deixem exposades, creiem, doncs, un bon encert la decisió de la direcció artística de Ràdio Associació de Catalunya en retransmetre alguns dels concerts inclosos en el programa general d'aquelles manifestacions que Barcelona ha d'acollir amb orgull, ja que demostren palesament la consideració que ha merescut la nostra ciutat en el si de les societats internacionals més significades en el món per al conreu i l'enaltiment de la música.

Es un fet no menys significatiu i honorable per als catalans i els nostres germans ibèrics, la part ben important que ha estat concedida a llur producció musical, sense comptar-hi la confiança dipositada als nostres elements executants.

Els dos primers concerts del magne Festival que ha aportat a Barcelona un nombre sonsiderable de personalitats ilustres ben conegudes i considerades arreu del món — concerts que hauran segurament escoltat amb goig els nostres radiooients—, han donat ocasió de fer-se admirar pels nostres hostes les dues entitats musicals més populars a casa nostra: l'Orfeó Català i la Banda Municipal (Orquestra de vent).

No ens detindrem a ressenyar llurs programes, després d'efectuada ja la corresponent execució. Direm, només, que el concert de l'Orfeó Català exposà una rica documentació dels segles pretèrits, revelant als forasters i àdhuc a molta gent de casa, el mèrits indiscutible dels músics vells de la terra. Si sorprengueren per llur gràcia i fina expressió les cançons castellanes dels Escobar, Espinosa, Ponce i Juan del Encina, no causaren menys l'admiració dels oients les composicions dels savis mestres Pere A. Vivla, Brudieu, Cererols i Flexa, seguides de les de Tomàs Luis de Victoria, mai prou lloades. La moderna escola catalana va cloure la sessió: una bella tria de les peces que amb més gran èxit ha cantat l'Orfeó Català Els noms de llurs autors eren ja una garantia d'excellent acolliment.

El caràcter extraordinari que oferia el concert de la Banda amb tres estrenes (obres escrites exprofés per a instrumental de vent) motivà una afluència de públic que no sabia on enquibir-se. Celebrem l'èxit assolit pels nostres autors J. M. Ruera i Ricard Lamote de Grignon, que triomfaren amb el compositor rus W. Vogel. Les excellències de la Banda Municipal, així com les dels cors i solistes que collaboraren en l'audició de «Joan de l'Os», de R. Damote, foren per tothom elogiades.

Els nostres radioolents podran escoltar encara un concert de música de cambra demà, a les 18, en el qual estaran representades sis nacionalitats, i ocuparà el lloc de Catalunya, Manuel Blancafort, del qual s'interpretaran tres peces per a piano. El caràcter d'aquesta sessió permetrà d estimar el talent d'alguns virtuosos vinguts de l'estranger, així com el Nou Quartet de corda hongarès (Budapest), juntament amb artistes nostres ben acreditats.

En fi, els dos concerts que tindran lloc dimecres i dijous, i seran retransmesos igualment per R. A. de Catalunya, estan confiats a les prestigioses orquestres madrilenyes Filharmònica i Simfònica — ja que l'Orquestra Pau Casals funcionà diumenge— Hi seran executades, entre altres obres de Rugdrid), Berkeley (Anglaterra), Deu les (U. S. A.), R. Halffter (Madrid), Berkeley (Anglaterra), Deutsch (Austria) i Larson (Suècia), la «Quarta Simfonia» del francès Roussel, un concert per a piano i orquestra de Frank Martin (Suïssa), un altre per a violí i orquestra de M. Mihalovici (Romania), una Simfonia amb piano concertant de F. Elizalde (Madrid) una Simfonia de K. Szymanowski (Polònia), i unes danses polonesès de R. Palester.

No cal insistir en el poderós atractiu que desperten aquestes retransmissions. El caràcter internacional i d'extraordinària novetat que ofereixen els programes és una prova de la companyonia que estreny els llaços dels músics d'arreu del món. Sigui, doncs, la música, el manteniment de la pau tan volguda per tothom!

+ Ultima Hora 20.4.36

L'Orfeó Català canta per als congressistes estrangers

El primer acte musical que es realitzà a Barcelona amb motiu del III Congrés de la Societat Internacional de Musicologia, fou el concert de l'Orfeó Català, que tingué lloc dissabte, a la nit, al Palau de la Música Catalana.

El programa d'aquest concert estava integrat per les principals obres de la polifonia hispànica profana i religiosa dels segles XIV, XV i XVI. Totes elles tenen un gran valor musical i de documentació.

Dirigí la primera part el mestre Pujol de manera excellent, però aquest hauria de tenir en compte, en fer-ho, no produir amb els dits aquell soroll antipàtic que s'assembla a unes vulgars castanyoles i que donava la sensació, a molts oients, que acompanyava aquelles delicioses cançons amb aquest primari instrument espanyol.

La segona part, dirigida per l'illustre mestre Millet, era la que tenia una major consistència musical i una grandesa i elevació difícilment superables.

A l'última part estava representada la moderna escola coral catalana, de la tria de la qual no ens podem mostrar satisfets, puix que era innecessària la repetició de noms, en espai tan migrat, i la inclusió d'obres d'una manca evident d'interès i, en canvi, es notava l'absència del nom ilustre del mestre Morera, entre altres.

Era una tria que, per a resumir, direm que fins i tot hi mancava una bona sardana, amb la qual cosa els senyors congressistes s'haurien endut una immillorable impressió de la força que posseeix el nostre cant, musicalment i patriòticament parlant.

El públic del Palau, no tant ple com era d'esperar, aplaudí llargament la primera massa coral de Catalunya.

Artur LLORENÇ

Ansermet. Collaboraren eficaçment al concert la soprano Leonore Meyer i el violinista Louis Krasner; ambdós artistes, notabilíssims, foren, junt amb els altres intèrprets, molt aplaudits pel públic del Palau.

Premsa. 16.4.36

L'Orfeó Català i el Congrés de Musicologia

A l'Orfeó Català s'estan realitzant amb tota activitat els darrers assaigs preparatius del gran concert que donarà el vinent dissabte amb motiu de la celebració a Barcelona del III Congrés de Musicologia i del XIV Festival de Música Contemporània.

Per a donar idea de la importància d'aquest concert, cal només tenir en compte que el programa està format per trenta-una composicions, divuit de les quals les canta l'Orfeó per primera vegada. Mai havia donat l'Orfeó Català un programa tan copiós com aquest, en el qual ha calgut no plànyer cap esforç per tal d'encabir-hi, en obsequi als estrangers illustres que ens visitaran, el major nombre i varietat d'obres a fi que formin idea justa de l'antiga música espanyola i de la moderna catalana.

El públic barceloní podrà assistir a aquest concert ocupant els llocs restants un cop distribuïts els del congressistes.

Instant 20.4.36

III Congrés Internacional de Musicologia

Els mestres hispànics de la polifonia en els segles XIV, XV i XVI, per l'Orfeó Català, sota la direcció dels mestres Millet i Pujol

L'admirable i per sempre inoblidable concert que dissabte al vespre ens oferí el nostre Orfeó Català, demostrà la grandesa artística del nostre passat, tan bé com pot fer-ho una visita al "Museo del Prado". Ningú dels qui assistiren a aquesta memorable sessió dedicada a la polifonia dels mestres catalans i espanyols dels segles XIV, XV i XVI no trobarà gens exagerada aquesta afirmació. Davant d'aquesta impressionant desfilada de revelacions de la més alta genialitat musical, no cabia sinó fer una melangiosa reflexió, tot reconeixent la decadència espantosa que ha conegut la nostra música, en altre temps tan florida.

Aci caldria, doncs, recordar les admirables paraules del discurs del mestre Pau Casals a la recepció que tingué lloc dissabte passat al Palau de la Generalitat. Els poders públics han tingut massa en oblit la música, i la música neix, no sols de la dotació genial, sinó ensems de la tradició escolar, de l'ensenyament competent fet de continuïtat i d'estímul. Quan el mestre Casals, qui més que ningú, aquests darrers temps, ha treballat per a dotar almenys Barcelona d'una orquestra, instrument essencial de cultura, al·ludia a l'esplendor del passat, pocs sospitaven que aquest passat havia estat tan viu, tan racial com el concert de l'Orfeó Català evidencià.

Impossible detallar aci tots els valors que els auditors d'aquella magna manifestació polifònica fruiren en el curs del concert. Les nostres felicitacions als mestres Pujol i Millet, que amb un coratge incansable han pogut portar a terme un concert de tanta envergadura i oferir-lo al públic de Barcelona i als congressistes estrangers amb la competència i pericia tècnica que ens fou ofert.

"La Negrina", del mestre Fletxa; el villancet del mestre Cererols "Ai, quin dolor!"; el cor "O Crux ave, spes unica", del mestre Vila, i tantes altres meravelles de primer ordre, produïren en l'auditori la immensa satisfacció de reconèixer una vegada més l'existència a casa nostra d'una institució com l'Orfeó Català, capaç sempre de fer-se el portantveu dels tresors més alts del país, la conservació dels quals ha d'ésser la penyora d'una grandesa futura.

Aquesta magnífica manifestació de la nostra polifonia històrica fou coronada pel "Caligarum mei" i "O Magnum Mysterium", de T. L. Victòria, que és com dir per la representació del qui fou la consciència més poderosa d'aquell generós moviment musical.

Collaboraren en el concert la senyoreta Salvador, la senyora Fornells i els senyors Gibert, Sala i López. A tots, no solament els hem de felicitar, sinó que ens pertoca donar-los les gràcies per haver fet possible, amb llur vocació i bona voluntat, l'èxit total del concert de dissabte.

Una tercera part estava dedicada a la moderna escolta coral catalana, a la cual posa fi el sempre admirable "Divendres Sant" del mestre Nicolau.

P.

La Rambla 20/4/36

Concert per l'Orfeó Català

Amb un èxit brillantíssim tingué lloc dissabte al vespre la inauguració dels festivals del III Congrés de Musicologia amb un importantíssim concert a càrrec de l'Orfeó Català.

Les dues primeres parts del programa estaven formades per obres totes elles interessantíssimes, del segle XIII dues bellíssimes cantigues d'Alfons "El Savi", fins al XVI i XVII amb aquells magnífics "Coligaverum" i "O magnum mysterium", de Victòria, és a dir, una bella trajectòria de la polifonia, des dels seus floreixements fins als seus més alts esplendors.

Magnífic fou en tots els conceptes el concert, interessantíssimes les obres, amb una ben triada selecció de les diverses èpoques, poguérem fruir d'un concert les belleses del qual era difícil de poder tornar a portar.

L'Orfeó Català cantà magníficament tot el programa, amb gran justesa, estil perfecte i riquesa de matisos, i assolí un gran èxit. El mestre Lluís Millet i els seus cantaires foren aplaudits amb gran entusiasme durant tot el concert. La primera part del concert fou dirigida pel sots-director de l'Orfeó Català mestre Francesc Pujol, que juntament amb els solistes més destacats de l'Orfeó foren també molt aplaudits.

La tercera part del programa fou dedicada a la moderna escola coral catalana i acabà el concert amb dos magnífics poemes del mestre Antoni Nicolau.

La tria de les obres d'aquesta part creiem que hauria pogut ésser millorada tractant-se d'un concert tan important com aquest. La majoria de les obres del repertori habitual del nostre Orfeó no és el veritable exponent de la vasta escola coral moderna.

Hi trobàrem a mancar alguns noms i destaquem que el més alt prestigi de la música coral nostra avui, parlem del mestre Enric Morera, hauria d'haver-hi estat, almenys amb una obra.

La sala del Palau plena d'un públic distingidíssim i ple d'entusiasme per a les grans festes musicals que tindran lloc aquests dies.

JOAQUIM SALVAT

La Noche 20.4.36

CONCIERTO DEL ORFEO CATALA DEDICADO A LA SOCIEDAD INTERNACIONAL DE MUSICOLOGIA Y A LOS ASISTENTES AL FESTIVAL DE LA SOCIEDAD INTERNACIONAL PARA LA MUSICA CONTEMPORANEA

El sábado por la noche, el «Orfeó Catalá» dió en el Palau de la Música Catalana un admirable concierto en honor de los congresistas de la S. I. M. y de los asistentes al Festival de la S. I. M. C., cuyo programa estuvo integrado en la primera y segunda parte por obras de los polifonistas hispánicos de los siglos XIV. XV y XVI.

La música profana y religiosa de estos excepcionales compositores españoles halló en el glorioso «Orfeó Catalá» una interpretación sencillamente maravillosa. Bajo la dirección del maestro Pujol, en la primera parte del programa y del maestro Millet en la segunda el Orfeó con la cooperación, en algunas obras, de un conjunto instrumental (dos violas y violoncelo) y de las cantantes solistas señora Fornells de Sayós, señorita Salvadó y señores Gibert, Sala, López y Valls; interpretó dos Cantigas del Rey Alfonso el Sabio (siglo XIII) y obras exquisitas de Juan del Encina, J. Escobar, Juan de Espinosa, Francisco de la Torre, Juan Ponce, J. Trebor, Antonio Marlet, Millán, Pedro Albert Vila, Juan Brudieu, Alonso de Mondéjar Juan Cererols, Mateo Fletxa, Tomás Luis de Victoria y dos de autor anónimo.

Es difícil en una breve reseña valorizar las excelencias de cada una de estas canciones bellísimas pues si nos produjeron honda emoción estética las dos obras «Caligaverunt oculi mei» y «O Magnum Mysterium» del gran Victoria, las cancioncillas de Juan del Encina, de Juan de Espinosa, de Alfonso de Mondéjar y de Juan Fonce y la imponderable «ensalada» «La Negrina» de Mateo Fletxa nos llevaron a latitudes de fresca gracia y pura delicia.

El «Orfeó» y sus colaboradores las interpretaronn con profunda comprensión y con agudo sentido valorativo bajo la dirección inteligente y fervorosa de los maestros Pujol y Millet.

Finalmente fueron interpretadas algunas obras de compositores catalanes contemporáneos (Millet, Sancho Marraco, Antonio Noguera, Pérez Moya, Antonio Pérez, Juan B. Lambert, Amadeo Vives y Antonio Nicolau) que fueron acogidas, como las anteriores, por el auditorio bastante numeroso, con reiterados y entusiastas aplausos.

Diluvio 20.4.36

Los festivales de la S. I. M. C.

ORFEO CATALA

Nuestra primera entidad musical ofreció el sábado a los congresistas de la S. I. M. C. un importante programa, formado por obras de polifonistas hispánicos de los siglos XIV, XV y XVI.

Ya sabemos el magnífico Orfeó Catalá cómo cuida y cómo interpreta las obras que pone bajo su interpretación, y sabemos también con qué cariño el maestro Millet trabaja los programas escogidos. Así del buen número de obras que oyerónse destacóse en todas ellas una pureza sin precedentes en el estilo e interpretación.

Dirigió la primera parte el maestro Pujol, conduciendo el Orfeó el maestro Millet, en la segunda.

Intervinieron como solistas la señora Fornells, de Sayés, señorita Montserrat Salvadó, señores Gibert, Sala y Valls.

Oímos el admirable "O Magnum misterium", de Vitoria una preciosa "ens·lada", de Fletxa "La negrina", y muy interesantes obras de Juan de Encina, J. Escobar, Juan de Espinosa, Francisco de la Torre, Juan Brudien, Tomás Luis de Vitoria, unas cánticas del rey Alfonso el Sabio y, en último lugar, una selecta colección de obras de maestros catalanes contemporáneos: Millet, Sancho Marraco, Noguera, Pérez Moya, Amadeo Vives, J. B. Lambert y Antonio Nicolau.

El auditorio no se cansó de elogiar a los excelentes ejecutantes y, especialmente, a los maestros Millet y Pujol.

Humanitat 21.4.36

Focs de Bengala

LA CARABA

Dissabte a la nit, mentre enllestiem un treball urgent, la ràdio va deixar-nos oir un bell concert de música popular del segle setzè, a càrrec de l'Orfeó Català. Amb el cap a la feina, poguérem distreure una mica d'atenció, la suficient per a escoltar unes xamoses i fresques cançons de Joan de la Encina. Mireu si n'eren de reeixides aquelles cançonetes que alguna d'elles va merèixer els honors del bis enmig d'una ovació inacabable...

Ai las!... Vint-i-quatre hores més tard l'aparell —el mateix— etzivava, sorollosament, una tonada contemporània. Aquella que fa així:

«La caraba es una cosa que termina cuando acaba»...

Evidentment, entre la música de Joan de la Encina, del segle setzè i l'actualíssima del vintè, podem registrar una davallada impressionant del gust i de l'espiritualitat... Què hi farem!... Per alguna cosa el segle XVI és el del Renaixement, mentre el nostre és el del capvespre de tot de déus.

Possiblement, degué existir una certa connexió íntima entre aquell poble que cantava les corrandes castellanissimes de Joan de la Encina i els Comuners assassinats pels Austries. Com no fóra res d'estrany que entre les cançons insípides del dia i el senyoritisme axulapat hi hagués també llaços fraterns... Fet i fet, allò que aquests dies han estat fent els «señoritos» no és La Caraba?

J. M. FRANCES

17

Diario de Barcelona 21.4.36

III CONGRESO INTERNACIONAL DE MUSICOLOGÍA

XIV Festival de Música Contemporánea

RECEPCION DE CONGRESISTAS EN EL AYUNTAMIENTO

El domingo opr la noche tuvo efecto en el Ayuntamiento la recepción en honor de los participantes en el XIV Festival de la Sociedad Internacional Pro Música Contemporánea y al III Congreso de Musicología, ofrecida por el alcalde de la ciudad y el Ayuntamiento.

La fiesta se vió concurridísima. Asistieron la mayoría de los congresistas, gran número de músicos y literatos catalanes, además de otros invitados y la representación de todas las autoridades de la ciudad.

Entre los asistentes figuraban el presidente delegado de la Generalidad y el alcalde de la ciudad.

En el antedespacho de la Alcaldía, el señor Pi y Suñer dió la bienvenida a los asistentes a la fiesta.

En el salón de Ciento la orquesta de la "Associació Obrera" dió un concierto interpretando obras de Mozart, Back, Gluck, Wagner y Schubert, que merecieron el aplauso de los asistentes.

El maestro Lamote de Grignon hizo la presentación de esta orquesta, la cual fué dirigida por su maestro don Juan Pich Santamaría.

REUNION DE LA SECCION DE FOLKLORE

Abrió la sesión el maestro Francisco Pujol y seguidamente leyó la ponencia que ha trasmitido desde Madrid el maestro Joaquín Turina: "El Canto Popular Andaluz". Partiendo de su probable origen —el cántico medieval— continúa su estudio con el de las influencias recibidas principalmente la de los árabes y en el siglo XV la de los gitanos agrupados estos en dos núcleos importantes: el de Sevilla y el del barrio del Alcázar de Granada. Su aportación musical mezclada con la autoctona crea el "flamenco" nombre cuya etimología es desconocida. Sigue su exposición analizando los diferentes cantos y bailes del Sur y finaliza con las transformaciones que han sufrido algunos de ellos al tomar carta de naturaleza en tierra americana.

El maestro Pujol leyó también una carta de M. Merlier en la cual se habla del archivo folklorico de reciente formación en Atenas.

El Padre Nemesio Otaño, vasco, habla sobre el folklore gallego. Trató especialmente de infundir en el auditorio de musicológicos curiosidad para el estudio de la bella y sentimental música popular gallega, que hasta hoy continúa desconocida en su casi totalidad. Por lo explorado en su viaje de estudio puede deducirse que saldrán a luz documentos de riqueza y de belleza notabilísimos.

Julien Tierson, decano de los folkloristas de París, persona altamente representativa en el mundo musical, envia también una comunicación que trata principalmente de las influencias existentes entre los cancioneros populares de Francia y Cataluña.

La última ponencia, la del maestro Baltasar Samper, de Barcelona, versó sobre "El canto de las canciones de trabajo en Mallorca". Dió una visión muy clara del tema expuesto y su disertación fué ilustrada por dos jóvenes campesionos venidos expresamente para el Congreso, que entonaron las canciones propias de la trilla, del arado, de la siega y también de la poda de los árboles.

El distinguido auditorio quedó altamente satisfecho de esta primera sesión y hay que hacer notar que el aula de la nueva instalación del Instituto de Estudios Catalanes, resultó pequeña para dar cabida al numeroso público.

CONCIERTO DE LA BANDA MUNICIPAL

Con un lleno enorme se celebró el Concierto de la Banda Municipal siguiendo la serie de importantes actos musicales que tienen efecto estos dias con motivo del III Congreso Internacional de Musicología y el XIV Festival de la "Sociedad Internacional de Música Contemporánea".

Bajo la dirección del autor nuestra admirable Banda interpretó "Tres Movimientos Sinfónicos" del compositor catalán José María Ruera, conocido ventajosamente por haber ejecutado en otra ocasión la misma Banda la sardana "La Verge catalana". Esta vez José María Ruera presenta una obra trazada con mucho dominio de la técnica y basada sobre temas griegos con los cuales se ha identificado por completo a juzgar por los resultados obtenidos en los tres tiempos de que consta la composición.

Seguidamente se interpretó una pieza para instrumentos de metal y percusión titulada "Devise", del compositor ruso Vladimir Vogel. Es una obra interesante por el uso que hace de los elementos instrumentales que emplea y la base temática, que maneja hábilmente, y está formada por una sucesión de cinco sonidos. Consigue Vogel efectos variados que se hacen escuchar con atención.

Dirigió esta obra con su gran dominio el ilustre maestro Juan Lamote de Grignon así como también dió, como última obra del programa, una magnífica versión del poema "Dyonisiaques" de Florent Schmitt.

Al comienzo de la segunda parte fué estrenada una importante obra de Ricardo Lamote sobre el poema "Joan de l'Os" de José María de Sagarra. Está escrita para orquesta de viento, solistas y coro.

El coro es quizás el elemento de la composición que adquiere mayor interés musical. Están los fragmentos corales tratados magnificamente confiándose a ellos la parte narrativa del poema. Alternan con los coros los solistas que, bajo un declamado melódico, van expresando eficazmente las tres figuras del poema: "Joan de l'Os", "Pagesa" y "Germá Llop".

Como introducción hay una importante parte instrumental en la que la instrumentación muy llena y expresiva es una bien lograda evocación del ambiente fantástico y de natura.

En conjunto es una obra que acusa en su autor pleno dominio de la instrumentación y de los coros y una completa asimilación del carácter y ambiente del problema.

Señalaremos los fragmentos corales "Quan sortia el gegant", de mucho efecto y rusticidad; el que dice: "I ell que l'aga fa amb les dos mans", muy bello y siguiendo intensamente la expresión poética; de mucho ambiente y de intensa expresión misteriosa el fragmento: "Joan de l'Os troba la nit" y de gran efecto dramático el final con los toques de campanas.

Ricardo Lamote fué aplaudidísimo al terminar su nueva obra así como los intérpretes Mercedes Plantada, Ricardo Fusté y Conrado Giral, así como los coros que dirige el maestro Pérez Moya.

DESIGNACION DE REPRESENTANTE

La Junta para Ampliación de Estudios de Madrid, ha designado para que la represente en el Congreso Internacional de Musicología y en el Festival Internacional de Música Contemporánea, al miembro del Comité Ejecutivo de aquel Congreso por Castilla, don José Subirá.

ESTUDIO SOBRE NUEVAS GAMAS MUSICALES

Mañana, a las siete de la tarde y en el local del "Orfeó Catalá" tendrá efecto una sesión sobre las nuevas gamas musicales encontradas por el maestro Juan Molinari. El profesor Enrique Roig ha escrito un estudio sobre este nuevo hecho musical, que será leído en francés por la traductora del mismo, Mlle. Alice Chesselet, de la Schola Cantorum de París, y será ilustrada con ejemplos musicales que estarán a cargo de las artistas Luisa Bosch y Pagés, arpa, y María Vallés, piano, completándose con la audición de tres preludios originales del maestro compositor Ricardo Lamote de Grignon.

Esta sesión está dedicada a los concurrentes al XIV Festival de la Sociedad Internacional de Música Contemporánea y del III Congreso de la S. I. M., que actualmente se celebran en nuestra ciudad.

Las invitaciones para asistir a este acto pueden solicitarse en el mismo local del "Orfeó Catalá".

Correo Catalán 21.II.36

VIDA MUSICAL

XIV FESTIVAL DE MUSICA CONTEMPORANEA

Convertida estos días nuestra ciudad poco menos que en laboratorio de música, procederemos ordenadamente dando cuenta de las anunciadas manifestaciones relativas a este arte y que corresponden a los actos del XIV festival de música contemporánea simultaneados con los del Congreso de Musicologia.

El segundo concierto anunciado de aquel estuvo confiado a la Banda Municipal y efectuóse en el Palacio de Bellas Artes, el domingo por la mañana ante concurrencia exhorbitante que llenaba con exceso el vasto recinto.

Estrenóse el poema del maestro don Ricardo Lamote de Grignon "Joan de l'Os" letra de don José M. de Sagarra.

La obra es de alto vuelo y alcanza gran potencia instrumental allí donde la descripción del ambiente sitúa al auditorio.

Este la siguió con todo interés. Es su texto una "complanta" que el compositor expresa así en la parte coral de la partitura bien nutrida por cierto como en la de las voces a solo que son la esencia del argumento, especialmente la que corresponde al barítono, protagonista de la obra.

Ofrece la misma una peculiar estructura dentro de su género; y la novedad que se observa en su desarrollo en el cual demuestra su mucha maestría el autor, del todo dueño de los elementos de que se sirve, hacen necesaria más de una audición para apreciar debidamente su mérito.

El público, de todos modos, lo aplaudió con calor llamando repetidas veces al maestro Lamote de Grignon que la dirigió personalmente. La reputada soprano Mercedes Plantada, el distinguido barítono señor Fuster, y el inteligente bajo señor Giral, interpretaron felizmente su respectivo cometido; y los orfeones de "Sans "Montserrat", de Gracia, y "Schola Cantorum de Sant Miquel Arcàngel" bajo la dirección del maestro Pérez Moya, ejecutaron de un modo irreprochable los corales de tan concienzuda producción.

Los "Tres movimientos sinfónicos" del ya aplaudido maestro Ruera consiguieron mucho aplauso por su desenfado e interesante factura. "Pastoral", "Dansa" y "Nupcial" forman el tríptico que dirigió también su propio autor.

"Devisse" de Vogel, entró además en el programa. Se trata de instrumento de metal.

Liras	59'10
Francos Belgas	123'75
Francos Suizos	239'75
Dólares	7'36

Es naturalmente, una composición de pié forzado, traviesa en las sonoridades y que solo alguna vez deja un remanso a la armonía propiamente dicha.

Sin la perspicacia y hondo sentido musical del maestro don Juan Lamote de Grignon que dirigió esta obra habría resultado híbrida y enteramente desprovista de interés, dejando aparte la ejecución atildada que la prestaron los profesores de la Banda.

Terminó el concierto con un poema sinfónico de Schmitt reproducido con gran justeza de rítmos y plenitud de sonoridad bajo la batuta del ilustre director de la Banda. El número fué sumamente aplaudido.

J. B. de P.

PALAU DE LA MUSICA CATALANA

Al brillante concierto del "Orfeó Català" siguió en el "Palau" el turno de orden y primero de orquesta correspondiente a la semana de música internacional contemporánea.

Actuó la "Orquestra Pau Casals" dirigida por los maestros alemanes Hermann Scherchen, Anton von Webern y Ernest Ansermet.

De la primera parte de esta sesión sinfónica destacó por su donaire y bien hallada factura y colorido orquestal "Ariel" (música de ballet) del maestro Roberto Gerhard, elemento eficacísimo e incansable en la preparación y término del Festival que absorbe la atención de los filarmónicos barceloneses y de no pocos extranjeros.

"Präludium" y "Fuga", de E. von Bork, y después tres importantes fragmentos de "Carlos V", obra de Ernest Krenek, compositor austríaco, fueron también, muy aplaudidos. Además a los maestros Scherchen y Webern, respectivamente, que demostraron todo prestigio sobre la orquesta, sobresalió la cantatriz Leonora Meyer, dotada de hermosa y potente voz y educada en una perfecta escuela de canto.

A la excelente soprano hay que reputarla gallarda intérprete del dramatismo que entraña la citada obra del maestro Krenek; y en la última fase de la sesión acreció se todavía al presentarse en la obra "Wozzeck", asimismo de gran fuerza escénica, que se ejecutó a la buena memoria del maestro Alben Berg, también austriaco.

Ya no podemos llamarnos a engaño cuando la estructura de ciertas obras propenden a la disonancia y llegan quizá a exagerar hasta un límite extremo, la modernidad en este sentido.

De todos modos en "Wozzeck" domina feliz acento patético y sorprende el músico con arranques intensamente expresivos, que no pudo menos que elogiar el público.

Lástima que en "Violin konzert" se haga algo monótono el discurso-musical, aun cuando el distinguido violín Luis Krasner ejecutó la obra con firmeza y técnica segura, haciéndose aplaudir del auditorio. Este le llamó oportunamente al hemiciclo y festejó al maestro Ansermet a la terminación del concierto con expresivos e insistentes aplausos demostrándole como a los maestros, antes mencionados, franca simpatía.

J. B. de P.

18

Humanitat 21 Abril 1936

LA MUSICA

El III Congrés de la Societat Internacional de Musicologia i el XIV.è Festival de la Societat Internacional per la Música Contemporània

PALAU DE BELLES ARTS: PRIMER CONCERT A CARREC DE L'ORQUESTRA MUNICIPAL D'INSTRUMENTS DE VENT. -- PALAU DE LA MUSICA CATALANA: SEGON CONCERT A CARREC DE L'ORQUESTRA PAU CASALS. CONCERT DE L'ORFEO CATALA EN OBSEQUI ALS CONGRESSISTES. -- RECEPCIO DE GALA I CONCERT PER L'INSTITUT ORQUESTRAL DE L'ASSOCIACIO OBRERA DE CONCERTS A L'AJUNTAMENT DE BARCELONA

Envaït el Palau de Belles Arts per una immensa multitud, que feia gairebé impossible bellugar-se a la sala, donà començ el XIV.è festival de la Societat Internacional per a la Música Contemporània, amb el primer concert oficial, el qual, sota la direcció de l'insigne mestre Joan Lamote de Grignon, donà la nostra famosa Orquestra Municipal d'Instruments de Vent, amb el concurs dels mestres Josep M.ª Ruera, Ricard Lamote de Grignon, dels solistes Mercè Plantada, Ricard Fustè i Conrad Gi-

ROBERT GERHARD

ralt i dels Orfeons de Sants, Montserrat de Gràcia i Schola Cantòrum de Sant Miquel Arcàngel, que dirigeix el mestre Antoni Pérez Moya.

Ultra el poema simfònic ja conegut del nostre públic «Dionisíaques», del mestre Florent Schmith, integraven el programa tres estrenes interessantíssimes. La primera «Tres moviments simfònics», de Josep M.ª Ruera, basats en alguns cants de l'antiga Grècia, en general està ben construït, si bé produeix la impressió d'ésser fet de cara a una «banda», pròpiament dita. Amb tot, en la «Pastoral» hom adverteix moments d'una ben destacada dolçor i una gran honradesa en la forma de desenvolupar la instrumentació i els temes.

L'obra de Vladimir Vogel «Devise», per a instruments de metall, conté moments d'un alt interès i fins absorbeix per complet la curiositat de l'oient que, amb tot i la seva forma originalíssima, es manté dins un modernisme ben dirigit i absolutament correcte.

El gros interès del concert era per a l'estrena del gran poema de Josep Maria de Sagarra, musicat per Ricard Lamote de Grignon, amb aditament de solistes vocals i cors «Joan de l'Os, d'un abast, el qual no deixà de produir la màxima expectació per part de l'enorme auditori i de les principals autoritats musicals allí congregades.

«Joan de l'Os» guarda, per damunt de tot, una construcció perfectament, absolutament orquestral, equilibradíssima en els seus procediments totalment moderns, sempre sincers i sempre mantinguts en un pla elevat, de superació i de bon gust.

Així en l'«Evocació» passa per l'orquestra tot el paisatge amb la seva caseta blanca en un capvespre i en el transcurs del qual presenta el protagonista jove. Després, la nit al bosc quieta i misteriosa, seguida d'un moviment viu en el qual hom adverteix la presència de bruixes i gegants. Després això s'allunya lentament i el cor que canta el pas de «Joan de l'Os», amb un imminent diàleg d'aquest amb les veus i la intervenció de la pagèsa.

L'orquestra es manté sempre en el mateix pla, sense intervencions violentes, però amb paisatges plens, els quals alternen amb altres de més limitat teixit instrumental. En aquest

ERNS KRENEK

mateix pla, el cor aguanta gairebé tota l'obra amb la intervenció dels solistes, que destaquen molt encertadament els personatges.

Aquests tingueren una magistral interpretació per part de la gran cantatriu Mercè Plantada, amb la qual collaboraren els senyors Ricard Fustè i Conrad Giralt, i els orfeons de Sants, Montserrat de Gràcia i Schola Cantòrum de Sant Miquel Arcàngel, que, junt amb l'Orquestra Municipal d'Instruments de Vent, provocaren l'entusiasme que no cessà de manifestar-se i d'aplaudir-los, junt amb el seu autor, el mestre Ricard Lamote de Grignon, que dirigí la seva obra amb aquell seu encert tan personal.

Amb la formidable gentada que havia envaït el Palau de Belles Arts, aplaudiren l'obra i els seus executants el conseller de Cultura i president delegat de la Generalitat senyor Ventura Gassol, el comandant Pérez Farràs i altres autoritats, com també el president de la Societat Inter-

ALBAN BERG

nacional per a la Música Contemporània Sir Edward Dent, el mestre Fernàndez Arbós i nombrosos professors i delegats del Congrés Internacional de Musicologia i del festival.

En la resta del concert, que fou dirigit pel mestre Joan Lamote de Grignon, l'eminent mestre i els seus executants foren objecte de càlides ovacions en acabar el seu excellent i ben disposat programa.

* * *

Al Palau de la Música Catalana tingué lloc el segon dels concerts oficials d'aquest festival, que fou confiat a l'Orquestra Pau Casals. Sota la direcció del mestre Hermann Scherchen, fou interpretat «Praludium und fugue», op. 10, d'Edmund von Borck (Alemanya), i el ballet «Ariel», del nostre compositor Robert Gerhard. L'obra de Borck es manté en la correcció pròpia de la seva acusada modernitat. Amb tot, podem dir que la millor obra executada en aquest concert, fou indubtablement la del nostre Robert Gerhard. «Ariel» conté una varietat d'idees magníficament treballades, amb una orquestació rica i ben mesurada. Es tota l'obra equilibrada i sosté l'escola moderna a una alçària plena de dignitat i de noblesa que dóna de seguida la sensació de la cosa sòlida, profunda i aiençada.

No ens satisfé tant el «Concert»

WLADIMIR VOGEL

per a violí i orquestra d'Alban Berg (Austria), donada en estrena mundial. El «Concert» esmentat, acusant necessàriament el seu caire modernissim, no posseeix una base ferma i les enormes dificultats que presenta no rendeixen cap valor pràctic. El violinista senyor Louis Krasner assolí en la seva tasca magistral un èxit esclatant, ben merescut per les dificultats il·limitades que es veié precisat a salvar.

Uns fragments del drama «Carles V», d'Ernst Kreneck, ens feren conèixer l'eminent cantatriu Leonore Meyer. L'obra de Kreneck ens situa en un caire força més elevat que en les obres que fins ara havíem conegut d'aquest mestre, i la senyora Meyer, en collaboració amb l'orquestra, que dirigí el mestre Scherchen, l'avalorà amb una tasca excepcional, que va merèixer l'aprovació general de la sala.

Finalment, el mestre Ernest Ansermet dirigí l'estrena d'alguns fragments de l'òpera «Wozzeck», d'Alban Berg, que també ens fa variar notablement pel que nosaltres coneixíem d'aquest mestre. Això vol dir que no estem renyits amb la modernitat ni tenim el més petit prejudici per Alban Berg. «Wozzeck» ens sembla una obra meravellosa que voldríem oir íntegrament, i perquè així ho sentim, així ho diem, malgrat que en altres ocasions ens hagin desplagut altres obres que ja són d'un gust un xic més discutible i en tot moment inferiors a l'òpera «Wozzeck».

La senyora Leonore Meyer assolí novament un altre gran èxit, que compartí amb l'Orquestra Pau Casals i amb el mestre Ansermet.

* * *

L'Orfeó Català oferí un magnífic concert de música coral dels segles XIII, XV i XVI als components del Congrés de Musicologia i del Festival. En aquest concert interpretà un gran nombre de composicions del rei Anfons el Savi, Trebor, Escobar, Juan de Espinosa, Antoni Marlet, Juan del Encina, Francisco de la Torre, Ponce, Millàn, Pere Albert Vila, Brudieu, Alonso de Mondejar, Cererols, Flecha i Victoria. D'aquestes composicions en dirigí una part el mestre Francesc Pujol i l'altra el mestre Lluís Millet, el qual dirigí també, per a acabar, una part de cançons de l'escola catalana moderna, integrada per obres de Millet, Sancho Marraco, Noguera, Pérez Moya, Lambert, Nicolau i Vives, les quals foren totes elles aplaudidíssimes i molt especialment els mestres Millet i Pujol que foren ovacionats perllongadament en acabar el concert.

* * *

Finalment tingué lloc, la nit del diumenge, la recepció i concert a honor dels congressistes i dels festivalistes al Saló de Cent del nostre Ajuntament. El concert, a càrrec de l'Institut Orquestral de l'Associació Obrera de Concerts, fou un nou grandiós triomf per al jove mestre Joan Pic Santasusana i per als components de la seva orquestra, la qual executà, d'una manera acabadíssima, «Andante de la Cassation», de Mozart; «Aria de la Suite en re», de J. Bach; «Obertura d'Iphigenie in Aulis», de Gluck-Wagner, i com a obsequi, diversos fragments de «Rosamunda», de Schubert.

Tant el conseller de Cultura, senyor Ventura Gassol, que assistí a l'acte en representació del Govern de la Generalitat, com l'alcalde senyor Pi i Sunyer, i amb ells el president de la Societat Internacional per a la Música Contemporània, Sir Edward Dent, i els professors mestre Scherchen, Kroyen, Masson i altres delegats del Congrés, tingueren frases de sincer entusiasme per al mestre Pic Santasusana i per a la seva orquestra i, en felicitar-lo efusivament, l'encoratjaren a seguir endavant la seva gran obra al front de l'Institut Orquestral de l'Associació Obrera.

Féu la presentació de l'institut el mestre Joan Lamote de Grignon en un breu parlament, que fou així mateix subratllat amb grans aplaudiments.

En acabar el concert, els invitats foren obsequiats amb un esplèndid lonx. La festa s'allargà fins a mitja nit i en sortiren molt satisfeta la nombrosa i selectíssima concurrència.

CAMIL OLIVERAS

S'ha celebrat la primera sessió del Congrés Internacional de Musicologia, el qual obtingué gran èxit

Ahir, a la tarda, va tenir lloc la primera sessió del Congrés Internacional de Musicologia, que ve celebrant-se a la nostra ciutat.

L'acte tingué lloc a la nova aula de l'Institut d'Estudis Catalans, que resultà insuficient per a encabir el gran nombre de congressistes i públic que s'hi congregà.

L'auditori quedà altament satisfet d'aquesta sessió, en la qual es tractà de Folk-lore.

El mestre Francesc Pujol, com a president, obrí la sessió, i tot seguit llegeix la Ponència que ha tramès des de Madrid el mestre Joaquim Turina: «El Canto Popular Andaluz». Partint del seu probable origen, —el cant litúrgic medieval— va desenvolupant el seu estudi amb el de les influències rebudes, principalment la dels àrabs, i en el segle XV la dels gitanos, agrupats aquests en dos nuclis importants: el de Sevilla i el del barri de l'Alcàzar de Granada. La seva aportació musical barrejada amb l'autòctona crea el «flamenc», nom l'etimologia del qual desconeixem. Segueix la seva exposició, analitzant els diferents cants i balls del Sud, i finalitza amb les transformacions que sofreixen algunes danses cam la Guajira i el Tango en prendre carta de ciutadania en terra americana.

El mestre Pujol també llegeix una lletre de Madame Merlier que parla de l'arxiu folk-lòric de recent formació a Atenes.

El Pare Nemesi Otaño, basc, parla sobre el «Folklore Gallego». La seva exposició ha estat al mateix temps que documentada, molt fluida per la facilitat de verb de què ha fet gala el seu autor. Sobretot ha tractat d'infondre a l'auditori de musicòlegs curiositat per a l'estudi de la bella i sentimental música popular gallega, que encara roman desconeguda en la seva quasi totalitat; pel poc camp explorat en el seu viatge d'estudi, pot deduir-se que n'eixiran documents de riquesa i de bellesa ben notables.

Julien Tierson, degà dels flokloristes de París, persona altament representativa en el món musical, envia també la seva comunicació que tracta principalment de les influències existents entre els cançoners populars de França i de Catalunya. Dóna dades precises i exemples vius d'aquestes influències.

L'última ponència ha estat la del mestre Baltasar Samper, de Barcelona, el qual ha estudiat «El cant de les cançons de treballada a Mallorca». Ha donat una visió molt clara del tema exposat fent comprendre la característica d'aquestes cançons que el pagès mallorquí necessita cantar per a treballar la terra; acció i cançó apareixen en elles tan lligades, que resulta extraordinàriament difícil separar una manifestació de l'altra, extrem que ha comentat amb algunes anècdotes molt curioses. La dissertació del mestre Samper ha tingut un atractiu de cosa viva molt ben pensat: per a illustrar la seva exposició ha portat dos joves pagesos vinguts expressament pel Congrés els quals — malgrat la dificultat esmentada d'haver de cantar sense treballar —, han entonat les cançons pròpies de batre, de llaurar (aquesta composta de notes llargues i to melangiós), la de segar i la d'esporgar els arbres. Per a fer notar que encara que cada cançó té una essència melòdica i cadencial pròpia, però que cada cop que es canta llurs girs melòdics prenen un caire d'improvisació. El mestre Samper ha fet cantar cada una d'aquestes cançons pels dos cantaires successivament.

Recepció i Concert ofert per l'Ajuntament de Barcelona als congressistes i delegats al Festival de la Societat Internacional per a la Música Contemporània amb assistència del conseller de Cultura de la Generalitat senyor Ventura Gassol, de l'alcalde senyor Pi i Sunyer i del president de la S. I. M. C. Sir Edward Dent. L'orquestra de l'Associació Obrera de Concerts sota la direcció del seu mestre Joan Pich Santasusana

La Vanguardia 21.11.36

EL CONGRESO DE MUSICOLOGIA

El festival de la S. I. M. C.

La Banda Municipal

Barcelona, no sin haber tenido que disputar tal honor a alguna poderosa nación, ha sido designada, como nadie ignora, para la celebración del XIV Festival de la Sociedad Internacional de Música Contemporánea, institución que tiene por principal objeto la propaganda de las más recientes producciones artísticas de los diversos países asociados, entre los cuales se encuentra España.

Aparte el acto inaugural, celebrado con toda solemnidad en la Generalidad, acto del que dimos oportuna cuenta, la iniciación de las manifestaciones constitutivas del Festival estuvo a cargo de la Banda Municipal, que el domingo, por la mañana, dió, en el Palacio de Bellas Artes, un concierto cuyo programa, excepción hecha del poema sinfónico de Florent Schmitt, «Dionisíacas», que ya hoy va pareciendo de absoluta inocencia, estaba formado con obras rigurosamente inéditas: «Tres movimientos sinfónicos», de José María Ruera; «Devise», del moscovita Wladimir Vogel, y el poema «Joan de l'Os», de Ricardo Lamote de Grignon.

De las tres obras nuevas, esta última, escrita para banda, voces solistas y coro, es la de mayores proporciones, tanto, que acaso al final se sintiera el auditorio un poco fatigado.

Al inspirarse musicalmente en el poema de José María de Sagarra, Ricardo Lamote ha procurado dar a los temas un carácter adecuado al de los personajes que expresan y comentan.

Ricardo Lamote, compositor que, no obstante su juventud, se encuentra ya en plena madurez técnica, y a quien la inspiración no suele mostrársele esquiva, evidencia en «Joan de l'Os» todas sus posibilidades y convence por la maestría con que maneja las voces y los instrumentos.

La obra tiene momentos de gran elevación, y en el periodo postrero hubiera producido más profunda impresión, si el largo discurso musical que le precede no determinara, como antes decimos, cierto cansancio en el oyente.

Bajo la experta dirección del autor, cariñosamente ovacionado, la soprano Mercedes Plantada, el barítono Ricardo Fusté, el bajo Conrado Giralt, los orfeones de Sans, Montserrat y «Schola Cantorum de Sant Miquel Arcàngel» y la Banda Municipal ejecutaron el poema espléndidamente, siendo largamente aplaudidos.

En los «Tres movimientos sinfónicos» —«Pastoral», «Danza» y «Nupcial»—, José María Ruera muestra más vigor constructivo que vuelos ideológicos; pero no desciende del plano a que se remontó con otras composiciones.

En cuanto a la «Devise», de Wladimir Vogel, escrita para instrumentos de metal y percusión, si no otra cosa, resulta interesante por sus combinaciones polifónicas.

Las obras de Ruera y Vogel, así como la de Schmitt, dieron ocasión a la Banda Municipal para poner de relieve, una vez más, las cualidades que siempre despiertan la admiración de los auditorios, y que el de este concierto, auditorio formado por muchos miles de personas, apreció debidamente.

El maestro don Juan Lamote de Grignon dirigió con el talento, la eficacia y la autoridad que en él son habituales. Fué, como los profesores de la Banda, ruidosamente aplaudido.

Primer concierto de orquesta

Apenas sin reposar, el cronista hubo de trasladarse desde Bellas Artes al «Palau», donde también anteayer, por la tarde, se celebró el primero de los conciertos orquestales que comprende el Festival de la S. I. M. C.

Representaban en este concierto, Edmund von Borck, con un «Preludio y fuga», a Alemania; Roberto Gerhard, con «Ariel», música de «ballet», a Cataluña, y Ernst Krenek, con tres fragmentos del drama musical «Carlos V», y Alban Berg, con el «Violinkoncert», y tres páginas de la ópera «Wozzeck», a Austria.

El «Preludio y fuga», de Borck, pese a sus modernizaciones, no deja de estar animado por cierto espíritu escolástico, y revela en el joven compositor de Breslau un pleno dominio del arte del contrapunto y de la fuga.

Según las acotaciones del programa, el «Ariel» de Roberto Gerhard es una composición de carácter sinfónico, concebida para servir de acompañamiento a un poema de danza. Ariel, el silfo de «La tempestad», de Shakespeare», es el protagonista de la acción coreográfica imaginada.

Gerhard ha vencido las dificultades que ofrece la música de «ballet», y ha escrito una obra realmente original. Como otras veces, Gerhard, aprovechado discípulo de Schönberg, se manifiesta compositor que sabe desarrollar su pensamiento con admirable seguridad, y cuya habilidad técnica no podría ser puesta en duda.

Obra y autor fueron aplaudidísimos.

Los fragmentos del drama con música «Carlos V», de Kreneck, despertaron el deseo, por la robustez y el vigor de su composición, de conocer la obra total. Tal vez en ellos se adviertan influencias wagnerianas y aun de Paul Dukas; mas estas influencias no restan méritos a la orquestación, muy representativa y muy en consonancia con los sentimientos a que se ajustan.

Requerido al hemiciclo, el autor recogió calurosos aplausos, compartidos con la soprano Leonor Meyer, admirable intérprete, por los expresivos acentos de su timbrada voz, de la parte lírica.

Como homenaje a la memoria de Alban Berg, que el 24 de diciembre último dejó de existir en Viena, su país natal, fueron ejecutados el «Concierto para violín y orquesta», composición hasta ahora totalmente inédita, y unos fragmentos de la ópera «Wozzed».

«Wozzed» es, tal vez, al obra más característica de Alban Berg. Discípulo devotísimo de Arnold Schönberg, Berg era uno de los compositores más fanáticos de la atonalidad. «Wozzed», al ser estrenado en la Opera de Viena, mereció elogios de algunos, que encontraban la música llena de audacias geniales, mientras otros la consideraban como un tejido de cacofonías.

Alban Berg tomó para texto de su obra, no el libreto de algún escritor contemporáneo, que hubiera podido resultar demasiado o muy poco revolucionario, sino el drama de un «apóstol» de hacía cien años: Georg Büchner, cuya popularidad habían reverdecido unas representaciones de su «Muerte de Danton».

La música de «Wozzed»—por lo menos los fragmentos anteayer ejecutados—es de incontestable color, de una rudeza que impresiona vivamente. Desde luego, más vivamente que el «Violinkoncert», cuyas agrias sonoridades, que rompen deliberadamente con la milenaria tradición representada por Rameau y Mozart, Bach y Beethoven, cuesta no poco trabajo aceptar.

En «Wozzed», la soprano Leonor Meyer volvió a lucir su voz fuertemente expresiva, y en el «Concierto para violín y orquesta», Luis Krasner, venciendo sin esfuerzo aparente las enormes dificultades de la parte encomendada al instrumento concertista, se hizo aclamar como violinista de técnica sorprendente y extraordinaria musicalidad.

La labor realizada en todo momento por la Orquesta Pablo Casals contribuyó a mantener muy alto el nivel artístico del concierto.

El maestro Hermann Scherchen dirigió el «Preludio y fuga», de Borck; «Ariel», de Gerhard, y el «Concierto», de Alban Berg. De dirigir la obra de Krenek y los fragmentos de «Wozzed», se encargó Ernesto Ansermet. Ambos maestros condujeron la orquesta con precisión y claridad, subrayando el carácter y rasgos esenciales de la música interpretada.

La concurrencia les festejó sincera y efusivamente.

Antón von Webern, que debía dirigir el «Carlos V», de Krenek, no pudo hacerlo, por repentina indisposición. Le substituyó, como ya se desprende de lo escrito más arriba, el maestro Ansermet, cuya actuación en el Liceo, hace unos años, no había olvidado el público de Barcelona.

Recepción en el Ayuntamiento

Por la noche, se celebró en el Ayuntamiento la recepción en honor de los participantes y asistentes al XIV Festival de la Sociedad Internacional pro música contemporánea y al III Congreso de Musicología, ofrecido por el alcalde de la ciudad y el Ayuntamiento.

La fiesta, que alcanzó gran brillantez, se vio concurridísima. Asistieron la mayoría de los congresistas, gran número de músicos y lite-

La Veu de Catalunya 21.4.36. 19

INAUGURACIO DEL CONGRES INTERNACIONAL DE MUSICA

Diumenge, a dos quarts de set de la tarda, i tal com s'havia anunciat, tingué lloc al Saló de Sessions del Palau de la Generalitat, l'acte inaugural del III Congrés Internacional de Musicologia, i dels festivals de Música Contemporània.

Ultra el nombrós públic que ocupava totalment el Saló de Sessions, i emplenava gairebé tot el Pati dels Tarongers, hi assistien representacions d'arreu d'Europa. Entre elles el professor Gajard, de Solesmes; Sachs, de París; Aloys Mooser de Ginebra; Geordiades, d'Atenes; Gestenberg, de Colònia; Bukofzer, de Basilea; senyoreta Dra. Luin, de Roma; Mme. Souza Pedroso, de Lisboa; mestre Santiago Kastner, de Lisboa; Mathies, d'Estrasburg; Egon Vellez, de Viena; J. B. Trenc, de Cambridge; Rudolf Kokai, de Budapest; Yeppsen, de Copenhaguen; Besseler, de Heidelberg; Huber, de Munic; Haraszti, de París; Cherbuliez de Zuric; P. Gregory Sunyol en representació dels pares Benedictins de Montserrat; Johuer, en representació dels Pares Dominicans de Beuron; P. Mauer Sabragolles; Fereller, de Fridburg; Engel de Konigsberg; Handschin de Basilea; Kosch, de Viena; Josep Subirà, de Madrid; Juan José, de Burgos; P. José Antonio Donostia, de Navarra; P. Nemesi Otaño, de Guipúscoa; Joan M. Thomàs, de Mallorca. El President de la Generalitat obrí l'acte i tot seguit parlà M. Dent, President de la Societat de Música Contemporània i de la S. I. de Musicologia. Digué que era un honor per ell representar les dues societats esmentades al Congrés, i donà les gràcies per l'acolliment entusiasta amb què els ha honorat Barcelona. Afeg' que és un honor venir a Espanya, i féu l'elogi del folklore català i espanyol, del qual digué que és desconegut per restar al fons de les biblioteques. Explicà la importància que té apuntar la música vella amb la moderna i afirmà que les joves generacions han de pensar que no es pot comprendre la segona sense la primera. Després de manifestar que les societats que representa són lliures de tota mena de convicció política, féu l'elogi de la sardana i regracià el Govern de la Generalitat per les atencions que ha tingut amb ells.

A continuació féu ús de la paraula el representant de la Societat Francesa de Musicologia, M. Masson. Diu que des de petit tenia la ilusió de venir a Barcelona, i que aquell desig de jove s'ha convertit avui en una realitat. Elogià la capital catalana, que diu que s'assembla a algunes viles de Provença. Parlà de l'interès que té el tercer Congrés que avui es celebra i després d'agrair totes les atencions de què han estat objecte per part de les autoritats i de la Generalitat, acabà dient que la música és el darrer refugi de les ànimes sensibles.

Després parlà el representant de la Societat Alemany de Musicologia Mr. Kroyer, el qual, després d'elogiar la cultura catalana i espanyola, parlà de la música i de la seva influència en la cultura dels pobles.

Seguidament adreçà la paraula als reunits el mestre Pau Casals. Donà la benvinguda als membres del Consell i assistents, i seguidament passà a regraciar el Govern de la Generalitat per les facilitats donades per a la celebració a Barcelona d'aquest Congrés.

Ricard de Urueta, director general de Belles Arts, digué que la música espanyola fins abans de la República havia estat molt negligiada; però que el Ministre d'Instrucció Pública, Sr. Marcellí Domingo, ha posat sempre una gran part de les seves activitas al millorament d'aquest art.

Féu un elogi de l'art, i especialment de la música, i posà de relleu la seva estima a totes les regions espanyoles i especialment a Catalunya. Es referí a les notícies falses que circulen per l'estranger, i pregà els presents que després del Congrés es facin càrres de llur falsedat.

A continuació féu ús de la paraula el Conseller de Cultura, senyor Ventura Gassol, el qual glossà en paraules del més fervid entusiasme la significació del Congrés i donà una cordial benvinguda als Congressistes.

El President de la Generalitat, acabat el discurs del senyor Gassol, digué: com a President de la Generalitat de Catalunya, i en representació del President de la República declaro obert el Congrés Internacional de Musicologia i els Festivals Internacionals de Música Contemporània.

Al Pati dels Tarongers l'Orfeó Gracienc executà diverses composicions, que foren escoltades pel President de la Generalitat i de tots els concurrents a l'acte que s'acabava de celebrar.

CONCERT

Palau de la Música Catalana. — Les tasques del Congrés de la Societat Internacional de Musicologia que té lloc actualment a la nostra ciutat, començaren, pot dir-se, amb el concert que prepara, que organitzà l'«Orfeó Català». La nostra ben popular entitat coral dedicà la seva importantíssima sessió a la polifonia hispànica profana i religiosa dels segles catorzè, quinzè i setzè i a la moderna escola coral catalana. Ofrenà, doncs, una síntesi intelligent, completa, de la música coral, de la polifonia hispànica religiosa i profana. I escoltàrem Cantigues del Rei Anfós el Savi i produccions de Trebor, J. Escobar, J. de Espinosa, Antoni Marlet, J. del Encina A. de Mondéjar, F. de la Torre, J. Ponce, Millàn, Pere Albert Vila, Joan Brudieu, Joan Cererols, Mateu Fletxa, T. Ll. de Victòria, Millet, J Sancho Marraco, Antoni Noguera, A. Pérez Moya, J. B. Lambert Amadeu Vives i Antoni Nicolau. Es cantaren, oi més, dues obres d'autors desconeguts dels segles quinzè i setzè.

I hom endevina, doncs, l'interès, la importància del concert amb el qual començà les seves tasques l'actual Congrés barceloní de Musicologia. I és fàcil també d'endevinar l'alta valor que tingué, la sessió que comentem, per als erudits, per als musicòlegs estrangers que honoren aquests dies la ciutat nostra. I ens consta que restaren meravellats i que parlaren amb entusiasme de les execucions modèliques del nostre Orfeó Català i del bell sentit que representa, entre nosaltres, l'actuació de la ben popular entitat coral.

Oint la música vella que queda ja esmentada, pensàvem, una vegada més, que el nostre passat musical és, tanmateix, ben interessant, ben important. Concretant-nos a Catalunya, cal, en veritat (com ja va fent lúcidament, amorosament, el nostre Institut d'Estudis Catalans) publicar tot el que es trobi dels nostres músics, per tal que el món pugui en fi saber que, ultra els vells compositors flamencs, italians, anglesos, etc., hi hagué, també, grans mestres catalans. Afirmem, sovint, que ens manca una tradició, que no tenim clàssics. Però la nostra queixa és, tal volta, una mica exagerada.

El programa del concert que organitzà l'Orfeó Català constà de tres parts. La primera fou consagrada als músics del dos-cents, del tres-cents, del quatre-cents i del cinc-cents; la segona fou dedicada, principalment, a la música cinccentista i, a la darrera part, s'interpretaren produccions modernes dels nostres músics.

La primera part del programa, que començà amb una bella Cantiga del Rei Anfós el Savi i terminà amb una «Pastorela» d'un autor desconegut del segle quinzè, fou preparada i dirigida pel mestre Francesc Pujol. I les pàgines senzillament admirables, senyorívoles, de Trebor, Escobar, Espinosa, J. del Encina, Ponce i Millàn, sorgiren plenes de vida. Algunes hagueren de repetir-se. Entre les obres repetides, recordem, per exemple, la cançó «¡Ay triste, que vengo vencido de amor», de J. del Encina. Obra exquisida, elegant, clarament popular, que ens sembla ben representativa de l'art profà, galant, dels nostre segle setzè. Però el que diem de la cançó citada d'Encina, pot dir-se de les pàgines també admirables, suggestives, d'Escobar, Millàn, etc. Hom diria que la grolleria de certa música de l'hora actual no existia «aleshores».

Solament elogis mereixen, també, les obres religioses d'A. Marlet i de F. de la Torre, que dirigí el mestre Pujol. Les obres dels músics esmentats són sentidíssimes, elevades.

Les obres de la primera part del programa foren ben cantades per l'Orfeó Català (cantà la Cantiga d'Anfós el Savi i «Si'm leví un bon matí», d'autor desconegut) i pels ja ben aplaudits solistes senyora Fornells, senyoreta Salvador i senyors Gibert, Cubí, Sala López i Valls. I tot fou intelligentment, acuradament preparat i dirigit per l'incansable mestre Francesc Pujol.

A la segona part del programa (que fou ja dirigida, com també la tercera part, pel mestre Lluís Millet) hi havia una cantiga admirable d'Anfós el Savi i pàgines sempre belles dels nostres vells músics Pere Albert Vila, Joan Brudieu (que cal ja considerar català), Joan Cererols i Mateu Fletxa. I el mestre Millet dirigí també el responsori «Caligaverunt oculi mei» i el motet «O Magnum Mysterium» de Victòria.

El lloc ens manca per a parlar de la importància, del valor, de l'alt sentit de la segona part esmentada. Però, després d'oir-la hom pot afirmar, amb orgull, que els nostres vells polifonistes (així en tractar-se de música religiosa com de música profana) no pallideixen pas al costat dels grans músics, també vells, d'altres països. I cal proclamar-ho rodonament.

Que dir, si no, del misticisme impressionant de Victòria o dels nostres grans músics J. Cererols i P. A. Vila, de l'humorisme del nostre Mateu Fletxa o de la delicadesa, de l'elegància absolutament senyorívola dels madrigals de Brudieu, amb lletra d'Ausiàs Marc!

Els cantaires de l'Orfeó Català interpretaren com ells saben ferho les pàgines valuosíssimes dels músics ja citats, i el mestre Millet ho dirigí tot amb el seu entusiasme ja ben conegut. I tot això amb sorprenent perfecció.

Ens embadalírem, després, amb les produccions dels nostres músics i la «Sesta», per exemple, de Noguera; «Quin fred», la troballa d'Antoni Pérez Moya; «Canta i vola que fa sol» i «Oda a la mar llunyana», de l'enyorat Amadeu Vives; i les obres mestres d'Antoni Nicolau: «La Mare de Déu» i «Divendres Sant», tot fou de bell nou aplaudit. I cal fer constar que els «soli» del «Divendres Sant» foren cantats per la senyora Fornells, per la senyoreta Roca i els senyors Torra i Crespo.

I hom inaugurà dignament, intelligentment, les tasques del Congrés actual de la Societat Internacional de Musicologia.

F. LL.

La Vanguardia 21.4.36

Reunión de la Sección de Folklore

Se celebró ayer la primera reunión de la sección II (Folklore) del Congreso de Musicología.

Abrió la sesión el maestro Francisco Pujol, y seguidamente leyó la ponencia que ha transmitido desde Madrid el maestro Joaquín Turina: «El canto popular andaluz». Partiendo de su probable origen—el cántico litúrgico medieval—, fué desenvolviendo su estudio con el de las influencias recibidas principalmente: la de los árabes, y en el siglo XV la de los gitanos, agrupados éstos en dos núcleos importantes: el de Sevilla y el del barrio del Alcázar de Granada. Su aportación musical, mezclada con la autoctona, crea el «flamenco», nombre cuya etimología es desconocida.

El maestro Pujol leyó también una carta de M. Merlie, en la cual se habla del archivo folklórico de reciente formación en Atenas.

El padre Nemesio Otaño, vasco, habló sobre el folklore gallego.

Julien Tierson, decano de los folkloristas de París, envió una comunicación que trata principalmente de las influencias existentes entre las canciones populares de Francia y Cataluña.

La última ponencia, la del maestro Baltasar Samper, de Barcelona, versó sobre «El canto de las canciones de trabajo en Mallorca.

Para ilustrar la exposición, dos jóvenes campesinos venidos expresamente al Congreso, entonaron las canciones propias de la trilla, del labrar, de la siega y también la de podar los árboles.

El auditorio quedó altamente satisfecho de esta primera sesión.

Fiesta de danzas populares

Uno de los actos más importantes dedicado a los asistentes al III Congreso de Musicología y al XIV Festival de Música contemporánea será la «Gran Fiesta de danzas populares», que tendrá efecto el próximo sábado, día 25, a las cuatro y media de la tarde, en la plaza del Pueblo Español de Montjuich.

Difícilmente será posible reunir otra vez una suma de elementos tan importantes y variados como los que tomarán parte en esta fiesta, la organización de la cual ha costado un gran esfuerzo y un trabajo considerable.

Como anticipación del programa, y para formar idea de la importancia de esta magna fiesta, sólo es necesario tener en cuenta que tomarán parte la «Colla Nova de Els Xiquets de Valls», formada por un conjunto de un centenar de hombres, que harán los más arriesgados castillos, entre ellos el llamado «Quatre de vuit», que es el más difícil y que tan sólo hacen en circunstancias especiales.

De la misma ciudad de Valls vendrá el grupo de la «Moixiganga», que efectuará alguno de sus típicos cuadros de la pasión.

De Montblanch vendrá la «Colla Joventut» del «Ball de Bastons», que presentará unos cuantos bailes de dicha ciudad, los cuales se caracterizan por la valentía, la fuerza y la habilidad en el difícil manejo de los bastones.

Contrastando con estas típicas muestras de la fortaleza de la raza, el «Esbart Catalá de Dansaires», el «Esbart Folklore de Catalunya» y el «Esbart Montserrat» formado cada uno de ellos por doce parejas de mujeres y hombres, ejecutarán algunas de las más señoriales danzas populares de nuestra tierra, que pueden exhibirse como modelo de distinción, dentro del género.

Uno de los mayores atractivos de esta fiesta será la presentación de un nutrido grupo de danzarines vascos que, junto con la banda de «Chistularis» (tocadores de caramillo), oficiales de San Sebastián, el Ayuntamiento de aquella ciudad y la Diputación de Guipúzcoa han tenido la gentileza de enviar en obsequio a nuestra ciudad y a los actos musicales que en ella se están realizando. Este grupo de danzarines del país vasco ejecutará algunas de las más bellas danzas de Vizcaya, de Guipúzcoa y de Baztan. Los «chistularis» ejecutarán algunas de sus más características obras.

A todo esto todavía es necesario añadir el conjunto de danzas y comparsas conocidas con el nombre de «La Patum», propio de la ciudad de Berga, el Ayuntamiento de la cual ha querido también contribuir graciosamente a esta fiesta, enviando a Barcelona su típica manifestación folklórica, indudablemente una de las más importantes de Europa en la actualidad.

La fiesta finalizará con la exhibición de «La Patum», a fin de que coincida con el obscurecer al final de esta exhibición, con su derroche de fuego que lanzan los «diablos plens» a los cuales esta vez se unirán todas las «collas» y grupos que integran el festival.

Es inútil decir cómo es esperada esta manifestación folklórica, a la cual, además de los congresistas en honor de los cuales se celebra, podrá asistir el público de nuestra ciudad, mediante el pago de un derecho de entrada y de asiento. El Comité organizador ha debido tomar esta decisión de permitir el acceso al público, atendiendo las innumerables peticiones que le han sido hechas por las personas a las cuales esta fiesta despierta el más vivo interés.

Estudio sobre nuevas gamas musicales

Mañana, miércoles, a las siete de la tarde, en el local del «Orfeó Catalá», tendrá efecto una sesión sobre las nuevas gamas musicales encontradas por el maestro Juan Molinari. El profesor Enrique Roig ha escrito un estudio sobre este nuevo hecho musical, que será leído en francés por la traductora del mismo, Mlle. Alice Chesselet, de la Schola Cantorum de París, será ilustrada con ejemplos musicales que estarán a cargo de las artistas Luisa Bosch y Pagés, arpa y María Vallés, piano, completándose con la audición de tres preludios, originales del maestro compositor Ricardo Lamote de Grignon.

Esta sesión es dedicada a los concurrentes al XIV Festival de la Sociedad Internacional de Música Contemporánea y del III Congreso de la S. I. M., que actualmente se celebran en nuestra ciudad.

Las invitaciones para asistir a este acto, pueden solicitarse en el mismo local del Orfeó Catalá.

Una delegación

La Junta para Ampliación de Estudios, de Madrid, ha designado para que la represente en el Congreso Internacional de Musicología y el Festival Internacional de Música Contemporánea, el miembro del Comité Ejecutivo de aquel Congreso, por Castilla, don José Subirá.

Programa de excursiones

Con motivo del XIV festival de la S. M. I. C. y el III Congreso de la S. I. M. se ha organizado el siguiente programa de excursiones con el fin de que las personalidades que se encuentran en Barcelona con ocasión de estos actos puedan conocer lo más notable de Cataluña desde el punto de vista turístico y arqueológico.

Miércoles, día 22. Excursión en autocar a la Costa Brava.

Viernes, día 24: Excursión en autocar a Montserrat.

Sábado, día 25. Excursión en autocar a Sitges.

Domingo, día 26. Excursión en autocar a Tarragona y Poblet.

Desde el 27 al 30. Excursión a la Isla de Mallorca.

Pueden tomar parte en estas excursiones todos los que lo deseen inscribiéndose en las oficinas del Festival: Salón de descanso del Palau de la Música Catalana.

La ópera «Una cosa rara»

Ha despertado gran interés la representación de la ópera «Una cosa rara, ossia bellezza ed onestá», del maestro valenciano de fines del siglo XVIII Vicente Martín y Soler que el grupo «amateur» del «Junior F. C.», con la cooperación de la orquesta clásica de Barcelona, y bajo la dirección del maestro José Sabater, dará hoy, martes, en sesión de gala, en el teatro Tívoli. — Esta obra, estrenada en Viena el año 1786 y en Barcelona en 1790, obtuvo en aquel tiempo un éxito extraordinario, que aumentó la popularidad de su autor incluso, sobre la del propio Mozart. Una de las cosas que llaman más la atención en esta obra, es cómo en diversos momentos Martín y Soler, utilizó temas populares valencianos y andaluces como base de la composición y aún de una forma más clara en los «ballets» y cantos del último acto, que resultan muy típicos de aquellas regiones. Cuanto antecede, junto con el valor de la partitura, llena de vida y de gracia, hacen esperar un gran éxito en la representación, dada con motivo del III Congreso de la Sociedad Internacional de Musicología.

El Matí 21-II-36

20

III Congrés Internacional de Musicologia i XIV Festival de la S. I. M. C.

Concert per l'Orfeó Català

Formant part dels actes del III Congrés de la S. I. M., o sia Societat Internacional de Musicologia, dissabte passat, a la tarda, al P. de la M. C., l'Orfeó Català celebrà un notable concert que fou una exposició de música coral espanyola antiga, al costat d'una mostra de la moderna escola coral catalana.

La primera part, dedicada gairebé exclusivament a música per a veus soles, algun cop acompanyades per viola i violoncel, fou dirigida pel mestre Francesc Pujol. La resta del concert ho fou pel mestre Millet.

Sentírem des d'unes «Cantigas» del rei Alfons el Savi, que havien estat traduïdes al català pel canonge Dr. Llovera, fins a unes composicions del gran Tomàs Lluís de Victòria. En resum, recorreguérem tres o quatre segles de música espanyola.

Es clar que en tot això, que comprengué un gran nombre d'exemples, no podia haver-hi una gran varietat d'estils ni de formes, però la sessió, pel seu interès històric i per l'excellent preparació que havia tingut, fou molt del grat del públic. Es clar també que hom havia triat, en general, composicions que es destaquessin per llur vàlua artística, i no pas per simples mostres d'arqueologia musical. Les castellanes, amb poques excepcions, com les de les «Cantigas» esmentades, foren cantades en castellà. S'hi mostraven també alguns compositors catalans, com el famós Brudieu, amb el seu «Lir entre cards», amb text d'Auziàs March, i una «ensalada» «La negrina», de Mateu Fletxa, senior, escrita en una pintoresca barreja d'idiomes, que formaven part de la segona part del programa, on gairebé tot eren obres per a cor mixt. L'esmentat madrigal de Brudieu no era pas dins el repertori de l'Orfeó Català, i presentava una nota ben destacada dins aqueix programa que tot madrigalejava.

Causaren especialment bona impressió les dues obres de Juan del Encina, ja del segle XVI, una per a tres veus i una altra per a sopran amb altres dues veus instrumentals. «Las mis penas, madre», de J. Escobar, mestre de la catedral de Sevilla, és un exquisit quartet vocal, que cantaren amb singular justesa i bon gust les senyores Fornells i Salvadors i els senyors Gibert i Cubí. També fou interessant la balada de Trebor (segle XIV) «En soumillant», escrita en llenguatge trobadoresc i cantada amb encert per la senyora Fornells de Sayós.

No sabríem deixar el Villancet de la Passió, de Joan Cererols, mestre de l'Escolania de Montserrat, molt ben treballat i ple de caràcter. Dins el model de la polifonia clàssica religiosa, cal esmentar el motet per a cor d'homes «O crux, ave, spes unica», del famós organista Pere Albert Vila, considerat el compositor més illustre de l'escola catalana del seu temps, que és el del gran desenvolupament del gènere vocal polifònic.

Quan, al final d'aquesta secció, sentírem el responsori «Caligaverunt oculi mei» i el motet «O magnum mysterium», de Victòria, el cor se'ns eixamplà. Havíem sortit dels motlles medievals per entrar de ple en un renaixement musical que, malauradament per a Espanya, es cenyí a aquell segle setzè i al següent, però que ha deixat a través de tots els temps una llum ben albiradora per damunt de tots els gèneres i escoles. Amb Victòria sentim pontificar la forma clàssica de la polifonia vocal, però ja dins d'una inspiració completament lliure i senyora del treball de composició. El sentit dramàtic de les frases dins la contenció que el gènere imposa és quelcom que ha de sorprendre sempre tot oient de bona orella i de bon sentit. L'Orfeó Català cantà aquestes dues grans obres admirablement.

Ja hem dit que una part final era dedicada a la moderna escola coral catalana, la qual era representada pels mestres Millet, Sancho Marraco, Antoni Noguera, Pérez Moya, Lambert, Vives i Nicolau. Hi havia, doncs, un bon nombre d'autors representats, per bé que no ens atreviríem a dir que hi fossin tots els principals. En Morera, per exemple, no hi hauria fet cap mal paper, ans tot el contrari.

Totes les obres foren molt ben interpretades, amb aquella pulcritud que és habitual de l'Orfeó Català i de la batuta del seu director. Mereixen també molts aplaudiments tots els solistes vocals, elements del propi Orfeó, que posaren tota llur voluntat i una ànima de bon artista a proposar aqueix singular programa, que tant plagué a la molt nombrosa concurrència que assistí al concert.

La vetllada, que era molt extensa, s'acabà a una hora molt avançada de la nit, massa avançada certament. Fou així

OBERON

una de tantes manifestacions de la malura social que patim, que ha denunciat recentment la Societat d'Higiene de Catalunya, i que ens fa aparèixer com un poble de noctàmbuls. Hauríem volgut conèixer sobre aquest punt l'opinió dels illustres musicòlegs que assistiren a la festa, i que altrament degueren quedar-ne encisats, especialment aquells de l'Europa central, on els concerts s'acaben a l'hora que a Barcelona es comencen.

El Matí 26.11.36

III Congrés Internacional de Musicologia i XIV Festival de la S. I. M. C.

La música cortisana en el III Congrés de la Societat Internacional de Musicologia

UN dels detalls més amables del programa del Tercer Congrés de la Societat Internacional de Musicologia és de fer assequible al públic de concerts la música antiga. En l'esperit del públic la música antiga requereix del qui l'escolta una erudició que no està a l'abast de tothom El Tercer Congrés de Musicologia ha vingut a demostrar que aquest concepte que la majoria del públic s'ha format de la música antiga, és fals. Si bé la musicologia és un estudi rigorosament científic, no hem d'oblidar que la música en totes les èpoques ha estat l'art delicat i subtil creat per a delectar. Al cost dels tractadistes de música, el públic dels temps passats, com el dels nostres dies, cercava en la música una fruïció estètica i no una disciplina intellectual. El programa del Tercer Congrés de Musicologia segueix aquest criteri. La part rigorosament científica ha estat exclusivament reservada per a les sessions de treball que, nombroses i altament interessants, tenen lloc en diversos departaments de l'Institut d'Estudis Catalans (Antiga Casa de Convalescència). I els concerts ens donen a conèixer la música dels temps passats.

Aleshores, com avui, les persones de sensibilitat afinada exigien que la música fos sonorament bella i expressivament emotiva. Si de bell antuvi la música antiga ens dóna una impressió d'aridesa, és perquè la nostra oïda no està familiaritzada amb el sistema musical de l'època, que, com els sistemes musicals de totes les èpoques i dels nostres dies, són creacions intellectuals. I els sistemes musicals, com les creacions intellectuals, estan subjectes a modificacions i canvis fins a tancar llur cicle evolutiu. En canvi, l'emoció estètica i l'agradable sensació auditiva és de tots els temps. L'home cerca obscurament en la seva edat primitiva i conscientment, a mesura que es va civilitzant. l'emoció estètica. I com que l'emoció estètica arriba a l'home per mitjà dels sentits, l'home cerca instintivament l'efecte agradable visual o auditiu: els colors en la pintura i els sons en la música.

La música antiga es divideix en dos gèneres: la música religiosa i la música profana. La música religiosa és la més coneguda; recordem només les grans obres polifòniques dels segles XV i XVI ;la música profana no ens és tan coneguda perquè han anat desapareixent els instruments de l'època; la música profana, encara que escrita per a veus, era en la seva major part acompanyada d'instruments, i en perdre's l'ús d'aquells instruments la música profana antiga va quedar oblidada. En els nostres dies hom s'ha ocupat de la reconstrucció dels instruments antics, i els musicòlegs han descobert mant secret fins ara ignorat de l'escriptura musical dels temps passats, i això ha facilitat l'execució d'aquella música.

Si passaven els anys i les composicions dels temps passats restaven silencioses i oblidades, en canvi teníem davant els ulls la representació plàstica dels concerts d'aquells temps esvaïts. Quan visitàvem els museus i els antics palaus, i admiràvem valuoses colleccions artístiques, els nostres ulls s'aturaven en aquelles escenes que representaven una audició musical, i la bellesa d'actitud dels personatges i la reproducció perfecta i minuciosa dels instruments musicals ens feien enyorar les sonoritats extingides: Nobles senyors i dames, sumptuosament abillats, canten amb el paper a la mà, d'altres toquen instruments: llaüt, violes, flautes dolces, orgue i altres instruments de l'època. Què cantaven aquestes dames i aquests nobles senyors, acompanyant-se amb instruments de dolça sonoritat? Cantaven aquelles composicions que vam escoltar en el concert de l'Orfeó Català, interpretades per solistes o per un reduït nombre de veus; algunes d'aquestes composicions acompanyades de violes i violoncel, que recordaven la sonoritat de les antigues violes, i les obres de polifonia vocal. Com a complement de les belles mostres de música profana, que per primera vegada va interpretar l'Orfeó Català, el Grup Amateur «Ars Musicae» va donar a la Casa de l'Ardiaca un concert enterament dedicat a la música dels segles XV al XVII. El programa comprenia obres instrumentals, i obres per a una veu (de soprano), amb acompanyament instrumental. Els instruments que van tocar eren reconstruccions dels instruments de l'època: clavicèmbal, flautes de bec (alto, tenor i baix) i violes: una senyoreta al clavicèmbal, una altra tocant la «viola de gamba». En el grup d'instrumentistes una senyoreta tocava la flauta de bec, detall que evocava els conjunts instrumentals de l'època en què les dames sonaven instruments de vent.

Les composicions interpretades en el concert de l'Orfeó Català i en el concert del Grup Amateur «Ars Musicae» eren dels músics espanyols i catalans més cèlebres de l'època. L'«Associació de Música Antiga de Barcelona» ha ofert als congressistes un concert de «vihuela», l'instrument cortisà en voga a la Península el segle XVI.

Heus ací com la música profana, també anomenada música cortisana, perquè era conreada a la cort dels reis i al palau dels nobles, està bellament representada en el Tercer Congrés de la Societat Internacional de Musicologia que se celebra aquests dies a Barcelona. — MARIA CARRATALÀ.

La Publicitat 25-Abril 1936

21

El tercer Congrés de la Societat Internacional de Musicologia
i el XIVè Festival de la "Societat Internacional per la Música Contemporània"

Robert Gerhard
(Barcelona)

R. Lamote de Grignon
(Barcelona)

Josep M. Ruera
(Barcelona)

Manuel Blancafort
(Barcelona)

PER
BALTASAR SAMPER

DURANT la setmana que acabem de passar han tingut lloc a Barcelona dos importants esdeveniments, que han fet durant aquests dies de la nostra ciutat el centre de l'activitat musical internacional. Cal complir en primer lloc un deure de gratitud esmentant tres de les nostres més destacades personalitats musicals que iniciaren els treballs i amb llur activitat persistent els han sabut dur a bon terme fins a aconseguir que Barcelona pogués veure feliçment realitzada la gesta que l'ha honorada. Són aquests benemèrits catalans Mossèn Higini Anglès, de l'Institut d'Estudis Catalans, que ha tingut cura del Congrés de la Societat Internacional de Musicologia, i els Mestres Joan Lamote de Grignon i Robert Gerhard, que representaren l'any passat Catalunya al Festival celebrat a Praga per la Societat Internacional per la Música Contemporània, i proposaren i obtingueren la celebració del Festival d'enguany a Barcelona i s'han ocupat aquí, amb els altres membres del Comitè que amb ells col·laboraren, de l'organització dels concerts que durant aquesta setmana han tingut lloc. Aquests són els iniciadors meritíssims, o després també executors; però cal també afegir a aquests noms els del mestre Pau Casals i del mestre Francesc Pujol i el senyor Manuel Clausells, president i vocals, respectivament, del Comitè Executiu de la Comissió organitzadora del Congrés, que juntament amb Mossèn Higini Anglès han realitzat, amb una activitat i una abnegació exemplars, l'enorme tasca de l'organització del Congrés. Hem de fer pública, doncs, una expressió d'agraïment a aquests ilustres compatricis nostres, agraïment que de segur comparteixen tots els qui s'han adonat de la importància que ha tingut per a nosaltres la celebració d'aquests actes a Barcelona, que ens han donat ocasió d'estar en contacte amb tantes ilustres personalitats que ens han visitat, de conèixer els més recents treballs de savis musicòlegs i presenciar llurs discussions; de conèixer les més recents obres dels inquiets compositors de l'hora present i, ensems, de fer conèixer el nostre art i les nostres coses.

Una ressenya detallada de tots els actes celebrats aquests dies és gairebé impossible en el poc espai de les columnes d'un diari i la precipitació amb què ens cal complir el deure d'informadors. Les sessions del Congrés i els concerts s'han succeït vertiginosament i hi ha molta matèria de què tractar. Amb tot, creiem que la ràpida enumeració que només podem fer donarà prou idea de la importància dels esdeveniments.

El III Congrés de la Societat Internacional de Musicologia

Inaugurats solemnement el III Congrés de la Societat Internacional de Musicologia i els Festivals de la Societat Internacional per a la Música Contemporània dissabte, dia 18, al Palau de la Generalitat, sota la presidència de les autoritats, les seccions del Congrés es constituïren a l'edifici de l'antiga Casa de Convalescència de l'Hospital de la Santa Creu. Les magnífiques aules del nou local de l'Institut d'Estudis Catalans han ofert el més adient i simpàtic marc a les tasques científiques de la docta assemblea de musicòlegs eminents que s'hi han congregat.

Quatre han estat les seccions que han funcionat aquí intensament: 1.ª a, Història antiga; 1.ª b, Història moderna; 2.ª, Folklore; 3.ª, Gregorianisme, i 4.ª, Orgue.

Han presentat comunicacions al Congrés, en la Secció 1.ª a, Història antiga, els senyors Fernando Liuzzi (Roma), Higini Anglès (Barcelona), Otto Ursprung (Munic), Theodor Gérold (Estrasburg), Heinrich Bresseler (Heidelberg), J. José Antonio Donostia (Lecaroz, Navarra), Alfred Einstein (Viena), J. B. Freud (Cambridge), Hans Engel (Konisberg i Pr.), Curt Sachs (París), Thras. G. Georgiades (Atenes), Sobannes Wolf (Berlín), Knud Jeppesen (Copenhaguen, Josep Ricard i Mates (Barcelona), Emili Pujol (París), Vicenç Ripollès (València) i Josep Sobirà (Madrid). En la Secció 1.ª b, Història moderna: Emile Harazti (París), Santiago Kastner (Lisboa), Edgar Istel (Madrid), Josep Sobirà (Madrid), Alicja Simon (Varsòvia), Hermann Keller (Estutgard), Elisabet Jeanette Luin (Roma), Jacques Hausdchin (Basilea), Fernando Liuzzi (Roma), Dragan Plamenac (Zagreb), P. David Pujol (Montserrat), Jesús Bal (Madrid-Cambridge), Walter Gerstenberg (Colònia), Julgan Pulikowski (Varsòvia), Antoine-E. Cherbuliez (Zurich), Aloys Mooser (Ginebra), Paul Marie Masson (París) i Rudolf Kòkai (Budapest). A la Secció 2.ª, Folklore: Joaquin Turina (Madrid), P. Nemesio Otaño (Azcoitia, Guipúzcoa), Julien Tiersot (París), Antoine E. Cherbuliez (Zurich), Baltasar Samper (Barcelona), Emilio de Lima (Barranquilla, Colòmbia), Manfred Bukofzer (Basilea), Vicenç M.ª de Gibert (Barcelona), Kurt Huber (Munic), Josep Barberà (Barcelona), Mme. Melpo Merlier (Atenes), Patrice Coirault (París), Giulio Fara (Nàpols), Marius Schneider (Berlín), Antonio José (Burgos), Eduardo M. Torner (Madrid), Francesc Pujol (Barcelona) i Conrado del Campo (Madrid). A la Secció 3.ª, Gregorianisme: Franz Kosde (Viena), Karl Gustav Fellerer (Friburg), P. Gregori M.ª Sunyol (Montserrat-Milà), Amédée Gastoné (París), Dom Joseph Gajard (Solesmes), Higini Anglès (Barcelona), Dom Maur Sablayrolls (En-Calcat, França), P. Josep Franquesa (Sabadell), P. Dominiens Johner (Beurou-Colònia), Guillaume de Van (París) i Egon Wellesy (Viena). A la Secció 4.ª, Orgue: Théodor Gérold (Estrasburg), F. X. Mathias (Estrasburg), Le Comte Bérenger de Miramon (Neully-sur Seine), Mlle. M. L. Boëllmann (París), N. Walter (Villefranche, França), N. Dufourg (París), Mlle. F. Mockers (París), Joan M.ª Thomàs (Palma de Mallorca), P. Nemesio Otaño (Azcoitia, Guipúscoa) i Willibald Gurlitt (Freiburg i Br.).

Hi hagué també dues conferències-audicions públiques, pel professor Curt Sachs, de París, sobre "Problemes que es presenten en l'execució moderna de la polifonia de l'Edat mitjana", i per Dom Joseph-Gajard, director de l'Escola de Solesmes, sobre "La interpretació del cant gregorià", amb exemples cantants pels benedictins Gajard, Sunyol, Sablayrolles, etc.

La diversitat de matèries tractades, dins la disciplina general de la musicologia, ha donat a aquest Congrés un interès extraordinari, i cal remarcar que a les sessions diàries, ultra els congressistes, hi han assistit nombrosos oients, molts d'ells vinguts expressament a Barcelona, els quals han seguit assiduament la lectura de les comunicacions i les discussions que sovint s'han entaulat.

En l'assemblea celebrada dijous passat fou acordat que el proxim Congrés se celebrarà a Copenraguen.

A honor dels congressistes han estat organitzats concerts diversos que detallem a continuació.

ALBAN BERG
(Austria)

Els concerts del III Congrés de la S. I. M.

ORFEÓ CATALÀ

El primer d'aquests importants concerts el donà l'Orfeó Català sota la direcció dels mestres Lluís Millet i Francesc Pujol.

Aquest concert fou una brillantíssima manifestació de la música vocal ibèrica, des del XIII.è segle fins als nostres dies, amb una selecció d'obres, per acabar, de la moderna escola coral catalana.

L'Orfeó Català hagué de fer un enorme esforç per preparar l'extensíssim programa i interpretar-lo amb la dignitat i perfecció que sempre han estat norma de llurs actuacions. Cal dir que l'empresa reeixí magníficament i que totes les obres executades, des de les impressionants "Cantigas" del Rei Savi, fins als poemes chorals del mestre Nicolau, assoliren una execució perfectíssima i plena de profunda expressió.

Cal dedicar un especial aplaudiment als solistes de l'Orfeó Català senyora Fornells de Sayós, senyoretes Salvador i Roca, i senyors Gibert, Cubí, López, Valls, Sala i Torra, la tasca compromesa dels quals en les obres antigues fou tothora impecable. Entre aquestes obres cal esmentar la deliciosa composició a quatre veus de J. Escobar (XV.è segle) "Las mis penas madre", la de Juan de Espinosa (XVI.è segle) "Enemiga le soy, madre", per a soprano amb acompanyament de dues violes, la d'autor anònim "Ora baila tu" (XVI.è segle), a tres veus, la de Millàn (XVI.è segle) "¡Oh, dulce y triste memoria", per a soprano amb acompanyament de viola i violoncel; el chor mixt d'autor anònim "Si'm levi un bon matí"; el "Villancico" de Juan del Encina (XVI.è segle) "Soy contento y vos servida", per a soprano amb acompanyament de viola i violoncel, el madrigal de Joan Brudieu (XVI. segle) "Lir entre cards", i el "Villancico" de Joan Cererols (XVI.è-XVII.è segles) "Ai, quin dolor", perles exquisides de la producció dels compositors peninsulars durant les passades centúries.

Una bella mostra de la música moderna choral catalana havia estat ja donada als congressistes i assistents als Festivals de la S. I. M. C. la tarda del mateix dia al Palau de la Generalitat, on l'Orfeó Gracienc, dirigit pel mestre Joan Balcells, interpretà magistralment diverses cançons populars i una sardana, "Empordà i Rosselló", del mestre Enric Morera.

Representació de l'òpera "UNA COSA RARA", de Vicenç Martín i Soler, pel "Junior F. C." al Teatre Tívoli

El grup d'amateurs del "Junior F. C." oferí als congressistes i assistents als Festivals un interessantíssima vetllada amb la representació al Teatre Tívoli de l'òpera "Una cosa rara", del compositor valencià Vicenç Martín i Soler (1754-1806). Una mostra espléndida, aquesta òpera de l'art del singular músic valencià que recorregué triomfalment l'Europa, per ésser després aviat oblidat, quan la versalitat del públic del seu temps decidí que l'estil del nostre compatrici era passat de moda. ¿També — ai, las! — hi ha modes en aquest camp dels gustos artístics? També! I si observem una mica al nostre entorn, ens adonarem que nosaltres mateixos no escapem als efectes d'aquesta absurda tirania.

"Una cosa rara", de "Martini lo spagnoleto", fou representada arreu amb un gran èxit, i el mateix Mozart n'inserí un fragment en el seu "Don Joan", que féu executar als músics que amenitzen l'escena del sopar. Això prova la notorietat que Martín i Soler havia arribat a guanyar en aquell moment.

La música d'aquesta òpera és plena de vivacitat, graciosa i elegant, dins el to lleuger que convenia al gènere. No manquen, però, en la partitura moments de forta tensió durant els quals el compositor troba accents d'íntima tendresa o s'enlaira amb vigorosa volada. Tots els números són polidament construïts, ben proporcionats i equilibrats i ofereixen en llur conjunt el més viu contrast.

Els simpàtics artistes amateurs del "Junior, F. C." han tingut un bell gest en desenterrar aquesta obra i treurela del llarg son en què ha restat oblidada durant gairebé un segle i mig. Cal lloar també la interpretació que, sota la direcció intelligent del mestre Josep Sabater, saberen donar-li. Els més cordials aplaudiments, doncs, a tots els qui prengueren part a la representació, especialment a les senyoretes Mercè Pujol, Elisa Gatti i Teresa Fius i senyors Josep Draper, Vicenç Forner, Teodor Torner, Guerau de Chopitea i Pere Gatti, encarregats dels papers principals.

La presència d'una brillant i nombrosíssima concurrència que omplí completament el teatre, afegí a l'acte tot l'esplendor desitjable.

"Els Vihuelistes Hispànics", pel guitarrista Emili Pujol i la soprano Concepció Badia d'Agustí

L'Associació de Música Antiga volgué aportar també la seva valuosa col·laboració a les festes celebrades amb motiu del Congrés i organitzà una audició d'obres dels més notables vihuelistes hispànics del cinc-cents.

Començà la sessió amb una substanciosa conferència que donà Emili Pujol, el prestigiós i culte concertista, sobre el vell instrument anomenat vihuela, els músics que per a ell escriviren i les transcripcions de la "tablatura". La dissertació de l'eminent artista fou plena de dades interessants i d'observacions i comentaris reveladors de la competència i rica erudició del conferenciant. Després interpretà en una "vihuela" construïda pel "luthier" barceloní Miquel Simplicio, fidel reproducció de l'únic exemplar conegut avui en dia d'aquest instrument, una excellent tria de composicions de Milàn Narbàez, Valderràbano, Pisador i Mudarra, que l'auditori escoltà i aplaudí amb la més gran delectança. La segona part l'ompliren composicions de Fuenllana, Pisador, Valderràbano, Narbàez, Mudarra i Milàn, que foren cantades per Concepció Badia d'Agustí amb una aguda intuïció de l'estil i amb la refinada expressió que sempre podem admirar en aquesta excellent artista.

El més gran èxit coronà la sessió, l'organització de la qual fou un ben lloable encert de l'Associació de Música Antiga.

Concert a la vil·la "Les Escales", del senyor Roviralta, a Pedralbes

A la magnífica residència del conegut musicòfil senyor Josep M.ª Roviralta, a Pedralbes, tingué lloc una festa que desvetllà el més viu interès. Per un bell conjunt de concertistes, format pel pianista Joan Gibert-Camins (clavicèmbal), Enric Casals i Eduard Bocquet (violins), Josep Jubert (viola) i Josep Trotta (violoncel), fou interpretat de manera magistral un "Quintet" del P. Antoni Soler (1729-1783) i la cantatriu senyora Concepció Badia d'Agustí i el pianista Alexandre Vilalta feren escoltar les més justes i acabades versions de diverses cançons d'Enric Granados i Amadeu Vives.

Tots els concurrents a aquesta esplèndida festa en restaren verament encisats i la comentaren en termes del més gran elogi per al senyor Roviralta i per als artistes que actuaren.

Grup Amateur "Ars Musicæ"

Al saló de la "Casa de l'Ardiaca" donà una sessió de música antiga el Grup amateur "Ars Musicae", que formen els distingits artistes Mercè Strobel (soprano), Mercè Llates (clavicèmbal), Maria Capdevila (violoncel), Jaume Alcober (violoncel), Jaume Rius (fagot), Manuel Martí (flauta baixa), Gracià Tarragó (viola i guitarra), Otto Schwarz (viola, violí i flauta tenor), Josep M.ª Camaña (violí i flauta alta) i Franck Marshall (clavicèmbal i conjunt).

Obres diverses de Francisco de la Torre, Joan Cornago, Antonio de Cabezón, Diego Ortiz, Enrique de Valderràbano, Juan Ponce, Mateu Fletxa, Juan Cabanillas, Juan del Vado i altres d'autor anònim, compositors dels segles XV al XVII, formaven el programa, que fou executat amb elogiable encert.

Una altra suggestiva demostració, aquesta sessió, de la música instrumental hispànica, que compta un riquíssim repertori, ben digne de l'atenció creixent que li dediquen avui en dia els nostres estudiosos i infatigables recercadors.

Concert de Polifonia Religiosa dels segles XII-XVII, pels monjos i escolania de Montserrat

El darrer dels concerts dedicats als congressistes tingué lloc abans-d'ahir a Montserrat.

L'excursió fins al monestir fou plena d'atractius per als assistents, i el concert executat pels monjos i escolania de Montserrat, una nova i eloqüent demostració de la vàlua i abundor del repertori hispànic de música religiosa vocal i orgànica.

Diverses composicions de Cabezón, organista de Felip II, Escobar, Ceballos, Victòria, Cabanillas i Pujol i altres d'autor anònim, alternades amb bellíssimes composicions gregorianes, una d'elles del repertori català del segle XII i una altra, del segle X, amb el discant a dues veus, del repertori de Santiago de Galícia (segle XII), documents interessantíssims, foren executades magníficament i causaren una viva emoció a tots els oients, corpresos, a més, per l'ambient del lloc.

Ha estat aquest certament un dels actes que més inesborrables records hauran deixat als assistents.

Els concerts del XIV Festival de la Societat Internacional de Música Contemporània

Hom coneix la significació de la Societat Internacional per a la Música Contemporània. Altrament, el seu mateix títol és ja prou expressiu per a fer sobrera qualsevol definició. Cal dir, però, que aquesta societat, en els seus Festivals anuals, celebrats a distintes ciutats d'Europa, presenta, no solament les obres dels músics nous i desconeguts, sinó també les dels que en el nostre temps han assolit més notorietat. Així, aquests concerts són un mitjà de donar a conèixer els compositors que comencen i d'homenatjar solemnement els consagrats. Tenint en compte això, hom no pot sorprendre's ja de trobar alternant en els programes obres de músics de prestigi sòlid i ben reconegut i obres de compositors joves que en algun cas es revelen amb fortuna i en altres es manifesten només com una esperança o deixen, amb el ressò de llurs produccions, un interrogant, més o menys ple d'inquietuds i de sospites.

Un fet agradós per a nosaltres és la participació asseuyada que en el Festival que acaba de celebrar-se a la nostra ciutat han tingut els compositors ibèrics.

El primer concert el donà la Banda Municipal, la direcció de la qual compartiren el mestre Joan Lamote de Grignon i els compositors Josep Maria Ruera i Ricard Lamote de Grignon, que estrenaven llurs obres en aquesta sessió.

Josep M. Ruera ens féu escoltar "Tres moviments simfònics" — Pastoral, Dansa i Nupcial — per a instruments de vent, basats, segons ens diu el propi autor, en els cants de la Grècia antiga. L'obra té una sòlida envergadura i descabdella un programa ben bastit i suggestiu. L'estructura simfònica és tractada amb força domini de la forma i amb una eloqüència que palesa molta inventiva i forta musicalitat.

El segon lloc del programa l'omplí Vladimir Vogel (Rússia), amb la seva composició "Devise", peça per a instruments de metall i percussió. Construïda amb elements molt simples, assoleix un interessant desenrotllament, en el qual alternen episodis de divers caràcter. El treball temàtic és conduït amb claredat, sense vacil·lacions. El perill de monotonia, donada la composició del conjunt instrumental, és hàbilment evitat pel compositor amb ben disposats contrastos.

A continuació d'aquesta obra vingué l'estrena del poema "Joan de l'Os", de Ricard Lamote de Grignon, lletra de Josep Maria de Segarra. Es tracta d'una obra de grans proporcions, en la qual intervé, ultra l'orquestra de vent, una soprano, un barítón, un baix i cor mixt.

El propòsit de l'autor ha estat d'imprimir a la seva música l'estil de rondalla emprat pel poeta, un estil, ens afirma, "fàcilment assimilable per la

BELA BARTOK
(Hongria)

seva simplicitat". Així la composició apareix lliure de velleïtats transcendentals i de moltes de les preocupacions que informen la major part de produccions del dia. El llenguatge és clar i planer, puix que el vocabulari emprat és el més normal i corrent. Això no obstant, el compositor troba moltes ocasions d'expressar amb aquest llenguatge conceptes que copsen tot seguit l'atenció de l'oient i li fan seguir amb renovat interès l'amplo descabdellament de l'obra. Les intervencions del cor són d'un bell efecte; hi ha, sobretot, moments dramàtics profundament sentits i episodis instrumentals d'una gran força expressiva. L'emoció puja de to en arribar al final, que pren un impressionant accent patètic. Esperem que aviat podrem tornar a escoltar aquesta composició i fruir així encara millor les seves belleses.

Col·laboraren a l'execució de "Joan de l'Os" la soprano Mercè Plantada, el barítón Ricard Fusté, el baix Conrad Girald i els Orfeons de Sants, Montserrat, de Gràcia, i Schola Cantorum de Sant Miquel Arcàngel, que dirigeix el mestre Antoni Pérez Moya.

Els solistes esmentats, el conjunt coral i els professors de la Banda obtingueren una execució perfecta que meresqué calorosos aplaudiments del nombrosíssim auditori que omplia el Palau de Belles Arts, on el concert tingué lloc.

D'entre els compositors que figuraven al programa del primer concert d'orquestra, donat al Palau de la Música, cal destacar-ne tot seguit dos que aconseguiren de bon antuvi tots els sufragis i triomfaren netament: són els del nostre compatrici Robert Gerhard i el del compositor austríac Alban Berg, la mort prematura del qual impressionà dolorosament el món musical poc temps ha.

L'obra estrenada de Gerhard es titula "Ariel", música de ballet, i és concebuda com un complex simfònic per acompanyar una acció dansada. No podem exposar avui l'estudi acurat i atent que mereix aquesta composició, més que més havent-la escoltada una vegada solament, però sí que podem dir, després de la primera impressió rebuda, que la considerem, segons el nostre gust, com la més reeixida i madura de les que coneixem de Gerhard. L'estil del compositor apareix força transformat en aquesta obra, ens sembla, si hom la compara amb altres obres com el "Concertino" o el "Quintet" per a instruments de vent, que ens féu conèixer alguns anys enrera. El dogmatisme que presidia aquelles composicions ha perdut ací rigidesa i s'ha suavitzat, la severitat de principis, diríem, se suavitza i la volada lírica no és cohibida per més restriccions que les que imposa una elegant contenció. L'orquestra és manejada amb desimboltura i aguda intuïció dels timbres que resulten de les fusions i dels encertats aprofitaments dels recursos instrumentals. Un gran èxit coronà l'execució perfecta d'aquesta obra sota la direcció d'Hermann Scherchen, conductor excellent i artista de grans qualitats.

En aquest concert fou estrenat el Concert per a violí, darrera obra d'Alban Berg. Sembla haver inspirat aquesta composició un fet que commogué profundament i dolorosament l'autor, i hi ha en tot el seu desenrotllament el ressò d'una punyent tortura que es manifesta alternativament amb planys dolorosos i amb imprecacions trepidants expressades amb una desbordada passió. El seu to general és aspre, el llenguatge dur, però amb tot hi ha moments que l'emoció ho domina tot netament i arriba directa i franca a l'oient.

S'imposaren amb més facilitat els tres fragments de l'òpera "Wozzeck", del mateix autor, executats a continuació i que deixaren una impressió profunda. Música plena d'un estrany poder de fascinació, intensament evocadora, que prova una vegada més què per damunt tota preocupació d'escola o de procediment, les qualitats del músic triomfen quan són autèntiques, la força creadora ho absorbeix tot i ho transforma en bellesa quan realment existeix.

Cal esmentar la tasca magnífica que en la interpretació d'aquestes obres realitzaren el violinista Conis Krasner, la cantatriu Leonore Meyer i el gran director que és Ernest Ausermet.

Un Preludi Fuga, d'Edmund von Borck (Alemanya), construït amb mestria però durament orquestrat, i uns fragments del drama amb música "Carles V", d'Ernst Krenek (Austria) completaren el programa d'aquesta sessió. En l'obra de Krenek ens sembla que hi ha una ambició excessiva per a les possibilitats de l'autor, l'estil del qual pren sovint caràcters diferents i oscil·la de manera desorientadora.

En el segon concert d'orquestra escoltàrem la Quarta Simfonia d'Albert Roussel, el conegut compositor francès, bella i substanciosa obra, sòlida en la seva construcció i eloqüent en es seves intencions expressives, que podríem dir que anulla gairebé algunes de les seves veïnes en la llista.

El "Concerto" per a piano i orquestra, de Frank Martin (Suïssa), semblà, després d'aquella obra tan equilibrada i precisa, més vague i incoherent del que potser realment és. L'ab-

Lars-Erik Larson
(Suècia)

Robert Blum
(Suïssa)

Jacques Ibert
(França)

Albert Roussel
(França)

Edmund von Borck
(Alemanya)

Ernst Krenek
(Austria)

Egon Wellesz
(Austria)

Marcel Mihalavici
(Romania)

La Publicitat 25.4.36

EL FESTIVAL D'AHIR AL "POBLE ESPANYOL"
Danses catalanes, interpretades per l'Esbart Folklore de Catalunya
(Foto Centelles)

El festival de ballets populars al Poble Espanyol de Montjuïc

El festival de ballets populars organitzat pel III Congrés de la Societat Internacional de Musicologia, celebrat al Poble Espanyol de Montjuïc, constituí una festa esplèndida de color. Les manifestacions més genuïnes del folklore popular desfilaren davant del gran nombre d'espectadors que omplia la Plaça Major del Poble Espanyol.

Encetà la festa, després de la desfilada inicial, un magnífic "quatre de vuit" aixecat per la Colla Nova dels Xiquets de Valls, dirigida per l'Anton de l'Escolà, castell realitzat amb una seguretat avui dia no igualada per ningú, el qual feia quaranta anys que no havia estat vist a Barcelona.

La "Colla Joventut" de Montblanc realitzà amb la destresa que li és característica dues tandes de Ball de Bastons. Acompanyats per les cobles "Barcelona" i "La Principal de La Bisbal", l'"Esbart de Dansaires Montserrat" i l'"Esbart Folklore Catalunya", delectaren el públic amb un seguit de danses catalanes que foren aplaudides amb gran entusiasme, el mateix que l'actuació dels grups de Dantzaris i Txistularis de Sant Sebastià, que animaren d'allò més la festa.

Actuà també "La Moixiganga" de Valls amb els seus balls i quadros plàstics, que foren molt celebrats, així com la famosa "Patum" de Berga, que contribuí a animar d'una manera extraordinària el festival.

A la segona part d'aquests, els xiquets de Valls realitzaren dos nous castells d'una gran espectacularitat. Ja era hora que els autèntics Xiquets de Valls poguessin demostrar al públic de Barcelona allò de què són capaços els castellers del Camp de Tarragona. Malgrat el programa restringit a què foren obligats, poguérem veure aixecats amb la mateixa seguretat que el primer castell el "tres de set aixecat per sota" i el "quatre de set amb el pilar de cinc al mig". Com a final de festa realitzaren al mateix temps dos magnífics pilars de cinc.

En conjunt, resultà una festa plena de simpatia, de la qual estem segurs que el públic sortí plenament satisfet.

Els músics dels Estats Units cedeixen a Barcelona un bust del mestre Pau Casals

En ocasió de la celebració a Barcelona del XIV Festival de la Societat Internacional per a la Música Contemporània, Mr. Carleton Smith, director de la New York Public Library, ha portat un bust del mestre Pau Casals per tal de fer-ne ofrena a la ciutat de Barcelona.

Aquest bust és obra de Mme. Brenda Putman, i l'original es troba al Museu Hispànic de Nova York. Els músics americans, compositors i instrumentistes, especialment els violoncellistes, han fet una subscripció per a oferir-lo a la ciutat de Barcelona, la qual ben probablement decidirà el seu emplaçament al Museu.

22

La Humanitat 26. II. 36

LA MUSICA

El III Congrés de la Societat Internacional de Musicologia i el XIV.è Festival de la Societat Internacional per a la Música Contemporània

EXCURSIO A MONTSERRAT: SORTIDA DE BARCELONA I ARRIBADA A MONTSERRAT. -- EL CONCERT A LA BASILICA. -- VISITA A SANT JERONI I A LES COVES DE SANT JOAN. -- LA TORNADA AL PALAU DE LA MUSICA CATALANA. -- DUES CONFERENCIES, AUDICIONS PUBLIQUES, A L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

Una de les festes que més grat record deixaran als congressistes i delegats de Musicologia i de la Contemporània, serà sens dubte la magnífica excursió al Monestir de Montserrat. Es, certament, una de les primeres meravelles catalanes, que deixa una impressió inesborrable a tot foraster que hi va, més encara quan es tracta, com en aquest cas, d'homes de ciència i d'art com aquests eminents professors i compositors que, ultra les meravelles naturals de la magnífica muntanya, han pogut gaudir de l'excepcional bellesa del concert ofert per la famosa capella d'aquella comunitat.

A l'hora assenyalada per a la sortida, eren al Palau de la Música Catalana, ultra els Comitès organitzadors, gairebé tots els congressistes, assembleistes, compositors, intèrprets dels concerts celebrats i la majoria de les personalitats musicals barcelonines que desitjaven acompanyarlos. Difícil es féu anotar el gran nombre de personalitats reunides al Palau per tal de prende seient als nombrosos autocars disposats per al viatge. Amb tot hom pogué registrar la presència dels mestres Fernàndez Arbós, Pérez Casas, Ernest Krenek, Barberà, Lamote de Grignon, Jacques Ibert, Max Unger, Frank Marshall i senyora, Robert Gerhard, Masson, Kroyen, Català, Llongueres, Pic Santasusana, Vellesz, Salvador Bacarisse, Britten, Grau, Palester, Ruera, Antoni José; els professors, Cervera, Ricart Matas, Pare Donostia, Subirà, mossèn Anglès, Pompeu Fabra, Krasner, Vallribera, Pare Gajard, Kurt Sachs, Pare Ontaño, David Pujol, Cherbuliez, Maria Carratalà; els artistes que han pres part al Festival Mlles. Leonore Meyer, Jarmila Vardovà, Adrienne, Renée i Margherite Galimir, senyors Fèlix Galimir, Sàndor Vegh, Làsló Halmos, Dénes Koromzay, Vilmos Palotai i Sigurd M. Rascher; els senyors Gisbert, Font, Sanz i senyora, Marill; l'empresari del Gran Teatre del Liceu, senyor Mestres, els crítics musicals senyors Zanni, Góngora, Palau; senyora Durany i molts altres que es fa difícil d'anotar.

El viatge es féu magníficament, i regnà entre els ocupants dels nombrosos autocars una gran animació i absoluta cortesia i cordialitat. Pel camí, s'uní a la caravana el President accidental de la Generalitat i conseller de Cultura, senyor Gassol i els conseller-regidors senyors Carbonell, Altaba i Bernades, els quals ocupaven els seus cotxes oficials, tots plegats en arribar a Montserrat, s'adreçaren a la Basílica on tingué lloc el concert anunciat. El magnífic temple era ple totalment, ja que encara s'hi afegiren altres grups que volgueren cooperar al major èxit de l'acte, entre ells una nombrosa representació de professors i alumnes del Conservatori del Liceu. Els hostes estrangers tingueren frases d'admiració per la magnificència del que havien vist i veien en aquells instants i començà el concert a càrrec de la famosa escolania i capella de Música dels monjos del Monestir, sota la direcció de Dom David Pujol.

En aquest concert, oïrem «Tiento» en re menor, d'Antoni de Cabezon (1510-1566), compositor que fou organista de Carles V i de Felip II; «Kirie Cunetipotens», a dues veus alternes amb la melodia gregoriana (del «Calixtinus» de Compostela, segle XII), el qual fou publicat en l'obra de mossèn Higini Anglès «Codex Musical de Las Huelgas III, número 1» al foli núm. 190; «Clangat caetus Iste laetus» («Sanctus» amb el tropus a dues veus, pertanyent al Ms. I de l'Orfeó Català i contingut al foli 3 de la mateixa anterior obra de mossèn Anglès; «O virgo splendens» (Antiphona dulcis armonia. Caça del duobus vel tribus) del Llibre vermell, Ms. I del Monestir de Montserrat segles XIV-XV que es troba als folis 21122 de l'obra «Analecta Montserratensia» del P. Ed. G. M. Sunyol, volum I, 1917; «Sanctus», a tres veus, d'autor anònim, transcrit de la Biblioteca de Catalunya, M. 1468, veus amb acompanyament d'instruments de vent; «Tiento» d'Antoni de Cabezon; «Regina Caeli», de Johannes Escobar, transcrit de l'Arxiu Musical núm. 1 de la Catedral de Tarragona; «Inter vestibulum et altare» de Rodrigo de Ceballos, de l'edició de Felip Pedrell «Hispaniae Scholae Musica Sacra»; «Veni, amica mea», motet de Tomàs Lluís de Victòria (1548-50-1611); altre «Tiento» de Joan Cabanilles (1644-1712) de l'edició Higini Anglès, volum I; i «Salve Regina», a quatre veus mixtes alternades amb el cant gregorià, de Joan Pujol (1570-1626).

Totes aquestes composicions, que constitueixen un tresor artístic de valor incalculable, completament desconegut per als nostres visitants, foren escoltades amb religiosa devoció pel nombrosíssim auditori constituït, principalment, per doctes personalitats musicals i en elles hom pogué analitzar pràcticament diferents modalitats com el discant practicat a Santiago de Compostela a la primera meitat del segle XII, que canta en la seva veu superior, talment com una melodia gregoriana i s'adiu amb l'estil de Sant Marcial de Limoges; el discant emprat a Catalunya al segle XIII, que ja s'allunya completament del cant gregorià i el text del qual, com la melodia, només són coneguts per manuscrits hispànics, dels quals, els més antics són precisament catalans; un interessant exemple de la «caça» medieval o «caccia» italiana, és contingut en l'antífona «O virgo Splendens», en un estil de cànon a tres veus que poguérem apreciar en l'audició amb tota llur integritat.

L'íntima relació que els reis de Catalunya-Aragó tingueren amb el papat d'Avinyó, donà lloc al fet que aquesta escola musical fos ben aviat emprada a Catalunya. Era corrent que aquells cantaires que havien cantat d'antuvi a l'Avinyó ho fessin més tard a Catalunya i especialment a Barcelona on portaven magnífics reculls de la música practicada a la Capella Papal. Es així que el «Sanctus» d'autor anònim executat en aquest concert de Montserrat, fou en aquell temps executat al Monestir de Poblet i més tard a la Catedral de Girona, segons es desprèn dels còdex musicals de l'època esmentada. Això i la coneixença que feren els nostres ilustres hostes amb antics compositors com Escobar que al començament del segle XVI, fou mestres de la Catedral de Sevilla i que és un dels autors més representatius de l'escola hispànica; dels germans Ceballos (Roderic i Francesc) mestre a Màlaga, el primer en 1560 i el segon a Burgos des de 1535; de Victòria, del qual encara que poc, ja se'n coneixia quelcom fora d'Espanya; de Pujol que encara que pertanyia al segle XVII, seguia l'estil contrapuntístic i polifònic del segle XVI, i de Cabanilles, genial organista valencià i un dels més destacats d'Espanya al segle XVII i quals Tientos de falses o dissonàncies del qual, no precisament com les nostres «contemporànies», són modèlics en llur gènere i traspuen el misticisme dels Cabezon i dels Venegas de Henestrosa i que no aconseguí un nom universal en el seu temps per no haver conegut degudament l'evolució temàtica dels predecessors de Bach a Alemanya, fou suficient perquè aquest concert ofert per l'Escolania i Capella de Música de Montserrat tingués en el programa del Congrés de Musicologia i del Festival de la Música Contemporània un interès transcendental que assolí tots els caràcters d'un gran esdeveniment musical.

En sortir del Temple i aprofitant el magnífic dia que feia, hom es reuní a la plaça en animats grups i foren fetes gran nombre de fotografies per diversos concurrents, i més tard passaren a l'Hotel del Monestir on fou servit el dinar que presidí el President accidental de la Generalitat, conseller de Cultura, Sr. Gassol, i pels senyors conseller president de l'Assemblea Municipal, senyor Carbonell i els conseller-regidors senyors Altaba i Bernades, junt amb el mestre Lamote de Grignon i mossèn Higini Anglès. Durant l'àpat, que fou servit explèndidament, es conversà en amable cordialitat i companyonia, i més tard s'adreçaren, bona part dels expedicionaris a visitar el cim de Sant Jeroni i les Coves de Sant Joan, on pogueren admirar les innombrables meravelles de la nostra catalaníssima muntanya la qual deixà, una vegada més, un inesborrable record als illustres hostes estrangers. A les vuit del vespre, retornàrem a Barcelona, al Palau de la Música Catalana, on fou lliurat als congressistes i a la Premsa el llibre obsequi que conté l'historial complet del Festival de la Societat Internacional per a la Música Contemporània que s'està celebrant a la nostra ciutat amb tan excepcional i extraordinari èxit.

* * *

Durant el curs del present Congrés de Musicologia, s'han donat a l'Institut d'Estudis Catalans dues importants conferències - audicions públiques les quals cridaren l'atenció de bona part dels congressistes i també dels nostres filharmònics. Una de les quals, la de l'eminent musicòleg M. Kurt Sachs, el qual versà sobre els «Problemes qui se présentent dans l'execution moderne de la Polyphonie du Moyen âge». En aquesta dissertació el Sr. Sachs, féu un detallat estudi de la polifonia i dels problemes que en deriven de la seva execució segons els moderns procediments i per tal de documentar-la degudament féu rodar diversos discos gramofònics pertanyents a la seva «Antologia Sonora» acompanyant cada audició del seu degut i just comentari.

La conferència, que fou interessantíssima, com totes les d'aquest illustre musicòleg fou extensament aplaudida per la nodrida concurrència que hi va assistir.

Dom Josep Gajard, director de l'Escola de Solesmes, donà també una important conferència en la qual tractà de la «interpretació del cant gregorià» amb diversos exemples que cantaren el propi conferenciant junt amb els benedictins Sunyol, Sablayroles i altres els noms dels quals no recordem. Aquesta conferència que desvetllà gran interès entre els que estudien o interpreten música religiosa, fou seguida atentament pel nombrós auditori i foren molt celebrats els esmentat exemples. El pare Gajard, fou molt aplaudit i felicitat en acabar la seva conferència.

CAMIL OLIVERAS

Les sessions d'història antiga s'han celebrat amb igual èxit que les anteriors

Les darreres sessions que s'han celebrat del Congrés Internacional de Musicologia, han assolit igual o més gran èxit que les anteriors. Les últimes sessions han estat dedicades a Història antiga.

Dimecres, dia 22:

La Secció d'Història Antiga fou presidida pel professor Jacques Handschin. El P. Josep Antoni Donostia, de Lecaroz (Navarra), va fer un estudi històric i tècnic de la música de Joan Anchieta, compositor espanyol del segle XV. Fou llegida una dissertació d'Alfred Einstein, de Viena, sobre «El canvi de temps en el madrigal italià». El professor Kurt Sachs, de París, desenvolupà el tema «Vers una prehistòria musical», treball molt ric en suggestions de gran valor. El professor T. G. Georgiades, d'Atenes, va llegir una interessant comunicació sobre «Noves fonts per a la teoria de la polifonia anglesa fins al compositor Dunstable». El professor Knud Jeppensen, de Copenhaguen, llegí una «Correspondència molt interessant sobre la teoria musical del cinc-cents».

La Secció d'Història Moderna fou presidida pel professor Dessler. Jesús Val de Madrid, de Cambridge, va aportar dades interessants sobre «La canción amorosa de la Corte de Castilla de fines del siglo XVI y principios del XVII». Fou llegida la comunicació del professor Edgar Istel, de Madrid, sobre l'obra i la personalitat del mestre Felip Pedrell, que tant ha fet pels estudis musicològics a casa nostra. La senyora Elisabeth Jeannette Luin, de Roma, va subratllar la influència del «Stabat Mater», de Pergolese, en els països del nord d'Europa abans que la «Passió de Sant Mateu», de Bach, assolís la seva gran difusió.

El professor Hermann Keller, d'Estutgard, va parlar de quina era la missió de la musicologia a les escoles superiors de música. El professor Juljann Polikoski, de Varsòvia, va dissertar sobre «La missió de la història de la música i sobre els problemes que suscita». La comunicació del professor Rudolf Kokai fou una contribució molt interessant a la personalitat de Franz Liszt.

La Secció de Gregorianisme fou presidida pel P. Sunyol. Dom Sablayrolles, del Monestir d'En-Calcat (França), llegí la seva comunicació sobre «Un regard sur mon Iter Hispanicum», en la qual tractà sobre els seus treballs de recerca fets a Espanya fa vint-i-cinc anys; es fixà en el fet d'una «notació catalana medieval». Josep Franquesa, escolapi, dissertà sopre les «Darreres troballes sobre el cant visigòtic», troballes que de mica en mica van aclarint el fet de la notació visigòtica. El director de l'Escola de Solesmes, Dom Grajar, parlà sobre «La restauration melodique du chant gregorien» i demostrà el criteri científic que ells han seguit per a l'edició moderna del cant gregorià medieval. El professor de Viena Egon Wellesz, el bizantinista de més anomenada, dissertà sobre «L'estat actual dels estudis sobre el cant bizantí». Es de ben remarcar la conclusió que ell sintetitza així: «Les darreres rescobertes demostren bé que la teoria de Solesmes sobre l'execució gregoriana són refermades per les troballes que acabo de fer en el camp de la música bizantina.»

Història Antiga. — Presideix la sessió el senyor Kurt Sachs, de París.

El barceloní Josep Ricart i Mates presenta una comunicació sobre «Els instruments en la iconografia hispànica de l'edat mitjana». Amb aquest treball arriba l'autor a conclusions de tot preu sobre l'evolució dels instruments de música a la nostra Península des del segle X al segle XV. El conegut guitarrista Emili Pujol llegeix el seu treball sobre «La transcription de la tablature pour vihuela d'aprés la technique de l'instrument». El President el felicità per ésser la primera vegada que un concertista es presenta com a musicòleg en el terreny de la música per a vihuela i per això pot corregir tot el que fins ara havien dit els musicòlegs sobre aquest punt. Higini Anglés llegeix la comunicació del canonge Ripollés de València, en la qual l'autor resumeix les seves recerques sobre el fet i l'evolució dels instrumentistes de la catedral de València des del segle XVI al XVIII. La dissertació plena de detalls nous és acceptada per tots amb agraïment profund. Josep Subirà de Madrid descriu: «Uns fons desconeguts de música per a guitarra». Es tracta d'un repertori ric que ell ha trobat en la biblioteca municipal de Madrid.

Història Moderna. — Fou presidida per Knud Jeppsen. Jacques Handsichin de Basilea va tractar, d'una manera molt aprofundida, la noció «Qualitat» en la psicologia del so. Antoine E. Cherbuliez de Zuric estudià les formes musicals de la sarabanda, la «xacona», la «pasacagla», la follia en l'obra de J. S. Bach. Paul M. Masson de París ha proporcionat detalls per a la identificació de les cançons franceses d'un recull de música publicat a Madrid en temps de Felip V.è Alois Mooser, de Ginebra, ha comunicat dades curiosíssimes de la biografia del cèlebre compositor valencià del segle XVIII, Vicenç Martín i Soler, el qual fou cridat a la Cort de Caterina II de Rússia i subratllà el fet singular que l'emperadriu encarregués al compositor espanyol de crear l'òpera nacional russa que, en aquell temps, consistia en escriure música sobre llibrets en llengua russa i cants per a artistes russos. Esmenta les obres (Operes, ballets i pantomines) escrites per Vicenç Martín i Soler durant el seu sojorn a Rússia. Max Unger, de Zuric, combaté la tesi, generalment admesa, de la seriosa preparació literària de Beethoven i ha fet remarcar que la seva inspiració és essencialment musical.

Gregorianisme. Es presidida pel P. Sunyol, de Montserrat. Higini Anglés llegeix una comunicació sobre «La necessitat d'un catàleg general detallat dels manuscrits gregorians dels segles IX al XIII». Dom Garard, de Solesmes, accepta la idea i s'ofereix de parts dels benedictins a collaborar en aquesta tasca. El professor Fellerer, de Suïssa, posa a disposició de la Comissió del Catàleg la central de Basilea, encarregada de catalogar la música antiga. El P. dominic Johner, de Beuron, porta una comunicació científica sobre «el dia en el cant gregorià», tema completament nou i per al qual addueix un bell rengle de dades interessants. El P. Sunyol, de Montserrat, tracta de l'estat actual de les recerques sobre el cant ambrossià; les seves troballes i les conclusions a les quals arriba obren amples camins a l'esdevenidor per a aquests estudis. Guillaume d'Evan, de París, dissertà sobre «Les neumes d'ornament dans les chants gregorients»; l'autor fa sentir, en pro de la seva teoria, un disc executat a París per cantors orientals.

La secció segona, de folklore, celebra una important reunió

Amb igual èxit que en les reunions anteriors, s'ha celebrat una sessió de Folklore, corresponent a la secció segona.

Presidí Josep Barberà. Oberta la sessió, el President donà lectura a la comunicació de Conrado del Campo (Madrid) «Sobre armonizaciones del canto popular». En aquesta comunicació l'autor exposa els principis harmònics que han de regir l'harmonització de les cançons populars, prescindint dels «acompanyaments» de mal gust que sovint les desfiguren. S'estén en consideracions sobre Tonalitat i Mode. Dedica uns paràgrafs a dissonància en la qual radica — diu — el secret d'una bona harmonització. Acaba expressant tot l'interès que el tema té per als compositors moderns que creuen fonamentar les seves obres en l'essència mateixa de l'ànima del poble manifestada en el camp popular.

Tot seguit, Antonio José, de Burgos, llegí la seva comunicació sobre «La canción popular burgalesa». Es creu generalment — diu l'autor — que la província de Burgos està mancada de cançons populars i que els pocs exemples que es troben són importacions forasteres. L'autor de la comunicació demostra tot el contrari. En aquests últims temps s'han recollit gran quantitat de motius diferents: Cançons de treball, amoroses, religioses, humorístiques, de bressol, d'infants, etc., i gran nombre de danses. L'autor illustra la seva conferència amb gran nombre de cançons i danses populars que canta ell mateix. Explica després alguns costums populars de festes, danses, indumentària, etc. Acaba comparant melodies populars espanyoles amb variants d'aquestes melodies que es troben a Burgos i fa remarcar la major puresa d'aquestes últimes.

A continuació el President Josep Barbarà llegí la comunicació de Bonifacio Gil, de Badajoz, sobre «La canción popular extremeña». L'autor enumera les principals característiques de la cançó popular d'Extremadura en certa forma pròxima a l'andalusa: cançó lenta, melangiosa, amb floridures i melismes. Igualment ens en fa sentir uns exemples ben característics. Parla també de les diverses influències que s'hi posen de manifest.

El Professor Kurt Hubert, de Munich, digué la seva comunicació sobre el tema «Zur Typologie des Volksliedsim Mitel-und Westensopäischen Raun». Aquesta comunicació fou illustrada amb unes cançons populars i altres erudites d'Alfons el Savi i Peire Cardenal que cantà Francesc Pujol tot fent-nos notar les grans analogies que hi ha entre elles.

Tot seguit Francesc Pujol llegí la seva comunicació sobre «Ritme i metrificació de les cançons populars catalanes». L'autor comença per dividir la cançó popular catalana des del punt de vista mètric en cançons de ritme lliure i les més de ritme mesurat. Dóna les característiques de cadascuna. La cançó de ritme mesurat — l'única genuinament catalana — es subdivideix així mateix en regular i irregular. Parla dels criteris de metrificació de les cançons —criteris analític i sintètic . Fa la crítica del mètode analític i manifesta la seva preferència pel sintètic. La de compàs regular és lleugerament més nombrosa. Parlant de la irregular afirma que la majoria de les cançons de mètrica irregular originàriament eren perfectament regulars. Però l'instint musical molt afinat del poble les havia modificades millorantles molt. Acaba amb abundants i variats exemples.

NOTICIARI

SOCIETAT CATALANA DE CONCERTS

La Societat Catalana de Concerts, filial del Patronat Ardévol, seguint la seva tasca de donar a conèixer obres d'autors catalans, demà, diumenge, dia 26, donarà una audició en la que s'executarà per primera vegada una «Simfonieta» del mestre Josep Barberà, obra que l'orquestra «da camera» del I. M. A. A., sota la direcció del mestre Ferran Ardévol, ha estudiat amb tot entusiasme per poder donar una versió digna de les belleses que inclou dita obra d'un positiu valor.

Aquesta audició tindrà lloc a la Sala Studium, Bailén, 72. Per a invitacions dirigiu-vos a la secretaria de la Societat Catalana de Concerts, passeig de Gràcia, 78, 2n., 2a.

CONCERT D'ORGUE PATROCINAT PER L'AJUNTAMENT DE BARCELONA

Al concert d'orgue que tindrà lloc demà, diumenge, dia 26, a les cinc de la tarda al palau de la Música Catalana a càrrec del professor del Conservatori d'Estuttgard, doctor Hermann Keller, s'executarà el següent programa:

I. Joan Sebastià Bach (1685-1750). Preludi en sol menor. (Transcrit de la primera Sonata per violí sol, per H. Keller.) — Quatre corals: «Salve caput cruentatum», «In dulci jubilo», «Jesucrist jeia dins la tomba», «¡Desperteu-vos!, ens diu una Veu de les altures». — Fuga en mi bemoll major (a cinc veus). (Els tres temes de la fuga simbolitzen la Santíssima Trinitat.)

II. Max Reger (1873-1916): Dos preludis (en fa sostingut menor i en si menor). Benedictus. Toccata en re menor.

III. Julius Reubke (1834-1858): El Psalm 94 (Sonata): Grave - Allegro - Adagio Fuga.

L'entrada és per invitació. Els socis de l'Orfeó Català podran entrar després d'exhibir el títol de soci.

ELS MUSICS DELS ESTATS UNITS CEDEIXEN A BARCELONA UN BUST DEL MESTRE PAU CASALS

En ocasió de la celebració a Barcelona del XIV Festival de la Societat Internacional per a la Música Contemporània, Mr. Carleton Smith, director de la «New York Public Library» ha portat un bust del mestre Pau Casals, per tal de fer-ne ofrena a la ciutat de Barcelona.

Aquest bust és obra de Mme. Brenda Putnam i l'original es troba al «Museu Hispànic» de New York. Els músics americans, compositors i instrumentistes, especialment els violoncellistes, han fet una subscripció per oferir-lo a la ciutat de Barcelona, la qual ben probablement decidirà el seu emplaçament al Museu.

El bust fou lliurat a l'alcalde de Barcelona amb motiu del concert que tingué lloc ahir dissabte al Palau Nacional de Montjuïc a càrrec de les Orquestres Filharmònica i Simfònica de Madrid i de l'Orquestra Casals, dirigida pel seu fundador.

AJORNAMENT DEL CONCERT DE L'INSTITUT ORQUESTRAL DE L'ASSOCIACIO OBRERA

Per una sèrie de circumstàncies desfavorables — de les quals no són les menys insignificants la consulta electoral i la lesió soferta pel company violinista que havia d'actuar al «Concerto», de Bach —, la Junta directiva de l'Associació Obrera de Concerts ha cregut, més que convenient, necessari, ajornar fins el proper diumenge, dia 10 de maig, el concert de demà, 26, al Palau de la Música Catalana.

LES CANÇONS POPULARS CATALANES HARMONITZADES PER JOAN GOLS

En la Diada del Llibre ha estat posat a la venda un volum de «Cançons Populars Catalanes» harmonitzades per Joan Gols.

L'esmentat volum conté quinze melodies populars, acompanyades d'un suplement amb les melodies separades, la lletra completa i un comentari assenyat sobre cadascuna de les cançons.

Augurem un bon èxit a l'esmentada publicació.

UN OBSEQUI ALS CONGRESSISTES DE MUSICOLOGIA

L'Editorial Boileau de Música ha fet ofrena als Congressistes que assisteixen al III Congrés Internacional de Musicologia, d'un quadern que conté diverses cançons de l'obra que ha publicat l'illustre crític musical d'«El Socialista», senyor Josep Subirà, titulada «Los Maestros de Tonadilla escénica».

L'esmentat volum, molt ben presentat, conté les tonadilles «Canción de la Gitana habilidosa» (De «La Gitanilla en el Coliseo», 1776), de Josep Castel; «Seguidillas del Oficial Cortejante» (De «Vagamundos y ciegos fingidos» vers 1770), de Ventura Galban; «Canción de Cuna» (De «El Gurrumino», 1762), d'autor anònim i «Seguidillas religiosas» (de l'auto sacramental «La Lepra de Constantino», 1857), de Manuel Plà, totes elles recollides i arranjades per Josep Subirà.

La Vanguardia
30. 4 / 36

Vida musical

—

En los remansos

Durante la semana que acaba de transcurrir, el torrente mugiente, amenazador, de la música que reclama para sí el calificativo de contemporánea, hubiéranos dejado, a mí y a otros que yo sé, con «miedo en el corazón», acaso también con «llanto en los ojos», deplorando que en la hora presente, por seguir la reminiscencia clásica, de la música «la parte principal volvióse al cielo»; si no hubiésemos podido refugiarnos, en momentos que no puedo menos de llamar providenciales, en el seguro de ciertos remansos, deleitables descansaderos del espíritu, en los que renovábanse optimismos y esperanzas en trance de extinguirse.

Ya antes de desencadenarse el aluvión nos fué administrado precioso viático con el programa que el «Orfeó Català» celebró con motivo del Tercer Congreso de la Sociedad Internacional de Musicología. Aquel tesoro de la música vocal antigua, empezando por la monódica del siglo XIII, de Alfonso el Sabio, y terminando en la polifonía del siglo XVII, representada por el insigne maestro montserratino, el padre Juan Cererols, después de haber pasado por la polifonía áurea del XVI, encarnada genialmente por el abulense Tomás Luis de Victoria, sin contar la serie antológica de obras de la moderna escuela coral catalana; tal tesoro, digo, había de fortalecernos y confirmar nuestra fe en los destinos inmortales de la música.

De mí sé decir que en los pasos difíciles que hube de sortear adopté por «Leit-motiv» de virtud peregrina la inefable cantilena de la cántiga de Montserrat:

Amb molt gran dret
les bèsties deuen obeir
a la Madona,
d'on Jesús volgué venir.

El primero de esos remansos a que me refiero debió de ser sin duda alguna el concierto de música antigua del grupo «amateur» «Ars Musicae», celebrado en la casa del Arcediano; mas no puedo dar de él referencia precisa, porque, pecador de mí, a la misma hora mis pasos me condujeron al Palau, donde tenía lugar el segundo de los conciertos de música contemporánea. Tuve plena conciencia de mi defección, antes vagamente presentida, cuando una gentilísima colaboradora en aquella sesión, me reconvino amigablemente por mi no comparecencia.

Pudimos hallar otro apacible remanso en la representación, que de todo corazón agradecemos a «Junior F. C.», de la ópera de Martín y Soler «Una cosa rara», una verdadera joya — así lo ha proclamado ya la crítica. Esta comedia musical no debiera caer nuevamente en el olvido. Es una deliciosa confortación para el espíritu fatigado; no por no contener grandes conflictos deja de ser humana. Aquí el libreto de Da Ponte no hace más que soslaya situaciones que pudieran agravar el enredo; reservaba los resortes verdaderamente dramáticos para el «Don Giovanni» que se estrenó el año siguiente de «Una cosa rara». No hemos de pedir, pues, a la obra de Martín lo que no puede tener; nos guardaremos de compararla con Mozart y reconoceremos el ingenio, la viveza, la vena melódica, y al propio tiempo la destreza en la escritura y en la orquestación dentro de la sencillez requerida por el género y por la época.

Seguía avanzando la riada mugidora, pero nuevamente hallé un recodo encalmado. Memorable sesión la que ofreció a nuestro Congreso la Asociación de Música Antigua. Tema: «Los vihuelistas hispánicos»; intérpretes: Conchita Badía, Emilio Pujol. Para comenzar una conferencia de este ilustre maestro de la guitarra sobre la vihuela, sus ejecutantes y la transcripción de la tablatura; disertación documentadísima, de autoridad máxima, entreverada de rasgos delicadamente sentidos. A continuación, la audición de aquella música pretérita, pero tan viviente, tan fragante: las encantadoras Pavanas de Milán, las categóricas Diferencias de Narbáez sobre uno de los timbres favoritos de los compositores hispánicos del XVI:

Carrillo, guárdame las vacas
y besarte he.

No puedo seguir enumerando. Después, los villancicos y romances, rezumantes de sentimiento, de nostalgia. Revivieron, palpitantes, con toda su belleza en labios de la gran artista del canto que he nombrado, maridándose admirablemente la voz a la vihuela acompañante. ¿Qué decir del vihuelista que todo admiramos a la par por su dominio técnico y por su sensibilidad extrema?

Y ¿qué decir de la vihuela misma? Soñaba Pujol una reconstitución, pero una reconstitución absolutamente fiel. Tuvo la fortuna de descubrir un ejemplar único, medio abandonado en un museo, no precisamente musical, de París. Sobre este modelo el inteligentísimo «luthier» de Barcelona Miguel Simplicio ha construído una vihuela que es una pequeña maravilla, por su sonido evocador, discretamente vibrante sin empecer su precisión y su pureza, y por su factura artística, a la vez amplia y nimiaturada, que, cuando enmudece el instrumento, da placer a la vista.

Parecióme, más que remanso, puerto seguro donde podía, confiado, amainar las velas y echar anclas el concierto sacro ofrendado al Congreso por la escolanía y monjes de Montserrat, por un conjunto de circunstancias, por el alejamiento de la urbe y la ascensión al monte, por la santidad del lugar escogido, por la inocencia pueril de unos intérpretes y la dignidad monástica de otros.

Hora demasiado breve, pero de ecos perdurables en el espíritu. La ejecución, bajo la dirección de Dom David Pujol, sencillamente magistral. El programa, feliz compendio de la polifonía vocal religiosa, desde sus formas primeras, como el Kyrie tropado del siglo XII del Códice Calixtino de Compostela y la «caza» o canon a tres voces «O Virgo splendens» del Llibre Vermell de Montserrat, hasta la época de perfección con obras de Escobar, Ceballos, Victoria y Pujol, encuadrada toda esa polifonía entre Tientos orgánicos de Cabezón y Cabanilles.

Hondísima fué la impresión del auditorio, numerosísimo, que llenaba el ámbito basilical. Pocas veces se vió tan cabalmente observado el precepto contenido en el famoso apotegma de mi maestro Vincent d'Indy, a saber, que toda manifestación de arte debe producirse «en place et à sa place». Pero aquello no éra ya un concierto. Coincidía con la hora del mediodía el canto del «Regina coeli», de Escobar, contenido en el programa; y éste terminaba con la «Salve» de Juan Pujol, alternada, «more» montserratino, entre la comunidad y la escolanía. No era ya un concierto: era la plegaria colectiva, a la cual adheríanse todos, implícita o explícitamente, expresión suprema del arte de la música.

VICENTE M.ª DE GIBERT

La Vanguardia 11 Abril 36

Teatros y Conciertos

LA MUSICA EN CHECOESLOVAQUIA

II

Puede considerarse importante complemento del I Congreso Internacional para la Educación Musical que se celebra en Praga la Exposición que ha quedado también abierta en la capital de la República checoeslovaca. Esta Exposición está, en efecto, dedicada a los medios de educación musical y tiene, como el Congreso, carácter internacional.

La Exposición, instalada en la Sala—antigua capilla—de los Espejos de la Biblioteca Nacional y Universitaria, sala a la que por primera vez, después de su restauración, ha tenido ahora acceso el público, no es, en rigor de verdad, de una trascendencia extraordinaria; pero da idea de los medios puestos en práctica por diversas naciones para la consecución de sus fines didácticomusicales.

A Praga se debe la parte más interesante de la Exposición, pues son de indiscutible valor las antífonas, breviarios e himnos de los siglos XIII y XIV que ha aportado. Llaman asimismo poderosamente la atención una colección de instrumentos construídos por los alumnos de la Escuela Profesional alemana del Estado para la fabricación de instrumentos de música y los modelos de instrumentos exóticos que en la misma Escuela de Kraslice se construyen para Asia, la India y Africa.

España, mejor dicho, Cataluña, participa en la Exposición con dos instalaciones que dan cierta sensación de lo improvisado. En ellas, aparte algunas publicaciones musicales del maestro Juan Llongueras, se exhiben fotografías de conciertos de la Banda Municipal de Barcelona y del «Orfeó Catalá», de algunos memorables festivales orfeónicos y de fiestas celebradas por los alumnos de diversas escuelas de la Generalidad de Cataluña y del Ayuntamiento barcelonés.

Para los españoles nos ha sido altamente satisfactorio ver con qué sincero interés se acercan a estas instalaciones todos los visitantes de la Exposición.

Otras naciones exponen: Rumania, fotografías de instrumentos construídos por muchachos; los Estados Unidos, libros de música para niños; el Japón, preciosas publicaciones musicales del país y europeas; Austria, bibliofilia musical; Alemania, interesantes estudios sobre la flauta; Palestina, Dinamarca y Holanda, fotografías de las escuelas de estudios primarios musicales; Suiza, muestras del método de enseñanza musical de Jaques-Dalcroze, y Francia, diversas características de la educación musical en aquella República.

* * *

Mientras en la Facultad de Letras de la Universidad Carlos IV y en la Sala Carlota Masaryk, ilustres personalidades desarrollan ante los congresistas documentadas y brillantes conferencias sobre los temas que constituyen el objeto primordial del Congreso, en otros locales se registran magníficas demostraciones de los resultados conseguidos con los diferentes procedimientos de educación musical.

Señalemos entre estas manifestaciones la que Checoeslovaquia realizó en el teatro Nacional, de Praga, y con la que pudo probar, sintiéndose legítimamente orgullosa, que no hay en todo el territorio de la República un solo niño que no se halle dominado por el sentimiento de la música. Coros de perfecta afinación e insuperable musicalidad, orquestas de disciplina y sonoridad admirables, una Banda y otros conjuntos instrumentales, formados por alumnos de las escuelas e institutos de Praga y otras ciudades checoeslovacas, fueron desfilando ante un público entusiasmado durante el festival, que terminó con la «Canción de la libertad», de Smetana, y el himno nacional, cantados maravillosamente por los niños y niñas de los liceos de la capital.

Interesantísima resultó también la fiesta celebrada en la Biblioteca Central de Praga, y que respondió a la denominación de «Cómo canta y toca la juventud en los diferentes países». En ella, Praga, que no podía prescindir de su concurso, presentó una orquesta infantil de cuerda y uno de sus famosos coros juveniles, y luego pudieron ser oídos otros coros de Holanda, Suiza, Rumania y Yugoeslavia. Todas estas masas corales son realmente notables; pero entre ellas destacó el «Trboveljski Slavchek», de Yugoeslavia, que dirige un músico de gran talento: el maestro Schuligoy. Cantó este coro infantil importantes obras a tres y cuatro voces, llamando poderosamente la atención por el cuidado de la polifonía y de los matices, y, sobre todo, por el color de la fonética, que produce el efecto de las diversas cuerdas líricas.

* * *

El Teatro Nacional de Praga fué construído por el pueblo y para el pueblo. Todo checo lo considera como un sagrado templo de su música y nadie osaría entrar en él sin descubrirse, como descubierto ha de entrarse en la iglesia. No hay en todo el teatro una sala destinada a fumar, porque fumar dentro de él sería profanarlo. En este teatro, de bella arquitectura interior y externa, se ha dado, con motivo del Congreso para la Educación Musical, una representación de gala de «Jacobín», la ópera de Dvorak, que este invierno, cantada precisamente por artistas checos y en su idioma original, tuvo ocasión de conocer el público del Liceo, de Barcelona.

Dvorak, como es sabido, figura entre los más característicos representantes de la música checa y vino a completar la obra fundamental de Smetana. En «El jacobino», según dijimos ya a su tiempo, se manifiesta compositor de raza y amplia cultura, familiarizado con las leyes íntimas del lenguaje de los sonidos, y a quien no falta la inspiración melódica.

Interpretada y presentada con sin igual cariño, la obra ha impresionado al cronista más vivamente aquí que en Barcelona, donde, sobre todo en la parte coral, quedó reducida a la mínima expresión.

El público, este buen público checo, que tanta veneración siente por su música y sus artistas, acogió la representación de «El jacobino» con muestras de delirante entusiasmo, y además de llamarles a escena infinidad de veces, arrojó sobre los intérpretes abundantes flores.

U. F. ZANNI

Praga, abril de 1936.

Mirador 30. 4. 36

«Una cosa rara»

De tots els actes públics del Congrés de Musicologia, l'únic per al qual hem rebut invitacions ha estat la representació de l'òpera de Martín i Soler, *Una cosa rara*, pel grup d'amateurs Juniors F. C. Al concert donat al monestir de Montserrat només foren invitats, ultra els congressistes, alguns crítics privilegiats, i al de l'Orfeó Català, malgrat l'expressa recomanació de Mossèn Higini Anglès, la invitació ens fou negada i no pas amb massa delicadesa per un dels seus més destacat corifeus — mai el mot no ha estat tan exacte — sota el pretext que «si es donaven invitacions als informadors de revistes, al Palau no hi cabria ningú més».

Per conseqüent, no parlarem de cap d'aquests dos darrers concerts, sinó és per dir que la qualitat dels de l'Orfeó, malgrat la tercera part del programa, fou altíssima, i ens ocuparem de l'òpera del simpàtic compositor valencià setcentista, aquell home que després d'haver fet amb èxit la competència a Mozart — i a Viena mateix — i d'haver estat conseller a la cort del fantàstic Pau I de Rússia (recordeu aquell film del *Patriota?*) havia quedat oblidat fins als nostres dies.

La seva obra, *Una cosa rara, ossia bellezza ed onestà*, no mereixia veritablement aquest mal tracte de la posteritat. De factura italianitzant, d'inspiració poc audaç, però sempre de melodies agradables, es comprèn que hagués estat apreciada del públic vienès dels darrers anys del segle XVIII, aquell públic mateix que uns anys més tard preferia les òperes de Rossini a les de Beethoven. Per altra banda el llibret és distret, sense cap transcendència, i conté algunes escenes còmiques realment gracioses.

Els nostres «aficionats», però encara més les nostres «aficionades», van preparar-la amb una cura exemplar i en van donar una interpretació molt remarcable. En general, l'èxit escènic fou superior al líric; però en aquest darrer sobresortiren tanmateix els principals intèrprets: Elisa Gatti i Teresa Fius en primer terme, en els seus papers de Lila i Ghita; Mercè Pujol, que feia de majestuosa Isabella di Spagna; i entre els homes, Teodor Torné, que encarnava el camperol Tita, Josep Draper (Príncep) i Vicenç Torné (Lubino). Escènicament fou també digna de lloança l'actuació de Guerau de Chopitea, un Podestà un xic grotesc però de bona llei; i el Majordom Reial, Pere Gatti.

Entre els ballarins — quina llàstima que intervinguessin tan poc! — cal destacar en primer terme Anna Maria Matheu, molt ben secundada per Francesc Detrell i per un cos de ball on la gentilesa competia amb l'habilitat.

La direcció, com sempre, acuradíssima, a càrrec del mestre Sabater.

J. P.

Las Noticias 15. 4. 36

MUSICALES

ANTE EL PROXIMO CONGRESO INTERNACIONAL DE MUSICOLOGIA

La labor encomendada a los orfeones

Prosiguen con la mayor actividad los trabajos preparatorios del grandioso festival y del Congreso, internacionales, que tendrán lugar en Barcelona durante la segunda quincena del actual. Sabido es que dichos magnos acontecimientos musicales, la importancia de los cuales huelga subrayar, han sido organizados por iniciativa del Comité de Barcelona de la Sociedad Internacional para la Música Contemporánea, que preside el maestro Juan Lamote de Grignon. El Gobierno de la Generalidad de Cataluña y el Ayuntamiento de Barcelona han ofrecido su apoyo moral y económico.

Tienen a su cargo los conciertos sinfónicos que integran el XIV festival de la S. I. M. C., las prestigiosas corporaciones instrumentales "Orquestra Pau Casals" y "Banda Municipal de Barcelona" y orquestas "Sinfónica y Filrmónica de Madrid" estas últimas enviadas por el Gobierno de la República a instancias del Comité de Madrid, del cual es presidente el maestro Enrique F. Arbós.

Nuestras entidades orfeónicas más destacadas participarán asimismo en estas fiestas musicales. El "Orfeó Catalá" abrirá marcha dando una interesante audición de música coral antigua y moderna, el sábado próximo por la noche en el Palau de la Música Catalana. Este concierto forma parte de los actos organizados por el Congreso de Musicología.

El próximo domingo por la mañana, y en el Palacio de Bellas Artes, tendrá lugar el primer concierto oficial del festival de la Sociedad Internacional de Música Contemporánea, el cual ha sido confiado a la Banda Municipal de Barcelona. Se estrenará en este concierto el poema "Joan de l'Os", compuesto por el maestro Ricardo Lamote de Grignon para orquesta de instrumentos de viento, solistas vocales y coro mixto. La parte coral irá a cargo de los orfeones de Sans, Montserrat y Schola Cantorum de San Miguel Arcángel, y los solistas serán la soprano Mercedes Plantada, el barítono Ricardo Fusté y el bajo Conrado Giralt.

El "Orfeó Gracienc", además de la audición de canciones populares armonizadas que dará en el Patio de los Naranjos de la Generalidad, durante la recepción oficial que el Gobierno de Cataluña ofrecerá a los congresistas y festivalistas el día 18 por la tarde, tendrá a su cargo la parte coral de los fragmentos del poema "El comte Arnau", del maestro Felipe Pedrell, que la "Orquestra Pau Casals", con el concurso de los solistas Concepción Badía de Agustí, soprano; Emilio Vendrell, tenor; Ricardo Fusté, barítono, y Domingo Sánchez Parra, bajo, dará a conocer en el concierto de música hispánica, que tendrá lugar el día 24 del corriente por la noche en el Palacio Nacional de Montjuich, y en el cual tomarán parte, además, las orquestas "Sinfónica y Filarmónica de Madrid".

Concert d'orgue

Hermann Keller

7-4-36

Diari Barcelona

Ayuntamiento

ACUERDOS MUNICIPALES

Por la Comisión de Gobierno municipal han sido tomados los siguientes acuerdos:

"Designación de los consejeros regidores señores Ventós y Bernades, para la apertura de pliegos y demás trámites relacionados con los concursos para la adquisición de vestuario con destino a los Cuerpos de policía Urbana y de Tráfico.

Cesión del Palacio de Proyecciones al Sindicato Unico Mercantil de la Confederación Nacional del Trabajo para poder celebrar un mitin el día 10 del corriente.

Concesión de una subvención y una copa de honor al concurso de Espárragos de Gavá que tendrá efecto el día 19.

Patrocinar el concierto que dará el día 26 del corriente en el Palacio de la Música Catalana dedicado a la Escuela Municipal de Música y al "Orfeó Catalá" el profesor de órgano del Conservatorio de Stuttgart Dr. Hermann Keller, facultando a la Alcaldía para lo que precise a fin de honrar la estancia en nuestra ciudad del mencionado profesor.

Ceder el Teatro Griego a la Residencia Internacional de Señoritas Estudiantes para dar una representación el próximo mes de junio.

Ceder el Pueblo Español a la Sociedad Internacional de Música Contemporánea para la fiesta que organiza.

Revisar las autorizaciones de instalación en la vía pública que se hayan hecho a fin de ponerlas en consonancia con el acuerdo tomado por el Ayuntamiento actual durante el año 1934."

Diari Barcelona 21-4-36

CONCIERTO DE ORGANO

Correspondiendo a la distinción otorgada al profesor de órgano de la Escuela Municipal de Música, Juan Suñé Sintes, por el Conservatorio, la Asociación Bach de Wüttemberg y el Ayuntamiento de Sttutgart invitándolo el pasado mes de enero a dar una audición de música clásica hispánica, de música de Bach, y de música moderna catalana para órgano, que tuvo efecto en la gran sala de conciertos del Conservatorio de Stuttgart, la Escuela Municipal de Música y el Orfeó Catalá bajo el patronato del Ayuntamiento de esta ciudad, han organizado para el próximo domingo, día 23 a las cinco de la tarde, un recital de órgano a cargo del doctor Hermann Keller, eminente organista, profesor de órgano y estética musical del Conservatorio de Stuttgart.

El programa lo iniciará Bach, con unos corales, una fuga a cinco voces y un preludio transcrito por el profesor Keller, de una sonata para violín solo La segunda parte, estará dedicada a Max Reger, de quien es discípulo el doctor Keller, y en la tercera se ejecutará en Barcelona por primera vez la única obra para órgano de un discípulo de Franz Liszt, muerto a la edad de veinticuatro años, Julius Reubke, titulada "El Psalmo 94.

La entrada al concierto es solamente por invitación. Los socios del Orfeó Catalá podrán utilizar a tal efecto su título de socio.

Premsa Abril 36

El «Orfeó Catalá»

El «Orfeó Catalá» invita a sus señores socios al concierto de órgano que dará en el Palau de la Música Catalana, mañana domingo, día 26, a las cinco y media de la tarde, el doctor Hermann Keller, profesor de órgano en el Conservatorio de Stuttgart. Este concierto está patrocinado por el excelentísimo Ayuntamiento de esta ciudad y dedicado al Orfeó Catalá y a la Escuela Municipal de Música.

Publicitat 5.5.36

Recital d'orgue pel Dr. Hermann Keller

Dedicat a l'Orfeó Català i a l'Escola Municipal de Música, sota el patronatge de l'Ajuntament de Barcelona, tingué lloc al Palau de la Música Catalana un recital d'orgue que donà el doctor Hermann Keller, professor del Conservatori d'Estutgard.

No són aquí freqüents les audicions d'orgue, i aquesta, sobretot, per la qualitat del concertista i per la importància del programa, desvetllà un justificat interès, que portà una gran concurrència a la sala del Palau.

Especialitzat en l'estudi de l'obra de Bach, el doctor Keller ens féu aplaudir una interpretació excellent del "preludi en "sol menor" (transcrit de la Primera Sonata per a violí sol), de quatre corals i de la "Fuga en "mi bemoll major" (a cinc veus), del gran Cantor. Seguiren diverses obres de Max Reger i una Sonata titulada "El Psalm 94", de Julius Renbke (1834-1858), compositor que fou deixeble de Liszt i que, a través de la poderosa influència d'aquest mestre que es projecta constantment en la Sonata, palesa un temperament fort i ric de qualitats, que malauradament no pogueren desplegar-se amb tota plenitud per haver traspassat el músic quan només comptava vint-i-quatre anys.

El doctor Keller executà totes aquestes obres amb un absolut domini de la tècnica, que fa d'ell un executant perfecte, i amb una gran cura dels recursos que li ofereix una registració minuciosa i intelligent.

El concertista fou molt aplaudit després de cada obra i en acabar el recital.

24.

La Veu de Catalunya
Data - 3 MAYO 1936 BARCELONA

DESPRES DE LA SETMANA INTERNACIONAL DE MUSICA

Catalunya fa bon paper en música. — Poble que compta amb un Pau Casals, i amb un Orfeó Català, entre altres, pot presentar-se a tot arreu

Són molts els pobles que, entre les seves qualitats, assenyalen la d'ésser pobles filharmònics. Establir competències i comparacions de si l'un n'és més que l'altre, seria un xic pueril i potser cosa de perdre el temps. A Catalunya ens tenim per poble filharmònic, terra de músics. Fins a on? ¿Més que altres? Deixem-ho córrer: és una qüestió que nosaltres no hem de resoldre, ni hem de suscitar. Acontentem-nos d'ésser un país on la música és conreada amb amor i fem per manera que aquest amor creixi cada dia, i cada dia sigui més perfecte.

Mentrestant, això sí, podem tenir la satisfacció de pensar que som un poble musical, i que en aquest ram podem fer un paper no negligible i que, per això, s'ha celebrat a Barcelona el XIV Festival de la Societat Internacional per la Música Contemporània (S. I. M. C.). i el III Congrés de la Societat Internacional de Musicologia (S. I. M.). Considerem com la nostra ciutat, casa modesta, ha pogut aixoplugar dignament les figures més representatives de l'art diví; hem estat, uns dies, el centre de la més alta vida musical del món, amb prou decòrum perquè s'hagi de reconèixer que avui Catalunya pot ésser admesa a alternar allà on sigui. I en dir això, no fem sinó recollir el pensament i les manifestacions de les eminències que han passat per casa nostra manifestacions que, per altra banda, són la confirmació de conceptes emesos ja abans d'ara.

De seguida, en voler fer un comentari com aquest, se'ns acut, naturalment, un nom: Pau Casals. Si un nom val per un poble, aquest poble som nosaltres, i el nom és el del violoncellista sense parió. Es molt exposat, generalment, de dir d'un home, en un ram qualsevol, que és el primer del món, l'únic. Però en aquesta matèria no sols no és exposat, sino que és anar sobre segur: en totes les llengües ha estat dit: «Pau Casals, l'únic». I tot el món se l'ha volgut fer seu: així, Pau Casals ja no és nostre, sinó ciutadà del món; o, més ben dit, és límit de la Bellesa increada. «Val la pena de venir a Barcelona, sols fos només per a sentir l'Orfeó Català», ens han dit. Recordem que totes les vegades que l'Orfeó Català s'ha mobilitzat a diversos punts de l'estranger, ha estat jutjat pertot com una cosa de primerissima categoria. I si podia mobilitzar-se tan fàcilment com un grup petit o com un individu, l'Orfeó Català, hauria estat sollicitat arreu i hauria seguit el món en totes direccions. Feu el que vulgueu a Barcelona, en ram de música; comptant amb l'Orfeó Català, encara que no tinguéssim res més, el bon paper de la ciutat és sempre assegurat; perquè si l'Orfeó s'imposa quan executa Joan Sebastià Bach, s'imposa de la mateixa manera quan executa una cançoneta popular d'ací, de Castella, de Galícia, del Caucas o del Rin.

Tenim alguna cosa a dir en música amb institucions i organismes com, per exemple, la Banda Municipal, l'Orquestra Pau Casals, l'Associació Obrera de Concerts, entre altres, sense comptar el gran teatre del Liceu, peça també de categoria. Ja no diem res de la sardana, art doble de música i dansa, que ha resistit totes les proves i totes les admiracions, i que si sovint ens passa com si no ens n'adonéssim, a causa de la familiaritat, és tanmateix un motiu que ha merescut l'atenció i l'elogi de totes les intelligències. I resta, encara, per exemple. el fogar del monestir de Montserrat, que converteix la muntanya en música, que treu les seves grans edicions de músics montserratins antics, que envia els seus homes, com el Pare Sunyol, pel món, amb les seves obres fonamentals que els altres països s'han fet seves, a restaurar institucions com el cant ambrosià. Senyal que, en música, podem dir-hi alguna cosa.

I si es tracta de música vella, podem dir-hi, també, alguna cosa. Amb un Brudieu podem presentar-nos on convingui, i a part de Montserrat i els montserratins, la Secció de Musicologia de l'Institut d'Estudis Catalans comença de tenir la seva importància.

nostre i del món, alhora. Que és de la manera, entenem, que nem d'ésser catalans, amb un sentit no de resclosiment, sinó d'universalitat, i tendint a la universalitat per via personal i de caràcter, no per via «standard», de despersonalització, fonent-nos en els anomenats corrents universalistes. Hem de viure la vida universal, és clar — no confonem el poble amb el pintoresc, ni la personalitat amb un tic personal —; però hem de viure la vida universal a la nostra manera. Avui sóm nosaltres que tenim el goig de pensar que aquest ciutadà del món que s'anomena Pau Casals és un de nosaltres. I anem allà on es vulgui del món de la música, podem fer bon paper, perquè hi podem presentar un Pau Casals. I entre les primeres figures que aquests dies han estat els nostres hostes d'honor, sens dubte un dels allicients per a venir seria el de trobar-se amb Pau Casals en la seva terra pròpia, en el seu medi, trepitjar la seva terra, respirar el seu aire; haureu llegit com una representació de nord-americans ha fet present a la ciutat de Barcelona d'un bust de Pau Casals, obra de l'escultora Brenda Putmann, costejat per subscripció entre els admiradors del mestre en aquell país.

Això en el caire personal. En el collectiu, tenim un fet de tant de relleu com la vida orfeònica (el gran nombre d'orfeons avui; ahir el gran nombre de cors) arreu de Catalunya, amb el germà gran, l'Orfeó Català, que diríeu arribat a un grau de maduresa, de saó, de sensibilitat com ja sembla que no pugui demanar-se més. Té aquell punt de sucre de moscatell de setembre, que us eixamora el cor i us enardeix el cervell. ¿Es una illusió nostra? Potser és una illusió nostra; potser és l'admiració del reconet de casa que, ignars i casolans, tenim pel millor del món; potser és l'amor de la nostra sang. Potser. Però haurem de dir que és una illusió que també senten els qui no són de la nostra sang. Doneu l'Orfeó Català al món —aquests dies ho hem vist— i veieu com el guanya, com se l'enduu, amb veus de joia, i amb una esgarrifança íntima, fins aquell silenci que és el més enllà de l'admiració. Els estrangers ens han dit: «no sospitàvem això!». Un Bach, per exemple, a través de l'Orfeó Català — com a través de Pau Casals —, us dóna la impressió que sou transportat fins al

Podem, així mateix, oferir les filigranes més exquisides, de gust tan selecte, com un recital de guitarra de primera mà. Nostres són, grans mestres de la guitarra: Ferran Sors, fill de Barcelona, format primerament a l'escolania de Montserrat, després artista consagrat a Europa; a Venècia, a la Gran Bretanya, a Prússia, a Sant Petersburg, a París, on morí aviat farà cent anys. Francesc Tàrrega, més contemporani, del qual celebràvem no fa gaire el XXV aniversari de la seva mort a Barcelona; Francesc Tàrrega, del qual la crítica musical de París, digué: «amb un instrument molt més difícil (que el violí, que el piano, que l'arpa), vaig sentir anit passada les harmonies més dolces, les veus més celestials que cap instrument pot produir. Tàrrega, amb la seva guitarra, fa oblidar Sarasate, esborra de la imaginació el record de Rubinstein i fon les harmonies de l'arpa d'Emeralda». I tot això no és un passat de la història, sinó un punt vivent, gràcies als deixebles i continuadors de l'obra de Sorts i de Tàrrega, com l'Emili Pujol, qui ha donat un d'aquests dies l'emocionant concert de vihuela (predecessora de la guitarra), amb un instrument — reproducció de l'únic exemplar que es conserva de la vihuela antiga—, construït per l'expert instrumentista barceloní, Miquel Simplici. Barcelona ha ofert una novetat mundial en el ram de la música. I, pel que hem dit, no com una cosa isolada, no com un fenomen casual; no podrà aplicar-s'hi allò d'una flor no fa estiu.

Després de les jornades internacionals de música tingudes a Barcelona durant la setmana del 18 al 25 d'abril que acaba de córrer, no ens sembla fora de to aquest levíssim comentari. Comentari que no voldríem amb tendència a satisfer la nostra vanitat, sinó a fer-nos sentir una mica més d'amor encara a la nostra música, a les nostres institucions musicals, als nostres artistes, als nostres industrials del ram, als nostres estudiosos, als protectors d'aquestes manifestacions; i, per l'amor de totes aquestes coses, a fer-nos convergir per al millor ésser del nostre poble i de nosaltres mateixos, per a superar amb motius de joia, d'esforç i d'estímul conscients, els motius de depressió que puguin sollicitar-nos.

LLUIS BERTRAN I PIJOAN

Projecte d'excursió a Mallorca

25

Premsa. 21. Maig 1936

VIDA CULTURAL

Un mensaje de Cataluña a Mallorca

Se nos ruega —y a ello accedemos gustosos— la publicación del siguiente mensaje dirigido a los elementos culturales mallorquines, que ha obtenido la adhesión de todos los elementos intelectuales, científicos y artísticos de Cataluña y ha sido autorizado por un Patronato de personalidades de gran relieve en nuestra vida cultural y académica, habiéndose solicitado también la adhesión, en forma de Comité de honor, de nuestras primeras autoridades.

El «missatge als mallorquins» dice así:

«En mig de la crisi de valors que atravessa el nostre món occidental, creiem un deure proclamar, ara més que mai, la virtut salvadora dels principis de cultura i de les forces de cohesió moral, social i patriòtica que conserven, fortifiquen i eleven els pobles.

Catalans de la Catalunya estricta, per la nostra cultura ens agermanem, en la història, en la nostra renaixença i en l'esdevenidor, amb altres pobles de la nostra nissaga i de la nostra llengua. En tot cas, creiem útil concentrar-nos en la idea de la nostra comunitat, que essent estrictament espiritual, no comporta hegemonies, sinó solament fraternal col.laboració.

Si els llaços ideals que uneixen Catalunya amb tots els altres pobles de llengua catalana són igualment forts i respectables, cal declarar que els que ens lliguen amb Mallorca, sense oblidar les altres illes, Menorca i Eivissa, són d'una naturalesa especialment íntima i infrangible. El gentil »regne dins mar», que l'alt rei en Jaume semblà conquerir més amb l'amor que amb les armes, ha seguit històricament i culturalment un destí identificat amb el nostre.

No podem oblidar que, ja en l'alba de la nostra literatura, entre Catalunya i Mallorca es dreça aquell fill de pares catalans nascut a l'illa, que és sens dubte el més gloriós exponent de la nostra ànima: Ramon Llull.

Al llarg de la nostra renaixença, de la qual tot just acabem de celebrar el centenari de la iniciació, trobem indissolublement associats els noms simbòlics de Rubió i Ors i Marian Aguiló, Miquel Costa i Llobera i mossèn Jacint Verdaguer, Antoni Gaudí i el bisbe Campins, Felip Pedrell i Antoni Noguera, Joan Alcover i Joan Maragall. En els Jocs Florals, l'escola mallorquina realitza una empresa verament salvadora amb l'aportació a la nostra literatura dels dos elements complementaris de la poesia popular i del sentit aristocràtic de l'idioma. Mallorca dóna a la nostra comunitat l'apòstol de la llengua catalana, en la figura de Marian Aguiló, el primer que té la visió viva de la unitat substancial de la nostra parla en tots els seus dominis i el qui amb maravellosa intuició obrí, als futurs investigadors catalans, la via de l'estudi sistemàtic de la llengua parlada i de la llengua escrita i de la publicació crítica dels nostres antics monuments literaris.

El mestratge de Mallorca en el conreu de les belles lletres ja és cosa d'antiga tradició entre els catalans. Avui i sempre els noms dels precursors, Tomàs Aguiló, Jeroni Rosselló, Josep Lluís Pons i Gallarza, Gabriel Maura, Guillem i Tomàs Forteza, Mateu Obrador, el benemèrit fundador dels estudis lul.lians; Bartomeu Ferrà, Miquel S. Oliver i tot l'estol dels més moderns escriptors mallorquins, presidits pels poetes cabdals Costa i Llobera i Joan Alcover, seràn pronunciats pels llavis dels catalans com els noms de germans clarividents que han plasmat en obra excelsa d'art les millors qualitats de la nostre gran ramília.

Però aquests llaços tant estrets entre Mallorca i Catalunya, solament són sentits per les seleccions de banda i banda de la nostra mar. Reliquia sagrada d'una antiga comunió de sang, de llengua i de cultura, cal que aquests sentiments de solidaritat siguin propagats a tots els estaments socials, si volem que la nostra renaixença assoleixi aquell sentit de destí col·lectiu que infon virtut d'eficàcia a totes les teories i a tots els ideals que puguin concebre les ments dels conduidors de pobles.

Així, per damunt de totes les diferències d'ideologia, avui un estol de catalans del continent creuen necessari aixecar una croada per tal de procedir intensament a afermar aquells vincles històrics que la renaixença ha tornat a fer actuals i fecunds. I si és veritat que no s'estima sinó allò que es coneix, caldrà que continuant i intensificant anteriors iniciatives aquesta obra vagi precedida d'una altra obra de difusió intel·ligent i eficaç adreçada a donar-se a coneixer els dos pobles recíprocament en les manifestacions més significatives de llur vida espiritual.

Els mallorquins han contribuit a la nostra renaixença amb realitzacions essencials. Sempre ho hem reconegut així i l'esforç mallorquí ha estat per nosaltres sempre valorat. Es just, doncs, que els catalans manifestem la nostra gratitud i la consagrem en la forma més duradora que és l'espiritual. Per això, ensems que saludem fraternalment els elements culturals de Mallorca, fem una crida a les entitats animades pels ideals de la renaixença i a les corporacions públiques de l'una i l'altra terra perquè es disposin a dur a bon terme ben aviat actes que consagrin la nostra germanor i la nostra comuna esperança i institucions que organitzin i intensifiquin l'acció exemplar de Mallorca en el camp de la cultura.»

El Comité de honor estará compuesto por don Luis Companys, presidente de la Generalidad de Cataluña; don Juan Casanovas, presidente del Parlamento de Cataluña; don Ventura Gassol, consejero de Cultura de la Generalidad; don Carlos Pi y Suñer, alcalde de Barcelona, y don Cristián Cortés, presidente de la Comisión de Cultura del Ayuntamiento de Barcelona.

El Patronato está constituído en la siguiente forma:

Presidente, don Antonio Rubió y Lluch; vicepresidente, don Pedro Coromines, presidente del «Institut d'Estudis Catalans»; don Juan A. Güell, presidente de la Academia de Bellas Artes; don Luis Millet, director del «Orfeó Català», y don Augusto Pi y Suñer, consejero-delegado del «Institut d'Acció Social Universitària». Figuran también don José María Blanc, presidente del «Centre Excursionista»; don Pedro Bosch Gimpera, rector de la Universidad; don Agustín Calvet, escritor; don Francisco Cambó, fundador de la «Fundació Bernat Metge»; don Carlos de Camps, presidente de la Academia de Ciencias; don F. Carreras Candi, presidente de la Academia de Buenas Letras; don Pompeyo Fabra, presidente del Patronato de la Universidad; don Manuel Folguera Durán, presidente de la «Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana»; don Eduardo Fontseré, presidente del Ateneo Barcelonés; don Amadeo Hurtado, presidente del Consistorio de los Juegos Florales; don Luis Nicolau d'Olwer, del «Institut d'Estudis Catalans»; don Rafael Patxot Jubert, fundador de la obra del «Cançoner»; don Jaime Peyrí, presidente de la Academia de Medicina; don José Puig y Cadafalch, del «Institut d'Estudis Catalans»; don Carlos Riba, vicepresidente del P. E. N. Club, y don J. Serra Hunter, presidente del Consejo de Cultura.

La iniciativa incluída en el mensaje está en camino de realización por un Comité organizador, constituído por los vicepresidentes del Patronato y otros elementos que son las personalidades siguientes:

Don Joaquín Balcells, profesor de la Universidad; don J. V. Foix, escritor; don Joaquín Folch y Torres, director del Museo de Barcelona; don Tomás Garcés, director de «Quaderns de Poesia»; don Manuel de Montoliu, profesor de la Universidad; don Francisco Pujol, subdirector del «Orfeó Català»; don Jorge Rubió, director de la Biblioteca de Cataluña, y don Joaquín Xirau, decano de la Facultad de Filosofía, Letras y Pedagogía.

En otras ediciones daremos la lista de las personalidades adheridas al mensaje:

Prensa 10.6.36

COMUNITAT CULTURAL CATALANO-BALEAR

VISITA A MALLORCA DELS INTEL-LECTUALS CATALANS

El Comitè Organitzador de la Comunitat Cultural Catalano-Balear, segueix amb tot entusiasme la preparació dels actes de germanor que s'han de celebrar aviat, tant a Mallorca com a Catalunya, per tal d'assolir de la manera més eficaç possible les finalitats de la nova entitat i de solidificar definitivament els llaços espirituals i culturals que ja ens uneixen amb els germans de l'altra banda de mar.

El proper dia 20 d'aquest mes, els intellectuals catalans i persones que els vulguin acompanyar, faran una visita a Mallorca, acompanyats de la nostra gran massa coral l'Orfeó Català.

Els visitants restaran a Mallorca els dies 21, 22, 23, 24 i 25; a l'Illo d'Or se celebraran diferents actes en els quals prendran part algunes de les nostres més detacades personalitats intellectuals.

L'Orfeó Català donarà dos concerts, un popular i un altre de gala, i els visitants faran diverses interessantíssimes excursions als llocs històrics de l'Illa i als més pintorescos.

Les persones que vulguin ajuntar-se als excursionistes, es poden adreçar al Secretariat de l'esmentada entitat (Ateneu Barcelonès, Canuda, 6, Tel. 20903).

Prensa 13.6.36

L'EXCURSIO DE L'ORFEO CATALA A MALLORCA

Per tal de prendre part en els actes organitzats per la Comunitat Cultural Catalana-Lalear a l'Illa de Mallorca, l'Orfeó Català es traslladarà a Palma en vaixell especial; sortirà de Barcelona dissabte dia 20, al matí, per a tornar dimarts, dia 23.

Tant el viatge d'anada com el de tornada es farà de dia, la qual cosa donarà ocasió de poder admirar la bellesa inigualable de les costes mallorquines.

L'organització tècnica d'aquest viatge ha estat confiada a Viatges Catalònia. Les inscripcions per a aquesta excursió podran efectuarse des del dilluns, dia 15, a Viatges Catalònia, Rambla dels Estudis, 12. Telèfon, 247774.

Prensa 30/6/36

Lista de nuevas adhesiones

El Comité organizador de la «Comunitat Cultural Catalano Balear» ha solicitado y obtenido la adhesión, como miembro del Comité de honor, de don Santiago Gubern, presidente del Tribunal de Casación de Cataluña.

Publicamos a continuación, y por orden alfabético, la segunda lista de las adhesiones recibidas:

Avelino Artis, escritor; Enrique Bagué, escritor; José Barberá, director del Conservatorio del Liceo; Prudencio Bertrana, escritor; Jaime Bofill Ferro, escritor; Joaquín Cabot, presidente honorario del «Orfeó Català i dels Jocs Florals»; Carlos Capdevila, escritor. José María Capdevila, escirtor; Alejandro Cardonet, dibujante; Rosendo Carrasco Formiguera, profesor de la Universidad; Tomás Carreras Artau, diputado al Parlamento catalán; Pablo Casals, director de la Orquesta Pablo Casals; J. Comellas Ribó, director artístico de Radio Barcelona; Víctor Conill, de la Academia de Medicina; Francisco Costa, violinista; Delfín Dalmau, profesor; Angel Ferrán, escritor; Francisco de Gali, secretario del Consejo de Cultura; Juan Givanel, escritor; Juan Llongueras, secretario de la «Germanor dels Orfeons de Catalunya»; Miguel Llor, escritor; Ignacio Mallol, escritor; Antonio Marqués, compositor; Francisco Maspons Anglasell, de la Academia de Jurisprudencia; J. Millas Raurell, escritor; Federico Mompou, compositor; Enrique Morera, compositor. Federico Alfonso Orfila, escritor; José María Planas, escritor; Juan Rebull, escultor; Martín de Riquer, escritor; Tomás Roig Llop, escritor; José María Junoy, escritor; Fernando de Sagarra, del «Institut d'Estudis Catalans»; Ignacio de Sagarra, director del Parque Zoológico; Santiago Salvat, editor; Juan Teixidor, escritor. Antonio Trías Pujol, profesor de la Universidad; Eduardo Toldrá, compositor; José Vergés, profesor del «Institut Escola», y Antonio Xirau, diputado al Parlamento catalán.

Última Hora 23.6.36

El doctor A. Pi i Sunyer parla als mallorquins

El diari de Palma de Mallorca «La Almudaina», del dia 12 de juny, publica un interviu amb el doctor August Pi i Sunyer, president del Comitè Organitzador de la Comunitat Cultural Catalano-Balear, del qual reproduïm els següents paràgrafs:

«CONSTITUIDA LA C. C. C. B., ¿QUINES FINALITATS PROPERES PERSEGUEIX?

La resposta es trobarà en el nostre manifest, car en ell s'exposen les intencions que ens han mogut. Hem considerat urgent la tasca de manifestar explícitament quant deu la cultura catalana a l'aportació de l'esperit balear: la ciència, les lletres, les arts, i de remarcar la unitat de l'accent. Es un sol «corpus» de dos elements i cal fer veure que aquests no estan destriats sinó que formen un tot conjuntament.

¿QUINS ACTES ES PENSA CELEBRAR?

Anirem a Mallorca a portar personalment la salutació dels catalans i aprofitarem el viatge per tal que alguns dels nostres homes representatius facin sentir la veu de Catalunya. Per altra part, l'Orfeó Català, la nostra gran entitat coral, farà present, per l'instrument de la música, l'estètica que ens és peculiar i que és de tots, catalans i balears.

Després vindran els nostres amics de les illes i seran degudament acollits. Ja ens coneixem i ens estimem, però les visites són sempre d'utilitat. La presència material estreny els afectes.

¿QUINES SON LES FINALITATS LLUNYANES?

Es difícil de dir-les des d'ara. La vida és molt rica i els esdeveniments s'imposaran. Ja veurem què en resulta de la convivència en uns dies que segurament no seran infecunds.

¿ES VOL QUE RESTI D'AQUESTES TASQUES ALGUN ORGANISME PERMANENT?

Per ara no està precisat. Els amics de Mallorca sembla que desitjarien que es fundés un òrgan universitari local, dependent de la nostra Universitat Autònoma. Es un projecte a prendre en consideració i a tractar. Es possible que es desvetllin altres iniciatives.

¿QUIN EFECTE HA PRODUIT EL MISSATGE A CATALUNYA?... I A MALLORCA?

Ja es veu que ha estat immillorable. L'ha acollit un gran entusiasme i les adhesions rebudes són moltes i valuoses. El nostre missatge ha trobat cordial ressò a les Balears i ha provocat una resposta ben satisfactòria. El moviment està iniciat i prendrà cada dia major empenta. Som, per això, profundament optimistes.

JA QUE L'INTERVIU ES PER A PUBLICAR A MALLORCA, ¿TENIU QUELCOM A DIR-ME PER ALS MALLORQUINS?

Res més que testimoniar la consideració i l'estima pels alts valors espirituals de Mallorca, i dir la nostra esperança que els dies pròxims seran plens de realitat actual i d'auguris venturosos per al futur.»

Premsa 20.6.36

Davant les actuals circumstàncies han estat ajornats els actes anunciats per la Comunitat Cultural Catalano-Balear i que havien de celebrar-se a Mallorca i a Catalunya, i amb motiu dels quals havia estat preparada una expedició a Mallorca amb la cooperació de l'Orfeó Català.—SALVA.

27

El mestre Lamote de Grignon ens parla dels seus projectes

No hi ha ningú a Barcelona que un dia o altre no hagi vist el mestre Lamote de Grignon dirigint els seus músics de la Banda Municipal, aquesta veritable orquestra d'instruments de vent, la més perfecta, la més homogènia de totes les que existeixen avui en dia a Europa.

Es una de les figures artístiques de la nostra pàtria que gaudeix de més prestigi entre el poble, aquest poble que omple a vessar l'antic Palau de Belles Arts cada diumenge per a escoltar-lo. Com abans omplia el recinte gòtic de la Plaça del Rei, allà on el mestre començà a estructurar de debò aquesta Banda i allà on sentí el veritable escalf encoratjador de les multituds apinyades al seu voltant.

Tota una vida ha posat aquest il·lustre músic al servei d'aquesta obra pedagògica de la Banda, i quelcom més que una vida: fins i tot una sèrie d'il·lusions, d'alegries i d'esperances. Per tal que aquest agrupament assolís l'estat actual, ha renunciat a tantes coses! La composició, les «tournées» com a director d'orquestra, el piano... que ha sacrificat de bon grat per a donar-nos a Barcelona una cosa ben digna del nostre prestigi musical.

Fa uns quants dies, el gran amic de Catalunya Angel Ossorio i Gallardo, que és el president de la «Masa Coral Madrileña», invità el mestre a dirigir en aquella ciutat l'oratori «La nit de Nadal», una obra magnífica que produí Lamote de Grignon entre els anys 1899 i 1902 i que els barcelonins sentírem l'octubre d'aquest últim any, per l'Orfeó Català. Més tard se'n donaren altres audicions en els anys 1910, 1918 i 1926, la darrera dirigida pel mestre Pau Casals.

El febrer del 1913 era donada a Berlín, sota la direcció del propi autor; eren encarregats de la part coral la Societat d'Oratoris de Neuköln i de l'orquestra la famosa Orquestra Filharmònica de Berlín.

A Madrid ha obtingut un èxit clamorós i el públic ha sabut assimilar i comprendre totes les arrels profundes, totes les pregones essències de l'ànima catalana que batega, viva i lluminosa, dintre aquesta producció.

Hem anat a veure el mestre al seu pis del carrer del Bruc. Retrats de músics per tot arreu, records de la seva carrera triomfal. Beethoven i Bach presidint la solemne quietud del seu estudi.

Ens rep amb aquella amabilitat, amb aquell posat senyorívol tan seu i, és clar!, de seguida parlem de la Banda, la seva gran obra.

—...?

—Els concerts comencen el dia 15 del proper mes de març. Ja tinc ganes d'enfrontar-me davant d'aquest públic fidel, addicte, dels diumenges, al qual no s'ha de fer cap indicació perquè calli; públic disciplinat i únic que guarda un silenci absolut.

—...?

—La tanda de concerts serà interessantíssima. En primer lloc, el dia 19 d'abril, l'Orquestra d'Instruments de Vent prendrà part en el XIVè Festival de la Societat Internacional per a la Música Contemporània, amb un programa integrat per obres escrites exclusivament per a banda, d'un gran valor musical.

—...?

—Són: «Devise», de Wladimir Vogel, compositor de la U. R. S. S.; «Tres moviments simfònics», del mestre català Josep Maria Ruera, i la llegenda simfònica «Joan de l'Os», de Ricard Lamote de Grignon, escrita per a banda i cors, els quals actuaran sota la direcció del mestre Pérez Moya. Finalment, i dintre aquest concert, s'interpretarà «Dyonisiaques», de Florentí Schmidt, obra ja coneguda del nostre públic.

—...?

—També preparem una audició d'algunes de les obres de Bach transcrites per mi, entre les quals us puc citar la celebre «Suite en si menor», el «Concert» de flauta, violí i clavicèmbal i una obra mai no executada a Barcelona.

Un altre esdeveniment serà l'audició de la «Novena Simfonia», de Beethoven; la part coral anirà a càrrec de l'Orfeó de Sants, l'Orfeó Montserrat i l'Scola Cantorum, sota la direcció del mestre Pérez Moya, abans ja esmentat.

—...?

—¿De quina de les meves transcripcions estic més content? Sense titubejar, de «L'après-midi d'un faune», de Debussy, l'obra que és més fidel a la gran meravella orquestral.

Unes paraules veritablement cordials de comiat clouen aquesta conversa amb l'il·lustre músic, que, al davant de la Banda Municipal, fa anys i anys que porta, al mateix cor de les multituds, les essències vives i perdurables de la música.

Artur LLORENÇ

La Banda Municipal, a la Plaça de la República, dirigida pel mestre R. Strauss, interpreta el seu poema simfònic "Mort i transfiguració". Una gentada fervent i devota l'escolta enmig d'un silenci emocionant

Ultima Hora.
7/2/36

L'instant 31.3.36

FRANCESC ALIO

per Joan Llongueres

Avui fa vint-i-vuit anys de la seva mort. Encara em sembla que el vegi, l'Alió: aquest músic de cor tan racialment català!

Bru, ferreny, aspre, agressiu sovint, el nostre Alió era un home de bondat, un home sencer, un català tot d'una peça. En el seu rostre sempre arborat; en els seus ulls oberts i flamejants; en el seu parlar sever i càlid, a l'ensems, hi havia, en realitat — com deia molt justament en Lluís B. Nadal, en la nota necrològica llegida en la sessió que celebrà l'Orfeó Català, a la memòria del nostre malaguanyat compositor — quelcom del vident i del profeta. Perquè, així com el gran mestre Marià Aguiló semblava tenir la intuïció dels textos populars que ell amorosament cercava i recollia, l'Alió, podríem dir, tenia la intuïció de la música de les nostres cançons del poble, i en recollir-les sabia, amb finíssima sensibilitat, destriar-ne l'or pur enmig de l'escòria que sovint les embolcallava. Ell fou qui, en un moment de genial clarividència, fent allò que inconscientment feien el pastor o la porqueriola, posà a les notes majestuoses, nobles i vigoroses d'una cançó del poble, el text d'aquella trista i amarga complanta de la dissort de Catalunya, creant així l'himne excels i enardidor d'«Els Segadors»; el clam del nostre despertar; el cant intens i corprenedor de totes les nostres reivindicacions patriòtiques.

PILAR RUFÍ

Parlant de l'Alió, ha dit el mestre Millet, que «si en Clavé és el músic representatiu de la primera època del catalanisme, l'Alió és el músic representatiu que assenyala en son camp, amb vehemència i sinceritat, el començament de la segona època del nostre renaixement artístic.»

L'obra musical que ens deixà en Francesc Alió, és ben poca en quantitat, però és tota ella d'una qualitat exquisida; d'una qualitat que té tota l'elegància i tota la sinceritat del mateix esperit de la terra, d'una qualitat eixida directament de la seva ànima d'artista i de patriota, que assegura la seva immortalitat

Amb el seu volum de «Cançons populars harmonitzades», conegut i estimat, no solament a Catalunya, sinó també arreu del món, ell féu estimar la cançó del poble i la introduí als salons ciutadans, llacors envaïts per les romances italianes cursis, vestint-la amb un ropatge harmònic, distingit i escaient, tan lligat amb la cançó, que la cançó oblidada recobrà de sobte tota la seva original bellesa, tot el seu poderós atractiu. Amb aquestes «cançons populars», tan bellament i amorosament harmonitzades, l'Alió sanejà l'ambient musical del seu temps i preparà el camí de la nosera actual cultura musical.

Aquest volum de «Cançons Populars harmonitzades», és un veritable joiell per als catalans. Cada cançó és una perla fina i purissima No sabríem pas dir quina és la millor. Per a la sessió commemorativa del vint-i-vuitè aniversari de la seva mort (31 de març del 1908), han estat triades quatre d'aquestes cançons, entre totes suggestives i emocionants: «La jutjessa», d'una ironia fina i subtil que enamora; «Catarina d'Alió», d'una melangia suau i corprenedora; «La gentil Marta», graciosa i senyorívola, i «L'hereu Riera», amb aquell aire de ballet, xamós i engrescador. Les harmonitzacions d'aquestes cançons, són un model de comprensió i de respecte del cant popular.

En les seves cançons originals, hi trobem fortes influències dels grans romàntics del piano, però no deixa d'haver-hi en elles una molt interna i penetrant irradiació del cant del poble, que vibrava tota hora en l'ànima de l'Alió.

Quina elevació i quina puresa de melodia en la «Cançó de l'estrella», tan dignes de la sublim poesia verdagueriana! En les patètiques modulacions d'«El plor de la tórtora», la melodia ix directament de l'esperia, amb una sinceritat que enamora i aquells aires de joventut i de frescor que perfumen la tonada principal de la cançó «Si tu fossis ací», que alternaven amb uns episodis cromàtics, sàviament posats per a fer esclatar més el goig d'aquesta bellíssima i personal tonada!

Francesc Alió és un músic i és, per damunt de tot, un gran català que ha de merèixer tostemps el respecte, l'amor i l'admiració de Catalunya.

Avui, quan sentireu les seves «cançons populars harmonitzades» i les seves «cançons originals», cantades amb aquell art amorós i tendre, amb aquell art tremolós de veritat i d'emoció, que aureola el nom de la nostra excellent cantatriu Pilar Rufí, acompanyada al piano pel mestre Joaquim Serra, recolliu-vos i descobriu-vos. Sentireu com aquestes cançons se us filtren dins la sang i us arriben a l'ànima, i plorareu d'emoció tot escoltant-les, perquè hi ha en elles tot l'esperit de la nostra Catalunya, d'aquella Catalunya gloriosa, rica i plena, que és la Catalunya rica dels nostres més purs ideals.

28

La Veu de Catalunya 8/2/36

Notes marginals

LA DECADENCIA DELS NOSTRES ORFEONS

Els Orfeons de Catalunya travessen una crisi molt aguda. Quan a la nostra terra hi havia una vibració patriòtica, eren milers els cantaires que s'acoblaven sota les senyeres glorioses de les nostres institucions musicals. Han canviat els temps i, com és natural, s'han enfredorit els qui abans es delectaven cantant les cançons populars de la nostra terra. El vent fred que ens fa esdevenir indiferents i gela els nostres entusiasmes ha penetrat, també, dins dels orfeons, que eren un fogar de patriotisme. ¿Perquè negar-ho, si tothom ho sap?

Abans, els concerts que donaven els nostres orfeons, provocaven grans manifestacions d'entusiasme. Recordeu els concerts populars que donava l'«Orfeó Gracienc» al desaparegut teatre «El Dorado». En aquells concerts havien estat aclamats diverses vegades els mestres Morera i Balcells. El Palau de la Música Catalana s'omplia a vessar quan cantava la nostra primera institució coral, dirigida pel mestre Millet, un dels homes més eminents de la Cataluny renaixent. La majoria dels joves d'aquesta generació desconeixen els mèrits i l'obra admirable que ha realitzat el mestre Millet, que és humilíssim perquè té l'ànima franciscana. En un altre país una mica més generós que el nostre, el mestre Millet, que ha consagrat tota la seva vida a l'enaltiment i divulgació del cant popular, gaudiria d'un gran prestigi i d'una gran veneració. Naturalment, que, els qui el coneixen l'estimen i el veneren, però el mestre Millet hauria d'esdevenir una gran figura popular. Davant dels seus ardits cantaires, als quals ha sabut infondre la grandesa de la seva ànima, ha desvetllat el sentiment patriòtic de molts catalans.

¿Per què, actualment, la cançó popular no desvetlla l'entusiasme d'abans? Perquè la joventut moderna està una mica desorientada. ¿Com voleu que els joves avesats a les estridències de la música de jazz es delectin amb les delicadeses del cant popular? Una cançó és una flor exquisida, el perfum de la qual únicament saben copsar els esperits delicats. La generació actual no és carcteritza pas per la delicadesa. Si no teniu una flaor espiritual, és impossible que us emocioni una cançó pura i alada.

No ens podem imaginar l'obra patriòtica i cultural que han realitzat els nostres Orfeons. Si no hagués estat per l'esforç, el patriotisme i la tenacitat dels cantaires que els integren, avui no serien conegudes la majoria de les cançons que han obtingut una gran divulgació.

Algú potser objectarà que la gent d'ara no vol folklore, sinó grans composicions. No podem menysprear la cançó popular, perquè dins d'ella batega l'anima immortal del nostre poble. ¿Es cert, però, que la gent vol grans composicions? No ho creiem. El nostre poble no ha sabut correspondre als esforços que ha fet el mestre Millet perquè fos coneguda la música coral dels grans compositors. L'Orfeó Català ha estat assajant mesos i mesos la missa de Bach, per a poder donar al públic filharmònic una interpretació perfecta, i únicament ha pogut donarne dues audicions. ¿On és, doncs, el públic que vol conèixer les composicions dels grans mestres? ¿Quantes vegades ha pogut cantar l'Orfeó Català les grans cantates de Bach, la interpretació de les quals mai no ha estat superada per cap institució coral? Alguns compositors alemanys han reconegut que a Alemanya no s'han interpretat amb les cantates de Bach amb la perfecció que les interpreta l'Orfeó Català. Digueu-nos, també, quantes vegades ha pogut cantarse a Barcelona la «Missa solemnis» de Beethoven, que, com és sabut, conté grans belleses. A Madrid es va donar una audició d'aquesta gran Missa, i no semblava la mateixa.

¿Creieu que el mestre Millet, que ens ha donat interpretacions tan perfectes de les obres cabdals de Bach, Beethoven i Haydn, es limitaria a donar-nos cada any, en el concert de Nadal, l'Alleluia de Haendel, si sabia que el públic havia d'acudir a copsar les grans belleses que conté l'oratori del Messias? ¿Què passaria si ens donés aquest gran oratori de Haendel? Que esmerçarien moltes d'energies per a poder donar únicament una audició amb la sala plena de públic.

La decadència dels orfeons es deu a la minva de patriotisme i d'espiritualitat que ha sofert la nostra gent. Alguns Orfeons, força notables, es troben en una franca decadència, per culpa del teatre. Els estatges dels Orfeons que tenen escenari són cridats a desaparèixer. La gent assisteix a les funcions de teatre, i no es recorda que la finalitat de la institució de la qual formen part no és fer teatre, sinó enaltir l'art musical de la nostra terra.

El teatre no podrà omplir el buit que deixaran els Orfeons que desapareguin. Amb les nostres cançons podem posar de manifest la personalitat del nostre poble i les característiques de la nostra raça. Un poble que canta, no pot morir.

Està bé que hi hagi gent que es diverteixi fent comèdia; però l'art escènic no pot matar l'art musical. No oblideu que quan a Catalunya hi havia un gran estol de joves que cantava entorn d'una senyera, hi havia més espiritualitat que ara i una intensa vibració patriòtica dins del nostre esperit.

J. CIVERA I SORMANI